TÖRVÉNYTÁR

Immár 27. alkalommal jelenhet meg református pedagógiai szakfolyóiratunk, a Magyar Református Nevelés. Három esztendővel ezelőtt a kiadó azt tervezte, hogy évente kilenc alkalommal 24-24 oldalon pedagógiai, szakmódszertani, tanügyigazgatási és gazdasági elemzéseket tesz közzé iskolarendszerünk hatékonyabb működését segítendő.

A 2000/9. számban egyedi gyűjteményt adtunk közre a századforduló hatályos egyházi jogszabályairól. A személyi változások időnként szükségessé teszik, hogy a hatályos jogszabályok időnként nyomtatásban egy csokorban megjelenjenek. Így két esztendővel később ismét közöljük törvénytárunkat.

Mielőtt azonban erre sor kerül, gyűjtsük össze azokat az állami jogszabályhelyeket, melyek különösen meghatározzák közoktatási intézményeink működését:

- A közoktatásról szóló 1993/LXXIX. törvény
- A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 1992/XXII. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992/XXXIII. törvény illetmény előmeneteli rendszeréről, munkaidőről és pihenőidőről szóló rendelkezései 55-80 §
- A közalkalmazottakról szóló 1992/XXXIII. tv. végrehajtásáról a közoktatási intézményekben címu 138/1992. (X.8.) Korm. rendelet.
- A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről 11/1994. évi MKM rendelet.
- A 20/1997. (II.13.) Korm. rendelet a közoktatásról szóló törvény végrehajtásáról.
- A pedagógusok továbbképzéséről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22) Korm. rendelet.
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról szóló 130/1995.(X.26.) Korm. rendelet.
- A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról 28/2000.(IX.21.) OM rendelet.
- A Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001.(XII.22.) OM rendelet.
- Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997.(VI.13.) MKM rendelet.
- A szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény.
- A szakképző intézmények működéséről szóló 10/1993 MKM rendelet
- A felnőttképzésről szóló 2001/CI. törvény
- A felnőttképzés folytató intézmények nyilvántartásba vételének részletes szabályairól szóló 48/2001. (XII.29.) OM rendelet.
- A felsőoktatásról szóló 1993/LXXX. törvény
- A Magyar Köztársaság mindenkori költségvetési törvénye

Most következzenek az elmúlt évek egyházi jogszabályai!

ZST-40/1998. Zsinati Tanácsi határozat az iskolafenntartók által negyedévente befizetendő normatív és kiegészítő normatív támogatások 4 ezreléke tárgyában

A Zsinati Tanács 1998. január 14-i ülésén elfogadta [ZST-29/1998.], majd a Zsinat február 4-i ülésén megerősítette [ZS-34/1998.], hogy az egyes iskolafenntartók az elkülönített alszámlájukra beérkező normatív és kiegészítő normatív támogatások 4 ezrelékének megfelelő összeget negyedévenként, a teljes negyedévi összeg beérkezésétől számított három munkanapon belül utaljanak át a Zsinati Iroda közoktatási célra elkülönített alszámlájára.

A hivatkozott iskolafenntartókra vonatkozó 4 ezrelékes fizetési kötelezettség kiterjed a felsőoktatási intézmények fenntartóira is.

Budapest, 1998. április 22.

Dr. Kálmán Attila s.k.
a MRE Zsinatának világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
a MRE Zsinatának lelkészi elnöke

A magyarországi református egyház törvénye felsőoktatási intézményeiről

Preambulum

A Magyarországi Református Egyház az általa fenntartott felsőoktatási intézmények működését e törvénnyel szabályozza.

1. A református felsőoktatási intézmények a Magyarországi Református Egyház Alkotmányában elfogadott hitvallásokat követik, a református és a magyar felsőoktatás több évszázados örökségét ápolják, s az európai egyetemek Magna Chartájában lefektetett alapelvek megvalósítására törekszenek. Az universitas scientiarum szellemében végzendő nevelő, oktató és tudományművelő tevékenységükkel az egyház és a nemzet felemelkedését kívánják szolgálni.

2. A református felsőoktatási intézmények hitvallásos elkötelezettségük mellett biztosítják a kutatás, az oktatás és a képzés lelkiismereti szabadságát, s mint egyetemek és főiskolák földrajzi vagy politikai határoktól függetlenül teljesítik küldetésüket. Tudományművelő tevékenységük a tudomány és a keresztyénség egyetemessége szellemében az egyetemes és a magyar kultúra, az egyetemes keresztyén anyaszentegyház és az egyetemes magyar reformátusság szolgálatában áll.

3. A Magyarországi Református Egyház egyetemei és főiskolái értékközvetítő és tudományművelő autonóm intézmények, amelyek a reájuk vonatkozó egyházi törvények keretein belül a felsőoktatásról szóló állami törvény és egyéb jogszabályok figyelembevételével maguk határozzák meg szervezeti és működési szabályaikat, valamint képzési céljaikat, oktatási és kutatási programjaikat.

4. Minden református felsőoktatási intézmény vezetőjének és vezető testületének feladata, hogy elkészítse az intézmény küldetésnyilatkozatát (Mission Statement), amely tartalmazza az intézmény múltbeli fejlődését, jelenlegi tevékenységét, a szűkebb és tágabb közösség számára rendelt feladatát, valamint a jövőképét.

Első rész
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

I. Fejezet
A törvény hatálya

1.§.

(1) E törvény hatálya kiterjed a Magyarországi Református Egyház által fenntartott felsőoktatási intézményekre.

(2) A Magyarországi Református Egyház által fenntartott felsőoktatási intézményekre a Magyar Köztársaság felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvényének hatálya is kiterjed és annak rendelkezései irányadók mindazon kérdésekben, amelyeket e törvény eltérően nem szabályoz.

(3) A református felsőoktatási intézményeket e törvény 1. számú melléklete tartalmazza.

II. Fejezet
A református felsőoktatási intézmények alapítása és jogállása

2.§.

Református felsőoktatási intézmény létesítése, karral bővítése vagy csökkentése, működésének megszüntetése a felsőoktatásról szóló törvényben foglaltak figyelembevételével, az intézményfenntartó indítványa alapján a Zsinat hatáskörébe tartozik.

3.§.

Református felsőoktatási intézmény működhetik önállóan vagy állami, egyházi, illetve más felsőoktatási intézménnyel együttműködésben vagy ezek elismert karaként.

4.§.

(1) Valamennyi református felsőoktatási intézmény (továbbiakban intézmény) önkormányzattal rendelkező önálló jogi személy.

(2) Az intézmény egyházi, saját és egyéb vagyonnal rendelkezhet. Ingatlan szerzéséhez, megterheléséhez vagy elidegenítéséhez a fenntartó hozzájárulása szükséges.

(3) A református felsőoktatás ügyeinek koordinálásáról a *Zsinati Iroda gondoskodik.*

III. Fejezet
A református felsőoktatási intézmények feladatai

5.§.

A Preambulum értelmében az intézmények sajátos feladatai:

a) a keresztyén értékeket képviselő felsőfokú végzettségű szakemberek képzése,

b) a tudományok művelésében és megjelenítésében keresztyén szempontok és értékek képviselete,

c) a képzés során kitűntetett figyelem fordítása a teológiai műveltség növelésére.

IV. Fejezet
A református felsőoktatási intézmények pénzügyi és támogatási rendszere

6.§.

(1) Az intézmény működésének és fejlesztésének anyagi feltételeiről a fenntartó, valamint maguk az intézmények gondoskodnak. Főbb forrásaik:

– állami támogatás,
– közegyházi támogatás,
– pályázatból érkező bevételek ,
– tandíj és más hallgatói térítések,
– az alap- és vállalkozási tevékenység bevétele,
– saját vagyonból és szolgáltatásokból származó jövedelem,
– gyülekezeti és alapítványi támogatás,
– adományok és más bevételek.

(2) A pénzügyi előirányzatokat az éves költségvetésben a fenntartó hagyja jóvá, különös tekintettel a következőkre:
– az alapképzésre, szakirányú és tudományos továbbképzésre, valamint habilitációs programokra fordított támogatás,
– az intézmény fenntartási, karbantartási és beruházási ráfordításai,
– a hallgatók támogatásának módozatai és mértéke,
– kutatásra felhasználható keret,
– az intézmény működési költségei.

Második rész
A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK POLGÁRAI ÉS JOGÁLLÁSUK

V. Fejezet
Az oktatók

7.§.

(1) Oktatói munkakörben a felsőoktatásról szóló törvényben előírt képesítésű, elsősorban olyan református vagy evangélikus vallású egyháztagot kell alkalmazni, aki életével és munkájával vállalja az intézmény céljait és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas. Ilyen pályázó hiányában alkalmazható a követelményeknek eleget tevő más személy is, amennyiben vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét. Biztosítani kell azonban az intézményben a református oktatók meghatározó többségét.

(2) Az intézményekben egyedi megbízás alapján oktathatnak bármely felsőoktatási intézmény magántanárai, doktorai és doktorandusai is. Teológiai oktatók esetében az intézmények saját szabályzatuknak megfelelően döntenek.8.§.

(1) Az intézményi tanács javaslata alapján a fenntartóval egyetértésben a Zsinat elnöksége terjeszti fel az egyetemi tanárt a köztársasági elnök, a főiskolai tanárt a miniszterelnök által történő kinevezésre.

(2) Az intézményi tanács javaslata alapján a fenntartóval egyetértésben a Zsinat elnöksége terjeszti fel az egyetem rektorát a köztársasági elnöknek megbízásra, a főiskolai főigazgatót a miniszterelnöknek megerősítésre.

(3) A teológiai tanárokat az intézményi tanács javaslata alapján a fenntartóval egyetértésben a Zsinat elnöksége nevezi ki, és terjeszti fel a köztársasági elnöknek, illetve a miniszterelnöknek állam által történő kinevezésre is.

9.§.

(1) Az egyetemi és főiskolai tanárok, valamint az egyetemi docensek kivételével egyetemi vagy főiskolai oktatói megbízást kaphat legfeljebb négy évi időtartamra kivételes esetben az az egyéb követelményeknek eleget tevő személy is, aki nem rendelkezik a felsőoktatásról szóló törvényben meghatározott tudományos fokozattal.

(2) Az ilyen oktató *megbízatása* újabb négy évre abban az esetben hosszabbítható meg, ha az előírt tudományos fokozatot megszerezte, vagy annak megszerzésében bizonyíthatóan és jelentősen előre haladt.

VI. Fejezet
Munkáltatói jogkörök

10.§.

(1) Az egyetemi tanár és a főiskolai tanár tekintetében a munkáltatói jogkört – a kinevezés és felmentés kivételével – a felsőoktatási intézmény vezetője gyakorolja.

(2) Minden egyéb alkalmazási ügyet az intézmény szabályzataiban kell pontosan meghatározni.

VII. Fejezet
A hallgatók

11.§.

(1) A református felsőoktatási intézmény hallgatója az lehet, aki a felvételi követelményeknek megfelelt, vállalja az intézmény céljait, keresztyén szellemiségét, s felvétele esetén részt vesz az intézmény által meghatározott alapképzésben, szakirányú képzésben vagy tudományos továbbképzésben.

(2) Az intézmény a hallgatói jogviszonnyal kapcsolatban figyelembe veszi az állami és egyházi törvények felsőoktatásra vonatkozó előírásait, és érvényesíti a saját tanulmányi- és vizsgaszabályzatát.12.§.

(1) A hallgató joga – a felsőoktatásról szóló törvényben megfogalmazottakon túlmenően – színvonalas oktatást kapni, a krisztusi szeretet jegyében egyéni gondoskodásban részesülni, az intézmény gyülekezeti és egyéb közösségi életében részt venni.

(2) A hallgató kötelessége a hallgatói fogadalom szellemében élni, a keresztyén örökség hagyományait, értékeit megismerni, megbecsülni.

(3) Az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában (továbbiakban SZMSZ) egyéb jogok és kötelességek is megfogalmazhatók.

VIII. Fejezet
Az alkalmazottak

13.§.

(1) Az intézménnyel munkaviszonyban álló nem oktató vagy kutató jogállású dolgozók (továbbiakban alkalmazottak) működnek közre az oktatási és kutatási tevékenységben. Feladatuk az intézmény zavartalan működése igazgatási, ügyviteli, gazdasági és műszaki feltételeinek biztosítása.

Az intézmény alkalmazottjára a vonatkozó állami jogszabályok és egyházi rendelkezések egyaránt érvényesek.

(2) Az intézmény nem oktató vagy kutató alkalmazottjának is – tekintet nélkül arra, hogy milyen felekezetű és milyen munkakörben dolgozik – tiszteletben kell tartania e törvényt és az intézmény szabályzatait.

A munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy ezek megszegése *rendkívüli felmondási ok.*

Harmadik rész
A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE

IX. Fejezet

14.§.

(1) Az intézmények – a rájuk vonatkozó jogszabályokat és saját történeti örökségüket is figyelembe véve – szervezeti felépítésüket maguk alakítják ki úgy, hogy az alkalmas legyen az intézmény küldetésnyilatkozatában megfogalmazott célok elérésére, továbbá a fejlesztési tervek, a munkaprogramok, a tudományművelési feladatok és az ellenőrzési-értékelési rend megvalósítására.

(2) Figyelembe véve a képzés és tudományművelés tartalmi sajátosságait, az intézményi szervezeti egységeket az átjárhatóság biztosítása érdekében a magyar, valamint a nemzetközi felsőoktatás gyakorlata és szabályai szerint kell kialakítani.

(3) A felsőoktatási intézmény szervezetéről és működéséről az intézményi tanács szabályzatot alkot a felsőoktatásról szóló törvény, a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya és e törvény ide vonatkozó útmutatásai szerint.

(4) Az intézmények kapcsolódhatnak felsőoktatási integrációkhoz, ezzel azonban nem szabad elveszteniük felekezeti elkötelezettségüket.

Negyedik rész
A REFORMÁTUS FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK SZABÁLYZATAI

X. Fejezet
Szervezeti és Működési Szabályzat

15.§.

(1) Az SZMSZ-ben rögzíteni kell – az általános törvényi előírásokon túlmenően –, hogy az intézmény milyen módon kívánja biztosítani református egyházi jellegét.

(2) Rögzíteni kell továbbá szervezeti kapcsolatait a fenntartóval és a Zsinattal.

(3) Az SZMSZ-t az intézményi tanácsnak szükség szerint, de legalább három évenként felül kell vizsgálnia, és tájékoztatásul – a teológiák esetében jóváhagyásra – meg kell küldenie a fenntartónak.

XI. Fejezet
Felvételi szabályzat

16.§.

(1) A református felsőoktatási intézmények a rendeltetésüknek és képzési céljaiknak megfelelően – intézményi felvételi szabályzatuk szerint – fogadhatják és vehetik fel a jelentkezőket.

(2) Református lelkészképzést végző felsőoktatási intézményekbe felvehető az a református egyháztag, aki

– a lelkipásztori hivatás és általában az egyházi szolgálat végzésére elhivatást érez, s feddhetetlen keresztyén életfolytatását gyülekezete lelkipásztorának ajánló levelével igazolja,
– legalább két évnél korábban konfirmált,

(3) Református lelkészképzést végző felsőoktatási intézménybe rendkívüli hallgatóként lelkészi ajánlással felvehetők nem lelkészi szolgálatra készülők is.

(4) Református felekezeti elkötelezettséget igénylő, nem lelkészképzést végző szakterületekre az a református egyháztag nyerhet felvételt, aki

– választott szakterületének hivatásszerűen való művelésére, általában az egyházi szolgálat végzésére elhivatást érez, és feddhetetlen keresztyén életfolytatását gyülekezete lelkipásztorának ajánló levelével igazolja,
– konfirmált.

(5) Lelkészképzésre rendkívüli vagy rendes hallgatónak – saját egyházának hozzájárulásával – más történelmi, illetve protestáns keresztyén felekezethez tartozók is felvehetők.

XII. Fejezet
Tanulmányi és vizsgaszabályzat

17.§.

(1) A tanulmányi és vizsgaszabályzat a hallgatók tanulmányi és vizsgaügyeit, valamint az oktatók és

vizsgabizottságok vizsgákkal kapcsolatos tevékenységét szabályozza. Ebben kifejezésre juttatja azt a keresztyén nevelési alapelvet, amely szerint tanár és tanítvány egymást Krisztusban testvérének tekinti, és egymást segítve, igényesen törekednek a lehető legjobb eredmény elérésére.

(2) Valamennyi református felsőoktatási intézmény elkészíti tanulmányi és vizsgaszabályzatát, s ezt a hallgatói önkormányzat, valamint az oktatók véleményének meghallgatása után az intézményi tanács szükség szerint módosítja.

(3) E szabályzat hatálya kiterjed a református felsőoktatási intézmény valamennyi hallgatójára és bármilyen jogviszony alapján alkalmazott vagy felkért oktatójára, a képzők és kutatóintézetek dolgozóira, külső vizsgabizottsági tagokra.

(4) A tanulmányi és vizsgaszabályzat a hallgatók jó előmenetelét és az intézményi rendet szolgálja. Részletes kidolgozásáért az intézményi tanács elnöke felelős. Figyelembe kell venni a hallgatók és oktatók jogait és kötelességeit, s biztosítani szükséges – a törvényadta lehetőségeken belül – az intézmények közötti átjárhatóságot, illetve az átiratkozást.

E lehetőségekkel teológiai karokon nem református hallgatók csak saját egyházuk hozzájárulásával élhetnek.

(5) E szabályzatban kell rendelkezni a különböző vizsgák rendjéről, a kibocsátandó oklevelekről és a képesítés szintjéről, figyelemmel az intézmény küldetésnyilatkozatában megfogalmazott alapelvekre, feladatokra.

(6) Nem magyar állampolgárságú hallgatók esetében e szabályzatot a rájuk vonatkozó jogszabályok és nemzetközi megállapodások figyelembevételével kell alkalmazni.

(7) A tanulmányi és vizsgakötelezettséget tekintve a református felsőoktatási intézmény a vele hallgatói jogviszonyban álló személytől elvárja, hogy jogait csak akkor gyakorolja, ha a jogviszonyból származó kötelezettségeit is teljesítette.

(8) A református egyházban betöltendő különböző egyházi munkakörökre vonatkozó képesítési követelményeket a Zsinat külön szabályozza.

XIII. Fejezet
A hallgatói önkormányzat

18.§.

(1) A hallgatói önkormányzat az intézményi autonómia kifejeződése a hallgatók szintjén. A református felsőoktatási intézményekben elsősorban a közösségi szolgálat végzésére, másodrenden pedig az ifjúság jogainak felelős gyakorlására hivatott.

(2) A hallgatói önkormányzat – amely megvalósítható az ifjúsági gyülekezet keretében is – szervezetéről, működéséről és feladatköréről az intézmény tanácsa külön szabályzatban rendelkezik. Ebben ki kell térni a hallgatók önkormányzati jogaira, különösen is:

– a szabályozott választás alapján képviselők küldése az intézményi tanácsba,
a) részvétel a felvételi ügyek intézésében és a felvételi vizsgákon,
– az önképzőkörök létrehívása, működtetése,
– a hallgatótársak ügyeinek képviselete, egymás segítése tanulmányi és támogatási ügyekben,
b) a karitatív tevékenység gyakorlása, figyelemmel a gyülekezetekben vagy más közösségekben végzendő szolgálatra.

XIV. Fejezet
Szabályzat a hallgatói támogatásról

19.§.

A református felsőoktatási intézmények a nappali tagozatra felvett és szabályszerűen beiratkozott hallgatókat az e célra kapott állami és egyéb forrásokból anyagi juttatásban részesítik, s ennek elveit, módját szabályzatban határozzák meg.

XV. Fejezet
Fegyelmi szabályzat

20.§.

(1) Fegyelmi vétség, ha a hallgató fogadalmát, vagy az intézmény valamely szabályzatát vétkesen megszegi.

(2) Fegyelmi megítélést kíván a hallgató olyan intézményen kívüli magatartása is, amely a hallgatói jogállással összeegyeztethetetlen, az intézmény jó hírnevét súlyosan sérti, vagy veszélyezteti.

21.§.

A fegyelmi büntetés fokozatait és a fegyelmi eljárás részletes szabályait, ideértve a mentesülés eseteit és a mentesítési eljárást, az intézményi fegyelmi bizottság megalakítását, a tárgyalás és a bizonyítás szabályait, a védelem és a nyilvánosság ügyét, az intézmény külön szabályzatban állapítja meg. Ennek ismeretét a hallgatónak a beiratkozáskor aláírásával kell igazolnia.

XVI. Fejezet
Szabályzat a tudományos kutatói tevékenységről

22.§.

(1) Az intézmény munkájának szerves része a tudományos kutatás, amelyet az intézmény oktatói, előadói hivatásszerűen végeznek. Kutatói feladatokkal az intézmény megbízhat más személyeket is. A kutatás feltételeit és módját az intézmény oktatói-kutatói követelményrendszere tartalmazza.

(2) A kutatásra mint tudományművelésre az intézmények önállóan vagy más intézményekkel közösen kutatóintézetet, kutatóközpontot vagy kutatócsoportot hozhatnak létre meghatározott céllal és programmal.

XVII. Fejezet
A doktori és a habilitációs szabályzat

23.§.

(1) Az egyetemi fokú intézmény doktori képzésre és doktori fokozat (PhD) odaítélésére azon tudományterületen, illetőleg tudományágban jogosult, amelyben arra való alkalmasságát az Országos Akkreditációs Bizottság állásfoglalásában elismerte. A teológiai doktori programok hitelesítését (akkreditálás) az Országos Akkreditációs Bizottság javaslataival összhangban kell rendezni.

(2) A doktori képzés és fokozatszerzés az Országos Akkreditációs Bizottság által elfogadott szabályzat szerint történhet.

(3) A doktori, valamint a habilitációs szabályzat az intézményi szabályzat-rendszer szerves része.

Ötödik rész
VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK
XVIII. Fejezet

24. §.

E törvény kihirdetése napján lép hatályba.

Megállapította a Magyarországi Református Egyház 1991. február 27-én megnyílt X. Zsinatának 15. ülésszaka

Kelt Budapesten, 1995. november 28-án.

Dr. Bodnár Ákos s.k.	**Dr. Hegedűs Loránt s.k.**
egyházkerületi főgondnok	püspök
a Zsinat világi elnöke	a Zsinat lelkészi elnöke
Dr. Gaál Botond s.k.	**Dr. Ritoók Pál s.k.**
előadó	jegyző

A Magyarországi Református Egyház Közoktatási Törvénye

az 1998. évi I. törvénnyel módosított 1995. évi I. törvény, egybeszerkesztve a végrehajtási utasításával

BEVEZETÉS

A Magyarországi Református Egyház – Krisztus Urunk missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, tagjai igényének megfelelően, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján – közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A református közoktatási intézményekben a nevelés és az oktatás – figyelemmel az állami (önkormányzati) iskolák követelményeire, továbbá a magyar református iskolák autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra – Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátéban megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A kereszteléskor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el.

A Magyarországi Református Egyház által fenntartott és működtetett református közoktatási intézmények célja és feladata, hogy

- tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani és közvetíteni, továbbadni;
- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá,
- nem református tanulóit – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelje.

Mindezek megvalósítása egyházunk iskoláinak évszázadok során kialakult hitbeli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.

Ezért alkotta a Magyarországi Református Egyház Zsinata a jelen törvényt.

I. A törvény szabályozási köre

1.§. (1) E törvény szabályozási köre kiterjed a Magyarországi Református Egyház valamennyi jogi személyére, az általuk fenntartott közoktatási intézményekre (óvoda, alap- és középfokú iskola, internátus, több intézményt magában foglaló kollégium közoktatást végző intézményei, közös igazgatású intézmény, egyéb speciális oktatási-nevelési feladatokat ellátó intézmény, azok szolgáltató és igazgatási testülete, szervezete, egyháztársadalmi szervezet, a továbbiakban: intézmény), azok tisztségviselőire, alkalmazottaira és növendékeire.

(2) A Magyarországi Református Egyház felsőoktatási intézményeire vonatkozó rendelkezéseket, a hitoktatás tartalmi kérdéseit és a nem református intézmények református növendékeinek hitoktatását külön törvény szabályozza.

(3) E törvénnyel összhangban kell állnia az egyházi jogi személyek által ezen intézményekre megalkotott és megalkotandó valamennyi jogszabálynak, határozatnak és intézkedésnek.

II. Református közoktatási intézmény alapítása

2.§. (1) A református közoktatási intézmény az e törvényben meghatározott célok és feladatok ellátására létesített önálló jogi személy, amely egy vagy több egységből állhat.

(2) Az intézmény nevében szerepelnie kell a „református" szónak.

3.§. (1) Intézményt alapíthat, fenntarthat:

a) a Magyarországi Református Egyház (a Zsinat),
b) egyházkerület,
c) egyházmegye,
d) egyházközség,
e) előzetes megállapodás alapján több egyházi jogi személy együttesen,
f) egyházi testület által létrehozott alapítvány.

(2) Intézmény alapításával, szüneteltetésével, átvételével, alapító okiratának módosításával kapcsolatos határozatokhoz az alapító, fenntartó egyházi jogi személy illetékes testületének döntése szükséges.

4.§. A 3.§. (1) bekezdésének c-f pontjaiban felsorolt jogi személyek esetén intézmény alapításához, szüneteltetéséhez, alapító okiratának módosításához vagy más által alapított működő intézmény átvételéhez az egyházkerület elnökségének engedélye szükséges.

5.§. (1) Az intézmény alapítását kimondó határozat melléklete az alapító okirat.

Vhu. 1.§. A módosítást az alapító okirattal egységes szerkezetbe kell foglalni, s feltüntetendő a módosító határozat száma és kelte.

(2) Intézmény alapításához szükséges iratokat állami (önkormányzati) engedélyezés és nyilvántartásba tani.

(3) A működés megkezdéséhez állami (önkormányzati) engedély is szükséges.

6.§. Az intézmény alapításának feltétele az is, hogy alapító okirata és pedagógiai programja tartalmazza az e törvényben megfogalmazott hitvallást és célokat, melléklete pedig azokat az okiratokat, amelyekből megállapítható, hogy a működés megkezdéséhez és a színvonalas nevelő-oktató munkához szükséges személyi, tárgyi és anyagi feltételek tartósan rendelkezésre állnak.

7.§. A nyilvántartásba vételt, illetve az engedély megadását vagy megtagadását jelenteni kell a felettes egyházi hatóságnak.

8.§. Az intézmény – alapító okirata aláírásának napjára visszamenő hatállyal – a nyilvántartásba vétellel jön létre.

9.§. Az alapító okiratban szereplő adatokban bekövetkezett változásokat 30 napon belül be kell jelenteni az engedélyező hatóságoknál.

10.§. Az intézmény más fenntartónak történő átadásához a Zsinat előzetes hozzájárulása szükséges.

11.§. Az ingatlan tulajdonjogának átruházására nem kerülhet sor, csak az intézmény működtetésének átengedésére, eredeti rendeltetésének megtartása mellett. Ez esetben szerződésbe kell foglalni a hitoktatás biztosítását és a református intézmény alkalmazottainak további foglalkoztatását.

III. A közoktatásügy szervezeti rendje

12.§. (1) A Zsinat szabályozza és felügyeli a Magyarországi Református Egyház valamennyi közoktatási intézményének szellemi és anyagi ügyeit, összehangolt működését, elkészítteti és jóváhagyja a Magyarországi Református Egyház közép- és hosszú távú nevelési-oktatási koncepcióját. Különösen ügyel arra, hogy e törvény és egyéb jogszabályok rendelkezéseit pontosan hajtsák végre.

(2) A Zsinat – mint a Magyarországi Református Egyház közoktatási intézményeinek legfelsőbb felügyeleti szerve – e tevékenységét elsősorban a Zsinati Iskolaügyi Szakbizottságán, valamint a Zsinati Iroda Iskolaügyi osztályán keresztül valósítja meg.

13.§. (1) A Szakbizottság a Zsinat javaslattevő, előkészítő szerve, mely segíti a Zsinat irányító és felügyeleti tevékenységét.

(2) A Zsinat útmutatásainak megfelelően elvi irányítást és felügyeletet gyakorol az egyházkerületek, egyházmegyék és egyházközségek illetékes iskolaügyi szerve felett.

(3) Javaslatot tesz a Zsinatnak törvényalkotásra, módosításra vagy intézkedés megtételére.

14.§. (1) Az Iskolaügyi osztály a Magyarországi Református Egyház közoktatási ügyeinek adminisztratív, koordináló, ügyintéző szerve.

(2) A Zsinat határozatait és intézkedéseit közvetíti az egyházkerületek iskolaügyi szervezetéhez. Az intézmények működéséhez szükséges adatokat, információkat összegyűjti és nyilvántartja.

(3) Kapcsolatot tart más egyházak, valamint állami- és társadalmi szervezetek illetékes szerveivel.

(4) Nyilvántartást vezet a Magyarországi Református Egyház valamennyi közoktatási intézményéről, felelősen kezeli azok adatbázisát.

(5) Vezetője titkárként a Szakbizottságnak tanácskozási jogú tagja.

15.§. Az egyházkerület közoktatási feladatait az Egyházkerületi Iskolaügyi Bizottság és iskolaügyi szervezet látja el.

16.§. (1) Az Egyházkerületi Iskolaügyi Bizottság az egyházkerület javaslattevő, előkészítő szerve, amely segíti az egyházkerület irányító és felügyeleti tevékenységét.

(2) A Zsinat és az egyházkerület útmutatásainak megfelelően elvi irányítást és felügyeletet gyakorol az egyházmegyék és az egyházközségek illetékes iskolaügyi szerve felett.

(3) Javaslatot tesz az egyházkerületnek szabályrendelet alkotására, módosítására vagy intézkedés megtételére.

17.§. (1) Az egyházkerületi iskolaügyi szervezetet az egyházkerületi közgyűlés hozza létre és választja meg vezetőjét.

(2) A szervezet az egyházkerület közoktatási ügyeinek adminisztratív, koordináló és ügyintéző szerve.

(3) Az egyházkerületi iskolaügyi szervezet vezetője (tanácsos, főtanácsos) hivatalból tanácskozási jogú tagja a zsinati és az egyházkerületi iskolaügyi bizottságnak, elnöke nem lehet.

(4) Rendszeresen látogatja, segíti és felügyeli az egyházkerület területén működő intézményeket.

(5) A Zsinat és az egyházkerület határozatait és intézkedéseit valamint a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottságának ajánlásait közvetíti az egyházmegyék elnökségéhez és az intézményekhez. Az egyházkerület területén lévő intézmények működéséhez szükséges adatokat, információkat összegyűjti és nyilvántartja.

(6) Az egyházkerület területén lévő intézményektől és fenntartóktól érkező adatokat, észrevételeket, javaslatokat továbbítja az illetékes egyházkerületi, zsinati bizottságokhoz, szervezetekhez.

18.§. Az egyházmegye közoktatási feladatainak a szervezéséért az Egyházmegyei Iskolaügyi Bizottság felel. A bizottság köteles a felsőbb iskolaügyi bizottságok és szervezetek, valamint a vele kapcsolatban lévő intézmények tevékenységét támogatni.

19.§. Az egyházközség közoktatási feladatainak a szervezéséért az egyházközség Iskolaügyi Bizottsága – vagy az egyházközség megbízottja – felel. A bizottság, illetve a megbízott köteles a felsőbb iskolaügyi bizottságok és szervezetek, valamint a vele kapcsolatban levő intézmények tevékenységét támogatni.

20.§. A Magyarországi Református Egyház az intézmények szakmai munkájának segítésére Református Pedagógiai Intézetet – a továbbiakban: Pedagógiai Intézet – alapít és működtet, amelynek feladatai a következők:

(1) az intézmények tartalmi munkáját segíti tantervek, tankönyvek, segédanyagok készíttetésével és véleményeztetésével,

(2) az Országos vizsgáztatási névjegyzék alapján Országos református vizsgáztatási névjegyzéket állít össze, amelyből évenként nyilvános sorsolás útján gondoskodik a vizsgaelnökök névsorának az illetékes egyházi hatósághoz való eljuttatásáról.

(3) Országos református szakértői névjegyzéket állít össze. Tanácsadó hálózatot hoz létre (iskolavezetési, pedagógiai, szaktanári, jogi, pénzügyi-gazdasági) szakértőkből,

Vhu. 2.§. Bármely teljes jogú egyháztag, vagy egyházi jogi személy javaslatára a Pedagógiai Intézet kialakítja és bővítheti az Országos református vizsgáztatási névjegyzéket. Református közoktatási intézményekben vizsgáztatási feladatokat csak azok láthatnak el, akik szerepelnek a névjegyzékben, feltéve, hogy az állami szabályozók erre lehetőséget biztosítanak. A névjegyzékben szereplő személyek megbízatása 5 naptári évre szól. A megbízatás nem hosszabbítható meg abban az esetben, ha a vizsgáztató a felkérések ellenére nem vesz részt a munkában.

Az Országos református vizsgáztatói névjegyzékhez hasonló módon történik az Országos református szakértői névjegyzék létrehozása és bővítése. Ez esetben azonban nem feltétel az állami Országos szakértői névjegyzéken való szereplés, viszont meg kell felelni a 70.§. feltételeinek. A Pedagógiai Intézet támogatja a református szakértőknek az állami névjegyzékbe történő felkerülését.

Vhu. 3.§. (1) A Pedagógiai Intézet szakmai szolgáltató szervezet. Szaktanácsadói hálózatot tart fenn. A szaktanácsadói látogatásokat a kerületi iskolaügyi szervezettel egyeztetetten kell összeállítani, de kérhetik az intézmény vezetői, fenntartó testületei is.

(2) A szaktanácsadói jelentés egy-egy példányát meg kell küldeni az iskolaügyi szervezetnek, a fenntartónak és az intézmény vezetőjének.

(4) a nem református közoktatási intézményekben folyó hittanoktatást szakmailag segíti az egyházmegyei katechetikai előadók bevonásával,

(5) nevelési-oktatási szakvéleményeket, állásfoglalásokat készíttet,

(6) jegyzékeket készít az intézmények által választható pedagógiai módszerekről és tankönyvekről,

Vhu. 4.§. A református közoktatási intézmények által használható tankönyvekről a Pedagógiai Intézet minden évben pontos listát ad közre. A listára a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottságának egyetértésével felvehető az a tankönyv, amelynek a használatát valamely intézmény kérte, s a Pedagógiai Intézet szaktanácsadói a használat jóváhagyását támogatják. A lista időszakonkénti felfrissítése (az elavult tankönyvek kiiktatása, újak kérelem nélküli felvétele) szintén a szaktanácsadók javaslatára történik. A választható pedagógiai módszerek jegyzékének kialakítása megegyezik a tankönyvlistáéval. A szaktanácsadók a tankönyv vagy módszer listára való felvételét csak akkor tagadhatják meg, ha azok a református keresztyén szellemiséggel ellentétesek.

(7) továbbképzési programokat, országos rendezvényeket szervez,

(8) koordinálja és összeállítja az országos, éves versenynaptárt és rendezvénynaptárt,

Vhu. 5.§. Az intézményvezetők által tervezett országos versenyek, továbbképzések és a Pedagógiai Intézet által szervezett rendezvények koordinálását elvégzi, és a végleges ütemtervet minden év szeptember 30-ig az intézményvezetőknek megküldi. Ütemterven kívüli országos rendezvény nem szervezhető.

(9) feltárja, elismeri és közkinccsé teszi a kiemelkedő pedagógiai teljesítményeket,

(10) feldolgozza és megismerteti a magyar református iskolák pedagógiai és kulturális hagyományait,

(11) segíti a határon túli magyar tannyelvű református intézmények tevékenységét,

(12) kapcsolatot tart a hazai és külföldi, egyházi és állami pedagógiai- és kutatóintézetekkel.

(13) Igazgatója tanácskozási jogú tagja a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottságának.

A (2),(3),(6), és (7) bekezdésben meghatározottakat a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottságával egyeztetetten végzi.

IV. A fenntartó jogai és kötelességei

21.§. A fenntartó

(1) dönt – az egyházalkotmányban és e törvényben meghatározott módon – közoktatási intézmény alapításáról, gazdálkodási jogköréről, átszervezéséről, tevékenységi körének módosításáról, szüneteltetéséről,

(2) biztosítja az e törvényben megfogalmazott hitelvek és célok megvalósításának feltételeit, segíti és ellenőrzi megvalósulásukat;

(3) biztosítja a Magyarországi Református Egyház által vállalt kötelezettségek végrehajtásához a személyi és tárgyi feltételeket;

(4) létrehozza jogainak és kötelezettségeinek gyakorlása, illetve végrehajtása érdekében az intézmény igazgatótanácsát, meghatározza annak feladatait és hatáskörét;

(5) jóváhagyja a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, szervezeti és működési szabályzatát, ellenjegyzi a kollektív szerződés tervezetét;

(6) megbízza, illetve kinevezi az intézmény vezetőjét, és gyakorolja felette a munkáltatói jogokat;

(7) ha az intézményben a hit- és erkölcstan heti össz óraszáma eléri a kötelező tanári óraszámot, akkor köteles főállású vallástanári, hitoktatói álláshelyet biztosítani juttatásokkal és kedvezményekkel együtt;

(8) értékeli (szakértők bevonásával) az intézmény pedagógiai programjában meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai, szakmai munka eredményességét;

Vhu. 6.§. A szakértő felkérése elsőrendben a Pedagógiai Intézet által összeállított szakértői névjegyzékben szereplők köréből történhet. Kivételt képez, ha a vizsgálandó területhez református szakértő a listán nem szerepel.

(9) kérheti bármely döntése előtt saját illetékes egyházi iskolaügyi bizottsága, szervezete és a Pedagógiai Intézet véleményét is.

22.§. A fenntartó

(1) gondoskodik az intézmény működésének és fejlesztésének anyagi feltételeiről, különösképpen az alábbi források felhasználásával:

- állami, önkormányzati, fenntartói, gyülekezeti támogatások,
- szakképzési támogatások,
- vállalkozási bevételek,
- alapítványi- és magánadományok,
- pályázati nyeremények;

(2) jóváhagyja az intézmény költségvetését, valamint az adható kedvezmények és juttatások feltételeit;

Vhu. 7.§. Nem tartozik a fenntartó mérlegelési körébe az olyan kedvezmények és juttatások megadása és biztosítása, melyeket az állami jogszabályok kötelezően előírnak.

(3) ellenőrzi az intézmény működését, gazdálkodását, adatszolgáltatását;

(4) minden tőle telhető és elvárható módon biztosítja az intézményben foglalkoztatott vezetők, pedagógusok, a nevelő-oktató munkát segítők, illetőleg más munkavállalók részére mindazokat a jogszabályok által előírt munkafeltételeket, juttatásokat, kedvezményeket és jogvédelmet, amelyek a közalkalmazottakat megilletik.

23.§. Közoktatásra, szakképzésre kapott anyagi juttatások és támogatások más célra nem fordíthatók.

Vhu. 8.§. A közoktatási kiegészítő támogatás fogadása a Magyarországi Református Egyház számláján történik. A kiegészítő támogatás intézményfenntartók szerinti felbontásáról – a Zsinati Tanács által évente az egyes jogcímekre meghatározott számítási arányok figyelembevételével – a január 1-jei és a szeptember 15-i létszámjelentések alapján a Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztálya gondoskodik. A számla forgalmával kapcsolatos pénzügyi adminisztráció a Zsinati Iroda Pénzügyi Osztályának a feladata.

A Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztály 3 banki napon belül gondoskodik a kiegészítő támogatásnak közvetlenül az intézményfenntartókhoz történő eljuttatásáról, s a havi utalásokról egyidejűleg elszámolást készít az egyházkerületi iskolaügyi szervezetek számára.

A kiegészítő támogatás éves felhasználásáról szóló jelentését a Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztálya minden naptári év első ülésén a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottsága elé terjeszti.

A közoktatási kiegészítő támogatás teljes összegét az intézményfenntartók kizárólag a közoktatási közfeladatok ellátására fordíthatják. A támogatás átutalásáról a fenntartó 3 banki napon belül gondoskodik.

A kiegészítő támogatás felhasználása során az egyes fenntartók differenciáltan juttathatják el a támogatás összegét az általuk fenntartott intézmények számára. (ZS-105/1999.)

24.§. A fenntartó megtagadja

(1) a szervezeti és működési szabályzat jóváhagyását, ha az nem felel meg az e törvényben megfogalmazottaknak is;

(2) a költségvetés jóváhagyását, a kollektív szerződés tervezetének ellenjegyzését, ha az jogszabályba ütközik, illetőleg ha olyan tételt tartalmaz, amelynek fedezete nem biztosított, vagy az a fenntartó céljával nem egyezik;

(3) a pedagógiai program jóváhagyását, ha az nem felel meg az e törvényben megfogalmazott pedagógiai elveknek, vagy ha nem tartalmazza mindazokat a feladatokat és elvárásokat, amelyeket a fenntartó előírt, és amelyeknek megvalósításához a feltételeket biztosította.

(4) A jóváhagyás megtagadásának indokolását az intézménnyel írásban kell közölni.

25.§. A fenntartó a pedagógiai program jóváhagyását megtagadhatja, ha az olyan többletfeladatokat tartalmaz, amelyekhez a személyi, tárgyi és gazdasági feltételeket nem tudja biztosítani, és nem lát lehetőséget egyéb forrásból sem azok biztosítására.

26.§. Az iskolai szabályzatokat, a költségvetést (költségvetéseket), a kollektív szerződés tervezetét vagy a pedagógiai programot, illetve azok módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a fenntartó a benyújtástól számított 30 napon belül nem nyilatkozik.

V. Az intézmény működése

27.§. A református közoktatási intézmények törvény által nem szabályozott kérdésekben szakmailag önállóak.

28.§. (1) Az intézmény szervezetére, működésére, valamint belső- és külső kapcsolataira vonatkozó rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat határozza meg, amelyet az igazgató készít el.

A szabályzatot – jogszabályokban meghatározott kérdésekben az iskolaszék egyetértésével, középfokú intézményekben a tanulókat közvetlenül érintő kérdésekben a diákönkormányzat véleményének figyelembevételével – a nevelőtestület fogadja el, és az igazgatótanács előterjesztése alapján a fenntartó hagyja jóvá.

Vhu. 9.§. A Szervezeti és Működési Szabályzatban is biztosítani kell a református szellemiség megjelenését, formai és tartalmi követelményeinek megfelelően.

(2) A tanulói jogok és kötelességek gyakorlásával, valamint az intézmény munkarendjével kapcsolatos rendelkezéseket a házirend állapítja meg, amelyet az igazgató előterjesztésére a nevelőtestület fogad el. Középfokú intézményekben a diákönkormányzatnak a házirenddel kapcsolatban egyetértési joga van.

29.§. Az intézmény alapító okiratát, működési engedélyét, pedagógiai programját és ezt a törvényt az intézmény valamennyi alkalmazottjával ismertetni kell, és minden – az intézménnyel kapcsolatban álló – érdeklődő számára hozzáférhetővé kell tenni.

30.§. Az intézmény a Magyarországi Református Egyház sajátos igényeit kielégítő és az állami előírásoknak is eleget tevő helyi tantervet készít, illetve átvesz.

31.§. Református közoktatási intézményben
(1) a hitoktatás az 1-12. évfolyam nappali tagozatán rendes tantárgyként, tanrendbe iktatottan – legalább heti 2 órában – kötelező;
(2) a magyar történelmi egyházak, illetve felekezetek a felekezetükhöz tartozó diákokat hitoktatásban részesíthetik (szükség esetén magántanulóként);
(3) a szülő írásbeli kérésére a tanuló a hit- és erkölcstan tantárgy helyett etika tantárgyat választhat (szükség esetén magántanulóként), amennyiben a településen – az adott iskolatípusban – csak református intézmény működik;
(4) a hit- és erkölcstan, illetve az etika osztályzat bekerül a bizonyítványba;
(5) a hit- és erkölcstan valamennyi középfokú református közoktatási intézményben kötelezően választható érettségi tantárgy;
(6) a konfirmációi előkészítés és vizsga tantervben meghatározott évfolyamokon történhet. A fogadalom az iskola székhelye vagy a lakóhely szerinti gyülekezetben tehető le.

32.§. Az intézmény – református szellemiségének biztosítása érdekében – áhítatot, bibliakört, egyházi ének tanítását, kántorképzést, gyülekezetlátogatást, szeretetszolgálatot stb. szervez, és támogatja a Magyarországi Református Egyház által elfogadott ifjúsági szervezetek működését.

33.§. A szabadon meghatározható tanítási szünetek, szünnapok, valamint a tanítás nélküli munkanapok rendjét és rendezvényeit a református egyházi ünnepekre figyelemmel kell az intézmény éves munkatervében rögzíteni.

34.§. (1) Az intézmény előkészítő foglalkozások, szintfelmérések alapján tájékozódhat az iránta érdeklődő tanulók képességeiről, továbbtanulásra való alkalmasságáról, hitbeli elkötelezettségéről, érdeklődési köréről, és ezekre is figyelemmel dönt a felvételekről.
(2) Meg kell őrizni intézményeink hagyományos nyitottságát, de felvételkor biztosítani kell a református tanulók meghatározó többségét.
(3) Református közoktatási intézménynek nem lehet tanulója az, aki e törvénnyel nem összeegyeztethető magatartást tanúsít, illetve olyan közösségnek a tagja, amely e törvénnyel nem összeegyeztethető nézeteket hirdet.

35.§. A református közoktatási intézmény nevelőtestületi tagjai és tanulói munkájuk, tanulmányaik megkezdése előtt fogadalmat tesznek. A fogadalomtétel időpontját és formáját a fenntartó egyetértésével az intézmény határozza meg.

36.§. (1) Az intézményvezető köteles valamennyi egyházi vagy állami részről kért adatszolgáltatás másolatát 8 napon belül a fenntartónak, az egyházkerület iskolaügyi szervezetének, valamint a Zsinat Iskolaügyi osztályának megküldeni.
(2) Állami jogszabályokban meghatározott adatokon kívüli adatszolgáltatáshoz a fenntartó és az illetékes egyházkerület engedélye szükséges.

37.§. (1) Az internátus működhet református kollégium önálló egységeként, többcélú református oktatási intézmény részeként vagy önállóan is. Minden esetben – e törvény rendelkezései szerint – pedagógiai programot, szervezeti és működési szabályzatot, valamint házirendet készít.
(2) Tevékenysége a református egyház közösségi elveire, hagyományaira épül.

38.§. Az internátus feladata, hogy:
– az evangéliumi szeretet jegyében otthont nyújtson,
– biztosítsa a nyugodt tanulás feltételeit,
– biztosítsa a református szellemű nevelést,
– gondoskodjék a tehetséggondozás és felzárkóztatás mellett a speciális ismeretek megszerzésének lehetőségéről, valamint színvonalas szabadidős programokról,
– gondoskodjék az egyéni és csoportos lelkigondozásról,
– tartson kapcsolatot a szülői házzal és a gyülekezetekkel.

VI. Jogok és kötelességek

39.§. A Magyarországi Református Egyház joga és kötelessége, hogy a magyar református gyermekek lehető legszélesebb köre számára nevelési-oktatási intézményeket alapítson, működtessen, és őrködjék az e törvényben foglaltak megvalósulásán.

40.§. A tanuló joga, hogy a krisztusi szeretet jegyében személyére szóló, színvonalas szellemi-lelki-testi gondozást kapjon, emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

41.§. A tanuló kötelessége, hogy tiszteletben tartsa egyháza, hazája és iskolája törvényeit, hagyományait, ünnepeit, és mindenkor azokhoz méltóan viselkedjék; szorgalmasan tanuljon; rendszeresen részt vegyen az iskolai és a gyülekezeti istentiszteleti alkalmakon; óvja környezetét; tiszteletet, megbecsülést és felelősségérzetet tanúsítson egyháza, nemzete és hazája, szülei, nevelői, iskolatársai és az iskola valamennyi dolgozója iránt.

42.§. A szülőnek joga és kötelessége, hogy gyermeke színvonalas szellemi-lelki-testi gondozásában az intézménnyel együttműködjék, és abban részt vállaljon.

43.§. A pedagógus joga, hogy az intézmény pedagógiai programjának és ezen belül a helyi tantervnek a kidolgozásában vagy átvételében részt vegyen. Ennek keretei között, a Pedagógiai Intézet jegyzékéhez, az intézmény hagyományaihoz, nevelőtestületének és szakmai munkaközösségeinek döntéseihez igazodva megválassza a tankönyveket, taneszközöket, segédeszközöket és nevelési-tanítási

módszereit; irányítsa, értékelje és minősítse a reá bízott növendékek munkáját; fejlessze tudását; gazdagítsa kapcsolatait; kifejtse véleményét; egyéni és munkahelyi gondjainak megoldásához testvéri segítséget kapjon; alkotó munkáját megbecsüljék.

44.§. A pedagógus kötelessége, hogy fogadalmához híven a lehető leghatékonyabban segítse a reá bízott növendékek szellemi-lelki-testi fejlődését, Istenhez hűséges, egyházával és hazájával szemben elkötelezett, tevékeny keresztyén életre jutását; tartsa meg a munkájával kapcsolatos fenntartói és intézményvezetői előírásokat, valamint intézménye tanulmányi- és munkarendjét; működjék együtt vezetőivel, munkatársaival és növendékei szüleivel; képezze magát szaktudományaiban, a neveléstudományban, szaktárgyai tanításának módszertanában és mindazon területeken, amelyek segíthetik abban, hogy hatékonyabban munkálkodhassék az intézmény céljainak megvalósításáért.

45.§. Az e törvényben és az intézményekre érvényes egyéb jogszabályokban rögzített jogokon és kötelességeken túlmenően az intézmények szervezeti és működési szabályzatában, valamint házirendjében – az említett rendelkezésekkel és az intézmény hagyományaival összhangban – további jogok és kötelességek állapíthatók meg.

46.§. A Magyarországi Református Egyház által alapított, illetve az egyházzal szoros kapcsolatban álló egyháztársadalmi szervezeteknek iskolaügyekben véleményezési joga van.

VII. Az intézmény alkalmazottaira vonatkozó rendelkezések

47.§. Református közoktatási intézmény alkalmazottjára a vonatkozó állami és egyházi jogszabályok egyaránt érvényesek.

48.§. Az intézmény minden alkalmazottjának – tekintet nélkül arra, hogy milyen vallású és milyen munkakörben dolgozik – figyelembe kell vennie, hogy református keresztyén közösség munkatársa, és köteles megjelenésével, megnyilatkozásaival, valamint életvitelével segíteni az ifjúság evangéliumi hit és erkölcs szerinti nevelését.

49.§. A rendszeresített pedagógus állások pályázat vagy meghívás útján tölthetők be

– főállású vagy részfoglalkozású, határozatlan idejű,
– főállású vagy részfoglalkozású, határozott idejű,
– óraadói

munkaviszonyban.

50.§. Pedagógus munkakörben elsősorban olyan református vagy evangélikus vallású egyháztagot kell alkalmazni, aki életével és munkájával vállalja az intézmény céljait, előírt végzettségű, és a munkakörével kapcsolatos feladatok ellátására alkalmas. Ilyen pályázó hiányában alkalmazható az egyéb követelményeknek eleget tevő más vallású pedagógus is, amennyiben vállalja az intézmény szellemiségét és értékrendjét.

51.§. Pedagógus és gazdasági vezető alkalmazásához és alkalmazásának megszüntetéséhez – óraadó kivételével – az igazgatótanács hozzájárulása szükséges, egyébként felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja.

52.§. (1) A református közoktatási intézmény főállású vallástanára illetve hitoktatója a nevelőtestület teljes jogú tagja. Felette a munkáltatói jogokat az intézmény vezetője gyakorolja. Alkalmazásához és felmentéséhez az illetékes egyházi hatóság hozzájárulása szükséges.

(2) A vallástanárnak illetve hitoktatónak vallás-erkölcsi-hitéleti kérdésekben javaslattevő, véleményezési joga és kötelessége van. Az igazgatóval együtt az ő felelőssége az intézmény magyar református szellemiségének biztosítása.

53.§. A pedagógus – hivatásának gyakorlása közben és magánéletében – egyházához és hazájához való hűségével, feddhetetlen életmódjával, vallásának gyakorlásával mutasson példát.

54.§. A kollektív illetve munkavállalói szerződésben, vagy az alkalmazottakkal kötött munkaszerződésben rögzíteni kell, hogy az intézmény alapító okiratában, pedagógiai programjában, vagy az e törvény 48., illetve az 53.§-ában foglaltak megszegése rendkívüli felmondási ok.

55.§. A református közoktatási intézményben az alkalmazottak illetménye nem lehet kevesebb, mint az azonos munkakörben dolgozó közalkalmazottaké.

VIII. Az intézmény vezetője

56.§. A közoktatási intézmény vezetője képviseli az intézményt. Jogkörét esetenként, vagy az ügyek meghatározott körében helyettesére, vagy az intézmény más alkalmazottjára átruházhatja.

57.§. (1) Az intézmény vezetőjét a fenntartó nevezi ki, illetőleg bízza meg nyilvános pályázat vagy meghívás alapján, a nevelőtestületet meghallgatva, az igazgatótanács javaslatára.

Vhu. 10.§. Az intézmény vezetőinek kinevezése, megbízása előtt nevelőtestületi értekezletet kell tartani, melyen javaslatát a testület titkos szavazással hozza meg. A fenntartó lehetőleg vegye figyelembe a nevelőtestület véleményét.

(2) A kinevezés 5 tanévre szól. A ciklus lejártát megelőzően a nevelőtestületet meghallgatva, az igazgatótanács javaslatára a fenntartó megerősíti a kinevezést, vagy új pályázatot ír ki, illetve új meghívással él.

(3) Új kinevezés esetén a megbízás egy évre is szólhat.

58.§. A kinevezés feltételei:
- református vallás, konfirmáció, egyháztagság,
- az adott intézményre előírt legmagasabb pedagógiai végzettség,
- 8 éves szakmai gyakorlat,
- erkölcsös életvitel, rendezett magánélet,
- vezetésre való alkalmasság.

59.§. (1) Igazgatói megbízás legfeljebb egy tanévre adható és egyszer újítható meg.

(2) Igazgatói megbízás esetén el lehet tekinteni a 8 éves szakmai gyakorlat követelményétől.

Vhu. 11.§. Megbízásra akkor kerülhet sor, ha a pályázat kiírására még nem volt lehetőség, vagy ha nem áll rendelkezésre a kinevezés feltételeinek megfelelő pályázó.

60.§. Az igazgatói kinevezés vagy megbízás együtt jár az adott intézménybe főállású, határozatlan idejű pedagógusi kinevezéssel illetve megbízással.

61.§. Az igazgató jogai:
- tanácskozási joggal részt vehet a fenntartó testület intézményét érintő ülésein,
- dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály vagy szerződés nem utal más hatáskörbe.

Vhu. 12.§. (1) A fenntartó írásban minden esetben meghívja az igazgatót, intézményvezetőt. Távolmaradásuk nem akadálya az ülés megtartásának.

(2) A közoktatási intézmény vezetőjét megilleti mindaz a munkajogi védelem, amely az intézmény többi pedagógusát.

62.§. Az igazgató az alkalmazottak foglalkoztatására, élet- és munkakörülményeire, valamint jutalmazására és fegyelmi ügyeire vonatkozó kérdések tekintetében jogkörét jogszabályban előírt egyeztetési kötelezettség megtartásával gyakorolja.

63.§. (1) Az igazgató köteles biztosítani, hogy az általa vezetett intézmény a Magyarországi Református Egyház Alkotmányának, törvényeinek megfelelően és erkölcsi értékeinek szellemében, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és törvényei szerint működjék.

(2) Az igazgató felelősséggel tartozik továbbá:
- az e törvényben és az intézmény alapító okiratában meghatározott célok megvalósulásáért,
- az elfogadott pedagógiai program megvalósításáért, a pedagógiai tevékenység szakszerűségéért, színvonaláért, az intézmény nevelőmunkájáért,
- az intézmény rendjéért, vagyonának gondos kezeléséért,
- az intézmény költségvetésének elkészítéséért, az előírásszerű, takarékos és célszerű gazdálkodásért,
- a pontos ügyvitelért,
- az iskola életében közreműködő valamennyi szervezettel való együttműködésért,
- az intézmény hazai és nemzetközi kapcsolataiért, különös tekintettel az egyházi és az iskolai kapcsolatokra.

64.§. Az igazgatóhelyetteseket, a tagintézményvezetőket, a tagozatvezetőket és a gyakorlati oktatásvezetőt az igazgató bízza meg és menti fel az intézmény főállású, határozatlan időre kinevezett alkalmazottai közül, a nevelőtestület véleményének kikérése után, az igazgatótanács egyetértésével. Megbízatásuk a következő igazgató munkába állásával megszűnik.

IX. A nevelőtestület

65. § (1) A nevelőtestület nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve.

(2) A nevelőtestület teljes jogú tagja – az óraadó tanárok kivételével – az intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottja, valamint a nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő, felsőfokú iskolai végzettségű, legalább félmunkaidejű alkalmazottja és a gazdasági vezető.

(3) Az intézmény nevelőtestületének a nevelési és oktatási kérdésekben, az intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogköre van.

X. Az igazgatótanács

66.§. (1) A fenntartó – érdekeinek érvényesítésére, valamint a fenntartói jogok és kötelességek szakszerű gyakorlására – igazgatótanácsot hozhat létre, mely segíti az intézmény rendeltetésszerű működését, és gyakorolja a fenntartó által ráruházott jogokat.

(2) Ha az intézményben négynél több tanulócsoport vagy száznál több növendék van, az igazgatótanácsot létre kell hozni.

Vhu. 13.§. Ahol nem kötelező igazgatótanács létrehozása, a fenntartó ott is létrehozhat hasonló testületet igazgatótanácsi jogkörrel.

(3) A fenntartó közoktatási intézményei működtetésére kollégium esetében (óvoda, általános iskola, középiskola, internátus, konviktus és tangazdaság) közös igazgatótanácsot hoz létre. Ha a kollégiumhoz emellett más intézmények is tartoznak, az összes intézmény számára összevont igazgatótanács hozható létre.

67.§. (1) Az igazgatótanács működéséről a fenntartó gondoskodik.

Vhu. 14.§. Az igazgatótanács elnöke a fenntartóval és az intézményvezetővel az igazgatótanács üléseinek időpontjáról és napirendjéről előzetesen egyeztet.

(2) Az igazgatótanács tagjai tiszteletdíjban nem részesülhetnek, útiköltség-térítésre tarthatnak igényt.

68.§. (1) Az igazgatótanács tagjai:

a) hivatalból:
- a fenntartó testületének elnöksége,
- a fenntartó iskolaügyi szakértője (egyházkerületi (fő)tanácsos, egyházmegyei előadó, egyházközségi iskolaügyi gondnok),
- az intézmény(ek) (fő)igazgatója,
- az intézmény (vezető) vallástanára illetve hitoktatója,
- az intézmény gazdasági vezetője,

b) választottként hat évre:
- a fenntartó által delegált 4-8 tag,
- önálló intézményenként a nevelőtestületek által delegált egy-egy tag.

(2) Az igazgatótanács összetételét úgy kell meghatározni, hogy biztosítva legyen a fenntartó szavazattöbbsége.

69.§. (1) Az igazgatótanács elnökét a fenntartó választja meg hat évre.

(2) Az igazgatótanács megalakulása után elkészíti ügyrendjét.

(3) Szükség szerint, de legalább negyedévenként ülésezik.

(4) Alkalmanként külső szakértőket kérhet fel.

(5) A fenntartónak beszámolási kötelezettséggel tartozik.

Vhu. 15.§. Az igazgatótanács évente két alkalommal köteles beszámolni a fenntartónak, iskolai eredményekről a tanév végét, gazdasági eredményekről a naptári év végét követő 60 napon belül.

XI. Közoktatási intézmény felügyelete és ellenőrzése

70.§. (1) A közoktatási intézmény szakmai ellenőrzésében az vehet részt, aki szerepel a Pedagógiai Intézet által vezetett Országos református szakértői névjegyzékben.

(2) Az Országos református szakértői névjegyzékbe felvehető pályázattal vagy meghívással öt évre (amely meghosszabbítható) az, aki
- feladatának ellátásához szükséges szakirányú felsőfokú végzettséggel és
- szakterületén szerzett tíz éves gyakorlattal rendelkezik,
- szakterületének elismert képviselője.

(3) A névjegyzékbe való felvételre javaslatot tehet bármelyik természetes személy vagy református egyházi jogi személy.

Vhu. 16.§. Hitoktatói szakértői listára elsősorban teológiai és pedagógiai végzettséggel rendelkező vehető fel, a Zsinati Katechetikai Szakbizottság véleményének figyelembevételével.

(4) A szakértők szakvéleményt adhatnak az intézményvezető vagy a fenntartó írásbeli kérésére. Amennyiben a fenntartó kér szakértői véleményt, erről egyidejűleg értesíti az intézmény vezetőjét.

Vhu. 17.§. Református közoktatási intézményben szakmai ellenőrzést az intézmény fenntartója, illetve a fenntartó felettes egyházi iskolaügyi szervezete is kezdeményezhet.

71.§. Az intézmény gazdálkodását a fenntartó számvizsgáló bizottsága ellenőrzi, melyet felülvizsgálhat a fenntartó felettes egyházi hatósága.

Vhu. 18.§. Gazdálkodási ellenőrzést évente legalább egyszer végezni kell.

72.§. A közoktatási intézmény általános (igazgatási, nevelési, valláserkölcsi stb.) felügyeletére jogosult a fenntartó az igazgatótanács útján, valamint a fenntartó felettes egyházi hatósága.

73.§. A szakmai, a gazdálkodási, valamint az általános ellenőrzés megállapításai alapján kizárólag a fenntartó jogosult intézkedésre az igazgatótanács illetve az igazgató útján.

XII. Vegyes rendelkezések

74.§. A közoktatási intézmények dolgozói érdekképviseleti szervezetet hozhatnak létre, mely jogosult munkavállalói (kollektív) szerződés megkötésére és jogszabályokban biztosított egyéb jogok gyakorlására.

75.§. (1) A szülők az intézményekben szülői tanácsot vagy szülői munkaközösséget hozhatnak létre.

(2) A szülői tanács (szülői munkaközösség) autonóm szervezet, működését és ügyrendjét maga határozza meg az intézmény pedagógiai programjának megfelelően.

(3) A szülői tanács (szülői munkaközösség) az intézmény működésével kapcsolatos kérdéseket megvitathatja, jogszabályokban meghatározott esetekben véleményezhet, az intézmény vezetőitől tájékoztatást kérhet és javaslatot tehet.

76.§. Az igazgató vagy a nevelőtestület döntése ellen az érintett személy vagy bármely érintett egyházi jogi személy az igazgatótanácshoz, az igazgatótanács döntése ellen a fenntartóhoz fellebbezhet.

77.§. Más fenntartótól átvett, terület-ellátási kötelezettségű, valamint kiépülő intézményben a Zsinat egyedi engedélyével meghatározott ideig és meghatározott mértékben el lehet térni e törvény előírásaitól.

XIII. Záró rendelkezések

78.§. Mindazokban a kérdésekben, amelyekről e törvény nem rendelkezik, a hatályos állami és egyházi jogszabályokat, valamint az egyház és az állam közötti megállapodásokat kell értelemszerűen alkalmazni.

79.§. A Zsinati Tanács e törvényhez 1998. június 30-ig végrehajtási utasítást készíttet.

80.§. E törvény 1998. július 15-én lép hatályba.

E törvényt megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatnak 4. ülésszaka.

Kelt Budapesten, 1998. február 4-én.

Vhu. 19.§. Jelen végrehajtási utasítás 1999. január 1-jével lép hatályba.

E törvény végrehajtási utasítását megállapította a Magyarországi Református Egyház 1997. február 27-én megnyílt XI. Zsinatnak 6. ülésszaka.

Kelt Budapesten, 1998. november 25-én.

Dr. Kálmán Attila s.k.
egyházkerületi főgondnok
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
püspök
a Zsinat lelkészi elnöke

Kiss László s.k.
előadó

Dr. Ritoók Pál s.k.
jegyző

A Zsinat ZS 124/2000. számú szabályrendelete a Református hittanoktatási kerettanterv tárgyában

A Magyarországi Református Egyház Zsinata a református hittanoktatás tartalmi szabályozása tekintetében jelen szabályrendeletében a következőket rendeli el:

Általános rendelkezések

1.§.

A szabályrendelet hatálya kiterjed
a) a református közoktatási intézményekben
b) a más fenntartású közoktatási intézményekben
c) a református egyházközségekben szervezett hittanoktatásra.

2.§.

(1) A helyi református hittantanterv elkészítéséhez a református egyházközségek és közoktatási intézmények e rendelet 1. számú mellékleteként kiadott kerettantervet alkalmazzák.

(2) A helyi tanterv elkészítésénél a középiskolai hittanoktatás esetében az e rendelet 2. számú mellékleteként kiadott érettségi vizsgakövetelményeket (a református hit- és erkölcstan tárgyból) is alkalmazni kell.

(3) A helyi tantervek bevezetésének előfeltétele
a) a református közoktatási intézmények esetében a Református Pedagógiai Intézet,
b) a más fenntartású közoktatási intézmények és a református egyházközségekben szervezett hittanoktatás esetében az egyházmegyei katechetikai előadó – e szabályrendelet érvényesülését igazoló – szakvéleménye.

(4) Az e szabályrendelet alapján készülő helyi tantervek életbe lépésének határideje az 1., 5. és 9. évfolyamon: 2001. szeptember 1.

A tanórai foglalkozások

3.§.

(1) Az előírt tananyag feldolgozása, tanulók részére történő közvetítése tanórai foglalkozás keretében folyik, mely
a) minimum heti 2 óra a református közoktatási intézményekben
b) minimum heti 1 óra a más fenntartású közoktatási intézményekben
c) minimum heti 1 óra a református egyházközségekben szervezett hittanoktatás keretében.

(2) A tanórai foglalkozások – iskolai hittanoktatás esetén is – a kötelező, valamint a kötelezően választható óraszámon felüli szabadon választható órakeret terhére szervezhetőek.

A kerettantervtől való eltérés engedélyezése

4.§.

Összevont csoportok esetén a kerettanterv beosztásától el lehet térni, azzal a megkötéssel, hogy az 1-4., 5-8. és 9-12. évfolyam minimális követelményszintjét az adott időszak végére el kell sajáíttatni.

Vegyes rendelkezések

5.§.

(1) A Zsinat 1995. június 7-i határozatával életbe léptetett Országos hittanoktatási tanterv az e szabályrendelet alapján készülő helyi tantervek életbe lépésével hatályát veszti.

(2) A Zsinat elrendeli a Református hittanoktatási kerettanterv bevezetését elősegítő egyházmegyei és

egyházkerületi továbbképzések – tanévenként legalább kétszeri – tartását, melyek megszervezéséért a katechetikai előadók felelnek. Ennek feltételeit az egyházmegyék és az egyházkerületek biztosítják. A katechetikai előadóknak a Zsinat Katechetikai Szakbizottsága évenként két alkalommal országos továbbképzést szervez.

6.§.

A 2001/2002. tanévtől a református hittancsoportok létszámának jelentése, a haladás ütemének és a hiányzásoknak rögzítése, valamint – nem egyházi fenntartású intézmények esetén – a tanulók minősítése a Zsinat által elrendelt hivatalos nyomtatványokon történik. A nyomtatványok tervezésével a Zsinat megbízza a Katechetikai Szakbizottságot, kivitelezésével és terjesztésével pedig a Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztályát.

7.§.

A Református hittanoktatási kerettanterv hatályba lépésétől református középiskolában felvételi eljárás keretében a tantervi minimális követelmények kérhetőek számon.

8.§.

E szabályrendelet a kihirdetésével lép hatályba.

Budapest, 2000. május 5.

Dr. Kálmán Attila s.k.
a MRE Zsinatának
világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
a MRE Zsinatának
lelkészi elnöke

Zs-155/2001. Zsinati határozat „A református hit- és erkölcstan érettségi vizsga általános követelményei" c. dokumentum kiadásáról

1§

A Magyarországi Református Egyház Zsinata jelen határozatával „A református hit- és erkölcstan érettségi vizsga általános követelményei" c. dokumentum elfogadásával módosítja a református hit- és erkölcstan érettségi vizsga követelményeit.

2.§

A módosított követelmények alapján eloször 2005-ben tehetnek református hit- és erkölcstan érettségi vizsgát a középiskolát végzett diákok. 2004-ig a régi követelményrendszer alapján kell szervezni az érettségi vizsgákat.

3. §

Jelen zsinati határozat kihirdetésével lép hatályba. (ZS- 155/2001.)

Budapest, 2001. május 10.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

A HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEI

(Katolikus, református, evangélikus felekezetű tanulók számára)

A vizsga formája: középszinten: szóbeli
emelt szinten: írásbeli és szóbeli

1. A hittan tantárgy általános jellemzése

A hitoktatás feladata kettős: egyrészt a hit ébresztése, elmélyítése, az istenszeretet növelése, a fiatalok bevezetése a keresztény/keresztyén (a továbbiakban keresztény) életgyakorlatba, másrészt oda kell eljuttatnia a diákokat, hogy lassanként felfogják az isteni igazság teljességét.

Az érettségi vizsgán mérhető és értékelhető a hitoktatás folyamán elsajátított ismeret a Szentháromság egy Istenről, az ő egyházáról, egyházának tanításáról és küldetéséről a világban.

2. A hittan érettségi vizsgájának célja

A vizsga célja annak megállapítása, hogy a *vizsgázó* rendelkezik-e a keresztény élet és gondolkodásmód kialakításához szükséges alapfogalmakkal,

- tudja-e használni az alapvető vallási terminológiákat, a vallási fogalmakat, a szakkifejezéseket, a szaknyelvet,
- ki tudja-e fejezni ismereteit szóban és írásban,
- elsajátította-e azokat a képességeket és ismereteket, amelyekkel felekezetének tanításait korszerűen be tudja mutatni,
- jártas-e a bibliai szövegek olvasásában és értelmezésében,
- látja-e a kapcsolatot a Szentírás tanítása és mai életünk között: látja-e azokat az erkölcsi értékeket, amelyek pozitívan alakíthatják életünket és világunkat, valamint ismeri-e a kereszténység alapvető válaszait a személyes és végső kérdésekre,
- képes-e vallási ismereteit a dialógus és az ökumené szellemében mások számára közvetíteni
- birtokában van-e felekezetének, egyházának történetében az alapvető tényeknek (időpontok, személyek, események).

A követelményekben

- nagyobb súllyal szerepelnek a képesség jellegű követelmények, valamint azok az elemzési szempontok és vallási ismeretek, amelyek segítségével a vizsgázó aktualizálni tudja felekezete tanításait, el tud igazodni korunk erkölcsi kérdéseiben,
- több figyelmet kapnak a korszerű biblia és teológiai ismeretek, illetőleg azok a készségek és ismere-

tek, amelyek egyháza tanításának komplex és időszerű bemutatásához szükségesek,

- fontos szerepet kapnak azok az ismeretek, amelyek egyháza jelenkori társadalmi, szociális és kulturális tevékenységét mutatják be és azokat az erőfeszítéseket, amelyeket egyháza az emberiség üdvösségének érdekében fejt ki.

A középszintű vizsga a jelöltektől az alapvető hittani ismereteket, kifejezőképességet, az ismeretek rendszerezési képességét, a hittani tudás alkalmazását, valamint az erkölcsi ítéletalkotás készségének kialakulását várja el.

Az **emelt szintű vizsga** elsősorban az egyházi felsőoktatásban tovább tanulni szándékozó vizsgázó képességeit és ismereteit vizsgálja. A középszintű követelményeket meghaladó komplex ismereteket, összetettebb teológiai kérdések világos előadását, korszerű bibliai és egzegetikai ismereteket, magasabb fokú gondolkodási műveleteket, önállóbb vélemény- és ítéletalkotási készségeket vár el.

Az érettségi vizsga témaköreit és részletes követelményeit az egyes felekezetek tanterveik alapján fogalmazzák meg.

Tartalmi követelmények **Középszint**

TÉMAKÖR	KÖVETELMÉNYEK
1. Biblia	
Ószövetség	Őstörténet, ősatyák, A választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei, Jézusra vonatkozó próféciák, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás
Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az Ószövetségi kánon kialakulása, könyveinek keletkezése és felosztása
Újszövetség	Jézus Krisztus földi életének eseményei,tanítása, megváltó áldozata és feltámadása Az apostoli kor
Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az evangéliumok keletkezésének története és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai. Az újszövetségi levelek
Kortörténeti ismeretek	Jézus és az apostolok korának történeti háttere
2. Egyháztörténet	
Krisztus egyházának története	A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás, Az egyház történelmének kezdetei, fontosfordulópontjai, Kiemelkedő egyháztörténeti személyiségek - példák Krisztus elkötelezett követésére
A saját felekezet története	A saját felekezet kialakulása, annak okai, történetének fontos pontjai, kiemelkedö személyiségei
3. Dogmatika	
Az egyház tanítása	A keresztény egyház tanításának alapvető tételei, A saját felekezet dogmatikai tanítása, Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata, Ökumenikus törekvések - Isten mindnyájunkat eggyé tesz Krisztusban
4. Az egyházi esztendő	
Ünnepek, ünnepi időszakok	Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai A saját felekezet ünnepei,az ünnepek gyökerei, jelentősége, Az ünnepek liturgiája
5. A keresztény erkölcsi élet	
A kereszténység erkölcsi tanítása	Az ószövetségi és a jézusi etika Az ember feladata a világban,felelősségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt. A keresztény etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén.

TÉMAKÖR	KÖVETELMÉNYEK
6. Világvallások	
A nagy világvallások alapvető gondolatai	A történelmi Isten-kinyilatkoztatás vallásai: a zsidó vallás, az iszlám, a kereszténység Az örök világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus, stb. Mai vallási áramlatok
7. Kompetenciák	
Szövegértelmezés	Bibliai szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének kifejtése
	Egyháztörténeti forrás és egyházi dokumentum elemzése Hitvallási irat részletének értelmezése a dogmatikai ismeretek birtokában
Esetelemzés	Etikai kérdések, mai problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása

Emelt szint

TÉMAKÖR	KÖVETELMÉNYEK
1. Biblia	
Ószövetség	Őstörténet, ősatyák, A választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei, Jézusra vonatkozó próféciák, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás
Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az Ószövetségi kánon kialakulása, könyveinek keletkezése és felosztása *A Tóra*
Újszövetség	Jézus Krisztus földi életének eseményei,tanítása, megváltó áldozata és feltámadása Az apostoli kor *Az apokaliptika*
Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek	Az evangéliumok keletkezésének története és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai. *Az apostolok cselekedetei* Az újszövetségi levelek *A jelenések könyve*
Kortörténeti ismeretek	Jézus és az apostolok korának történeti háttere *A palesztinai zsidóság vallási élete*
2. Egyháztörténet	
Krisztus egyházának története	A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás, Az egyház történelmének kezdetei, fontosfordulópontjai, Kiemelkedő egyháztörténeti személyiségek - példák Krisztus elkötelezett követésére
A saját felekezet története	A saját felekezet kialakulása, annak okai, történetének fontos pontjai, kiemelkedö személyiségei
3. Dogmatika	
Az egyház tanítása	A keresztény egyház tanításának alapvető tételei, A saját felekezet dogmatikai tanítása, Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata, Ökumenikus törekvések - Isten mindnyájunkat eggyé tesz Krisztusban
4. Az egyházi esztendő	
Ünnepek, ünnepi időszakok	Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai A saját felekezet ünnepei,az ünnepek gyökerei, jelentősége, *A vasárnap és az egyéb* ünnepek liturgiája, *liturgikus szövegek*

TÉMAKÖR	KÖVETELMÉNYEK
5. A keresztény erkölcsi élet	
A kereszténység erkölcsi tanítása	Az ószövetségi és a jézusi etika Az ember feladata a világban,felel[ségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt. A keresztény etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén.
6. Világvallások, vallási irányzatok	
A nagy világvallások alapvető gondolatai	A történelmi Isten-kinyilatkoztatás vallásai: a zsidó vallás, az iszlám, a kereszténységAz örök világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus, konfucianizmus és taoizmus, sintoizmus
Mai vallási áramlatok	*Alternatív vallási mozgalmak, pl. a New Age,ezek kialakulásának lehetséges okai.Különbségtétel ökumené és szinkretizmus között*
7. Egyházismeret	
A saját egyház mai élete	*A saját egyház jelképei, hitvallásai,* *Az egyház felépítése, főbb szolgálati területei*
Egyházzene	*Az egyház énekkincsének jellemző, kiemelkedő darabjai*
A szűkebb közösség	*A gyülekezet, a plébániai közösség, az egyházi iskola története, mai élete* *A gyülekezet, a plébániai közösség, az egyházi iskola története, mai élete*
8. Kompetenciák	
Szövegértelmezés	Bibliai szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének kifejtése Egyháztörténeti forrás és egyházi dokumentum elemzése Hitvallási irat részletének értelmezése a dogmatikai ismeretek birtokában
Esetelemzés	Etikai kérdések, mai problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása

2001. május 10.

A HITTAN ÉRETTSÉGI VIZSGA RÉSZLETES KÖVETELMÉNYEI

Részletes követelmények

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
	1. Bibliaismeret	
Ószövetség	**Őstörténet:**A teremtés, az ember teremtése, proto-evangélium, bűnesetek, az özönvíz; **Ősatyák történetei:** Ábrahám, Izsák, Jákób, József; **A választott nép történetének főbb szakaszai, fontos eseményei:**Mózes elhívása, kivonulás Egyiptomból, szövetségkötés, honfoglalás, bírák kora: Sámson, Gedeon, Jefte, Sámuel, Debora, Saul-Dávid-Salamon királysága;Illés és Elizeus próféta, babiloni fogság, hazatérés a fogságból; **Jézusra vonatkozó próféciák, azok keletkezési körülményei, messiási várakozás:** Ézsaiás, Jeremiás, Dániel, Mikeás, Haggeus, Zakariás	Leviticus: léviták, papok, áldozatok az Ószövetségben; Numeri: A 40 éves pusztai vándorlás oka és következményei. Bálám története;Deuteronomium: Izráel kiválasztásának „indoklása". A nagy törvények és hétköznapi értelmezésük példái;Az asszír fogság, keveredés és annak következményei
Alapvető ószövetségi bevezetés-tudományi ismeretek	**A Biblia keletkezése, az ószövetség könyveinek keletkezése és felosztása:** történeti, tanító és prófétai;	A Tóra

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
1. Bibliaismeret		
Újszövetség	**Jézus Krisztus földi életének eseményei, tanítása:** születése, megkeresztelkedése, megkísértése, a tanítványok elhívása, hegyi beszéd, az Isten országáról szóló példázatai, az "én vagyok" mondások, gyógyítási csodái, megváltó áldozata, kereszthalála és feltámadása, mennybemenetele és a missziói parancs; **Az apostoli kor:** A Szentlélek kitöltetése, a keresztyén egyház születése, Péter és János apostol munkássága, Saulus megtérése, Pál missziói útjai; **Apostoli kor a levelekben:** Róma, Korinthus I-II., Filippi, Timóteus I-II., Jakab	Keresztelő János élete és munkássága; Lukács evangéliumának saját anyaga; Találkozások az evangéliumokban: Nikodémus, samáriai asszony; A nagyhét eseményei a négy evangélium összefüggésében; Galata, Efezus, Filemon, János I.; A jelenések könyve és az apokaliptika
Alapvető újszövetségi bevezetés-tudományi ismeretek	Az evangéliumok keletkezésének története és célja, párhuzamok és eltérések, ezek okai;Az újszövetségi levelek felosztása: páli levelek: tanító és pásztori; egyetemes;	Az apostolok cselekedetei; A szinoptikus evangéliumok
Kortörténeti ismeretek	**Jézus és az apostolok korának történeti háttere:** az intertestamentális kor	**A palestinai zsidóság vallási élete, vallási mozgalmak, irányzatok:** farizeus, esszénus, szadduceus, zélóta

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
2. Egyháztörténet		
Krisztus egyházának története	**A Szentlélek munkájáról szóló bibliai tanítás;** **Az egyház történelmének kezdetei, fontos fordulópontjai:** Pünkösd eseményei, a keresztyén egyház születése, őskeresztyénség, az istentisztelet liturgiája, ókatolicizmus, keresztyénüldözések, a keresztyénség, mint államvallás; Szerzetesrendek kialakulása Keleten és Nyugaton; Keresztes háborúk, avignoni fogság; Eretnekmozgalmak és az inkvizíció; Előreformációs törekvések: Wyclif és Husz; A reformáció német és svájci ága; Az ellenreformáció Európában, a jezsuita rend; A protestáns ortodoxia és a pietizmus; A puritanizmus Az ökumenikus mozgalmak kezdetei A katolicizmus és a protestantizmus a XX. században; **Kiemelkedő egyháztörténeti személyiségek példák Krisztus elkötelezett követésére:** Augustinus, I. István, Assisi Ferenc, Luther Márton, Zwingli Ulrich, Kálvin János	Nyugat és Kelet eltérő fejlődése, a nagy egyházszakadás; Keleti és nyugati nagy egyházatyák, a korai keresztyénség dogmái; A felvilágosodás, egyházellenes irányzatok Albert Schweitzer, Dietrich Bonhoeffer, Teréz anya

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
	2. Egyháztörténet	
A saját felekezet története	**A saját felekezet kialakulása, annak okai, történetének fontos pontjai:** A reformáció tanainak elterjedése Magyarországon; **Kiemelkedő személyiségei:** Dévai Bíró Mátyás, Sztárai Mihály Szegedi Kis István, Kálmáncsehi Sánta Márton, Huszár Gál; A reformáció és a művelődés összekapcsolódása: Méliusz Juhász Péter, Dávid Ferenc, Károli Gáspár, Szenci Molnár Albert; A bécsi békétől a szatmári békéig (Bocskai István) - a Habsburg udvar valláspolitikája: 1606-1711: ellenreformáció, a gyászévtized, gályarab prédikátorok; Az erdélyi fejedelemség valláspolitikája: 1571-1690. Bethlen Gábor, I. Rákóczi György, Lorántffy Zsuzsánna;Csendes ellenreformáció: A magyar protestantizmus helyzete III. Károly és Mária Terézia uralkodása idején; II. József valláspolitikája, a Türelmi Rendelet; A két világháború közötti egyház története: Makkai Sándor, Baltazár Dezső, Ravasz László, Révész Imre; Állam és egyház viszonya a II. világháború után: Egyezmény 1948, államosítások; Bereczky Albert, Pap László, Ordass Lajos	Magyarországi hitvallások, zsinatok, kánonok, teológiák A debreceni alkotmányozó zsinat 1881.; A belmisszió irányzatai és főbb képviselői: Szabó Aladár, Balogh Ferenc, Kiss Ferenc; A szolgáló egyház teológiája

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
	3. Dogmatika	
Az egyház tanítása	A keresztyén egyház tanításának alapvető tételei: Isten megismerése, a kijelentés (Istenérvek); Különös kijelentés, az Ige hármas alakja reformátori felfogásban;Az ember Isten szövetségében; Evangélium a törvényben; A keresztyén hit; Egyetemes hitvallások; Istenről, mint Szentháromságról.; A teremtő, Mindenható Atya; Az isteni gondviselés; Jézus Krisztus személye és titka;Jézus Krisztus prófétai, főpapi és királyi tiszte; A Szentlélek személye és munkája; Az anyaszentegyház; A sákramentumok: keresztség és úrvacsora; Az eljövendő világ és az örök élet; **A saját felekezet dogmatikai tanítása:** A reformátori gondolkodás jellegzetességei:solus Christus, sola gratia, sola fide, sola Scriptura; **Az üdvtörténet alapigazságainak vizsgálata, Isten mindnyájunkat eggyé tesz Krisztusban:** ökumenikus mozgalmak, a II. vatikáni zsinat	A kegyelmi kiválasztás tanítása A látható és láthatatlan egyház A felekezetek kialakulása, a hitvédelem alapjai, a XIX-XX. századi uniótörekvések

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
4. Az egyházi esztendő		
Ünnepek, ünnepi időszakok	**Az egyházi esztendő ünnepei, ünnepi időszakai, a saját felekezet ünnepei, az ünnepek gyökerei, jelentősége:** Advent, karácsony, böjt, virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, áldozócsütörtök, pünkösd, újkenyér, újbor, október 31, a reformáció emléknapja; Az ünnepek liturgiája; A református istentisztelet és kegyesség	**Liturgikus szövegek:** a református istentisztelet fogalmainak ismerete, apostoli köszöntés, előfohász, lekció, textus, a sákramentumok szerezetési igéi, a kazuálék vonatkozó szövegei

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
5. A keresztyén erkölcsi élet - etika		
A keresztyénség erkölcsi tanítása	**Az ószövetségi és a jézusi etika.: Az ember feladata a világban, felelősségünk a teremtett világ, az élet védelme és embertársaink iránt:** Erkölcs, erkölcsi döntés, etika fogalma; Az erkölcs keresztyén megítélése a bűn és kegyelem fényében; Kicsoda az ember? A törvény átka és haszna; A belső törvény: a lelkiismeret; Szabadság és rend; **A keresztyén etika normái a családi élet, munka és társadalmi élet területén** A Tízparancsolat etikai üzenete: más istenek, az Egy és kiábrázolhatatlan Isten tisztelete, Isten nevével élni és visszaélni, az idő rendje, ünnepek és hétköznapok, a munka és pihenés, a teremtett világ nyugalma, ökológiai etika, kultúra, civilizáció, technika, szülők, gyermekek, szerelem, házasság, válás, szexualitás, család, nemzedékek, szülőföld, haza; Az élet védelme: szenvedélybetegségek, abortusz, eutanázia, géntechnológia, öngyilkosság, halálbüntetés;Keresztyén ember a gyülekezetben és a társadalomban;	Az élet transzcendens megalapozásának igénye A keresztyén diakónia hétköznapi megélési formái; Hivatás, munka, tulajdon; A média szerepe életünkben, a manipuláció veszélye; Tolerancia és megalkuvás

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	**KÖZÉPSZINT**	**EMELT SZINT**
6. Világvallások		
A nagy világvallások alapvető gondolatai	A vallás fogalma; A történelmi Isten-kinyilatkoztatás vallásai: a zsidó vallás, az iszlám, a kereszténység; Az örök világtörvény vallásai: hinduizmus, buddhizmus stb.; Mai vallási áramlatok	Konfucianizmus, taoizmus, sintoizmus, keresztyén kisegyházak, szekták, pszichovallások; Különbség ökumené és szinkretizmus között

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	KÖZÉPSZINT	EMELT SZINT
7. Egyházismeret		
A saját egyház mai élete		A MRE jelképei, címere, hitvallásai: II. Helvét Hitvallás, Heidelbergi Káté; Az egyház felépítése, egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, Zsinat; Főbb szolgálati területei: misszió, diakónia
Egyházzene		Az egyház énekkincsének jellemző, kiemelkedő darabjainak ismerete: 23, 25, 32, 42, 65, 66, 77, 84, 89, 90, 130, 134, 135, 150, 164, 165, 167, 225, 264, 274, 312, 315, 316, 326, 341, 373, 390, 460, 463.
A szűkebb közösség		A gyülekezet, az egyházi iskola története, mai élete

KÖVETELMÉNYEK		
TÉMAKÖRÖK	KÖZÉPSZINT	EMELT SZINT
8. Kompetenciák		
Szövegértelmezés	Bibliai szöveg alapvető mondanivalójának, üzenetének kifejtése; Egyháztörténeti forrás és egyházi dokumentum elemzése;Hitvallási irat részletének értelmezése a dogmatikai ismeretek birtokában	
Esetelemzés	Etikai kérdések, mai problémák elemzése, állásfoglalás, a vélemény indoklása	

A Zsinat Elnökségének 269-1999. számú határozata az 1999/LXVIII. törvény (a Közoktatásról szóló 1993/LXXIX. tv. módosításáról) végrehajtásának tárgyában

A Zsinat Elnöksége a Közoktatási törvény (1993/LXXIX. tv.) módosításának végrehajtásával összefüggésben elrendeli, hogy a Közoktatási törvény 81.§. (13), a 118.§. (9) és a 129.§. (3) bekezdéseiben meghatározott, a nyilatkozattételre jogosult szerv (a Magyarországi Református Egyház esetében a Zsinat Elnöksége) álláspontjának kialakítása érdekében, az intézményfenntartók – az egyházkerületi iskolaügyi szervezetek támogató véleményének beszerzése után – terjesszék fel kérésüket a Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztályára. Mielőtt az Iskolaügyi Osztály a Zsinat Elnöksége elé terjeszti az intézményfenntartók kérését, köteles meggyőződni az intézmény működésének (jogi, gazdasági, pedagógiai stb.) feltételeiről.

Indoklás:

Az egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló 1994. évi II. törvény 149.§. (2) bekezdésében foglaltak szerint A Zsinat Elnöksége képviseleti jogkörében eljár az állam illetékes szerveinél. Kinyilvánítja az egyház állásfoglalását, az egyházat érintő törvényalkotási kérdésekben és gondoskodik az egyházat érintő állami törvények végrehajtásáról.

Budapest, 1999. június 28.

Dr. Kálmán Attila s.k. egyházkerületi főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k. püspök, a Zsinat lelkészi elnöke

A Magyarországi Református Egyház iskoláinak küldetésnyilatkozata

Jézus Krisztus missziói parancsa: „...tegyetek tanítványokká minden népeket..." (Máté 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztteléskor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, „hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt".

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református) pedagógusokat feltételez, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik. Életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból öntudatos magyar reformátusokat kíván nevelni iskoláiban.

Reformátusokat, tehát olyan keresztyéneket, akik
- életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást,
- tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

Magyar reformátusokat, azaz olyan kálvinistákat, akik
- a magyar kultúrát – elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat – megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják,
- ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit; szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.

Öntudatos magyar reformátusokat, azaz olyan magyar reformátusokat, akik
- tudják, hogy Kiben és miért hisznek,
- képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni,
- törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására;
- jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a jó és a rossz, az igaz és a hamis, a szép és a rút egyre biztosabb megkülönböztetésére;
- a valódi értékek felismerésére és tiszteletére;
- a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére;
- testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre;
- embertársaik segítésére;
- a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére;
- felelős helytállásra.

A református iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy
- megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival;
- a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja;
- hitéletének közösségi alkalmai révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít;
- növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét;
- növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára;
- a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonnyá teszi őket a szépre;
- a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét;
- gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat;
- megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út;
- rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A Magyarországi Református Egyház iskoláiban a nem református vallású diákjait öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezetük hitvallásainak megismerését, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a feladata, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőjétől.

Zsinati Határozat a kiemelkedő munkát végző református pedagógusok kitüntetése tárgyában

A Zsinat a kiemelkedő szakmai munkát végző református pedagógusok szolgálatának elismeréseként Makkai Sándor és Imre Sándor díjat alapít.

I.

„A református nevelési eszmények átültetéséért a mindennapi pedagógiai gyakorlatba" tevékenység körében elévülhetetlen érdemeket szerzett magyarországi és határon túli pedagógusok részére a Magyarországi Református Egyház Zsinata **„Makkai Sándor-díj"**-at alapít.

1. A díj adományozásának feltételei.
- több éves óvónői, tanítói vagy tanári tevékenység magyar református közoktatási intézményben,
- kiemelkedő szakmai munka,
- példamutató emberi-hitbeli magatartás.

2. Az oktatási intézmény vezetősége az arra méltónak tartott pedagógust kitüntetésre felterjeszti az illetékes Igazgatótanácshoz. A felterjesztés az egyházkerület iskolaügyi (fő)tanácsosa – véleményének csatolásával – továbbítja a Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztályához, amely azt a Zsinat Iskolaügyi Bizottsága elé

terjeszti. Az Iskolaügyi Bizottság a végleges javaslatot a Zsinat Elnökségi Tanácsához továbbítja jóváhagyásra.

3. Az ajánlások beküldési határideje: május 1.

4. A kitüntetett „Makkai Sándor-díj" oklevelet és 50.000.- Ft. nettó pénzdíjat kap. (Az összeg értékállósága évente felülvizsgálandó.)

5. Az oklevél kézzel merített papír, bársony tokban. Az oklevél címlapján a Magyarországi Református Egyház címere, alatta fejcímként „Makkai Sándor-díj" felirat olvasható.

6. A díj évente három pedagógusnak adományozható, akik közül egynek mindig határon túli pedagógusnak kell lennie.

7. A díjjal jutalmazottak névsorát – valamint a küldő intézmények nevét – a „Református Egyház" c. hivatalos lapban kell közzé tenni.

8. A díjat először 1998-ban, majd évente egy alkalommal az országos református tanévnyitón a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi vagy világi elnöke adja át a díjazottaknak.

II.

A *„református iskolaügyért végzett áldozatos munkáért"* a Magyarországi Református Egyház Zsinata **„Imre Sándor-díj"**-at alapít.

A díj adományozásának feltételei:

- több éves iskolavezetési vagy a református oktatásügyért más területen folytatott, kiemelkedő szakmai tevékenység,
- példamutató emberi-hitbeli magatartás.

Az oktatási intézmény vezetősége az arra méltónak tartott pedagógust kitüntetésre felterjeszti az illetékes Igazgatótanácshoz. A felterjesztést az egyházkerült iskolaügyi (fő)tanácsosa – véleményének csatolásával – továbbítja a Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztályához, amely azt a Zsinat Iskolaügyi Bizottsába elé terjeszti. Az Iskolaügyi Bizottság a végleges javaslatot a Zsinat Elnökségi Tanácsához továbbítja jóváhagyásra.

Az ajánlások beküldési határideje: május 1.

A kitüntetett „Imre Sándor-díj" oklevelet és 100.000.- Ft nettó pénzdíjat kap. (Az összeg értékállósága évente felülvizsgálandó.)

Az oklevél kézzel merített papír, bársony tokban. Az oklevél címlapján a Magyarországi Református Egyház címere, alatta fejcímként „Imre Sándor-díj" felirat olvasható.

A díj évente egy pedagógusnak adományozható.

A díjjal jutalmazott pedagógus nevét – valamint a küldő intézmény nevét – a „Református Egyház" c. hivatalos lapban kell közzé tenni.

A díjat először 1998-ban, majd évente egy alkalommal az Országos Protestáns Napok záró rendezvényén a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi vagy világi elnöke adja át a díjazottnak.
(Zs-14/1997.)

Budapest, 1997. november 19.

Dr. Kálmán Attila s.k.	**Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.**
egyházkerületi főgondnok, világi elnök	püspök lelkészi elnök

A Magyarországi Református Egyház Pedagógiai Intézete Alapító Okiratának módosítása*

A Magyarországi Református Egyház XI. Zsinata 1998. június 3-i határozatával módosítja a Zsinat 1994. szeptember 27-én kelt 730. sz. határozatát, melynek alapján az 1995. június 7-i keltezésű Alapító Okirat készült.

I.

A Magyarországi Református Egyház Zsinata 1994.730. számú határozatával országos hatáskörű közoktatási intézményt alapít az óvodában, alsó és középfokú iskoláiban folyó pedagógiai munka segítésére.

Az intézmény neve:
Magyarországi Református Egyház
Pedagógiai Intézete
röviden: Református Pedagógiai Intézet
hivatalos rövidítésben: RPI

Az intézet székhelye:
1146 Budapest, Abonyi u. 21. III/301-304.

Az intézet pecsétje:
Református Pedagógiai Intézet
1146 Budapest, Abonyi u. 21.
(középen a bárányos embléma)

II.

A Református Pedagógiai Intézet a Magyarországi Református Egyházon belül működő önálló jogi személy, fenntartója a Magyarországi Református Egyház Zsinata.

Az intézet élén igazgató áll, akit a Zsinat döntése nyomán a Zsinat elnöksége nevez ki. Az intézet szervezeti és működési szabályzatát a Zsinat elnöksége hagyja jóvá. Az intézet tanéves munkaterv alapján dolgozik. Együttműködik a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottságával, a Zsinat Katechetikai Szakbizottságával, valamint a Zsinati Iroda Iskolaügyi Osztályával és az egyházkerületek iskolaügyi szervezeteivel.

*Az eredetivel egybeszerkesztett változat

III.

Az intézet feladatai:

(1) az intézmények tartalmi munkáját segíti tantervek, tankönyvek, segédanyagok készíttetésével és véleményeztetésével,

(2) az Országos vizsgáztatási névjegyzék alapján Országos református vizsgáztatási névjegyzéket állít össze, amelyből évenként nyilvános sorsolás útján gondoskodik a vizsgaelnökök névsorának az illetékes egyházi hatósághoz való eljuttatásáról,

(3) Országos református szakértői névjegyzéket állít össze. Tanácsadó hálózatot hoz létre (iskolavezetési, pedagógiai, szaktanári, jogi, pénzügyi-gazdasági) szakértőkből,

(4) a nem református közoktatási intézményekben folyó hittanoktatást szakmailag segíti az egyházmegyei katechetikai előadók bevonásával,

(5) nevelési-oktatási szakvéleményeket, állásfoglalásokat készíttet,

(6) jegyzékeket készít az intézmények által választható pedagógiai módszerekről és tankönyvekről,

(7) továbbképzési programokat, országos rendezvényeket szervez,

(8) koordinálja és összeállítja az országos, éves versenynaptárt és rendezvénynaptárt,

(9) feltárja, elismeri és közkinccsé teszi a kiemelkedő pedagógiai teljesítményeket,

(10) feldolgozza és megismerteti a magyar református iskolák pedagógiai és kulturális hagyományait,

(11) segíti a határon túli magyar tannyelvű református intézmények tevékenységét,

(12) kapcsolatot tart a hazai és külföldi, egyházi és állami pedagógiai és kutatóintézetekkel.

(13) Igazgatója tanácskozási jogú tagja a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottságának.

A (2), (3), (6), és (7) bekezdésben meghatározottakat a Zsinat Iskolaügyi Szakbizottságával egyeztetetten végzi. (Református Közoktatási Törvény 20.§.)

IV.

Az intézet működésének gazdasági meghatározói:

Az intézet önálló költségvetési szervként működik. Pénzügyi alapja: a Magyarországi Református Egyház Zsinatának e célra biztosított támogatása, továbbá bel- és külföldi támogatások, pályázati lehetőségek.

Az intézet vagyona (bútorzat, irodai és oktatási eszközök, könyvek stb.) a Magyarországi Református Egyház elkülönítetten kezelt tulajdona. Az intézet vállalkozói tevékenységet nem folytat, szolgáltatásai nonprofit jellegűek.

Az intézet gazdálkodását az érvényes állami és egyházi törvények alapján kell bonyolítani. A gazdálkodás rendjéért és törvényességéért a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott személy a felelős.

V.

A Magyarországi Református Egyház Pedagógiai Intézete Alapító Okiratának módosítását a Magyarországi Református Egyház Zsinata 1998. június 3-i határozatával jóváhagyta.

Dr. Kálmán Attila a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv a Zsinat lelkészi elnöke

Református Pedagógiai (tanácsadó, fejlesztő és gondozó, tanulási nehézségeket kezelő, integrációs) Szakszolgálat Alapító Okirata

A Magyarországi Református Egyház Zsinata (1146 Budapest, Abonyi u. 21.) mint alapító, az egyházakról szóló 1990. évi IV. Törvény 17.§. (1) bekezdésében, továbbá a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény 37.§-ának (5) bekezdésében és a Magyarországi Református Egyház közoktatásról szóló 1995. évi I. Törvényében foglaltak alapján a Magyarországi Református Egyház Zsinatának 2000. május 5-én kelt ZS 117/2000. számú határozatával a szakszolgálatot a következők szerint alapítja meg:

1. Az intézmény neve

Magyarországi Református Egyház Pedagógiai (tanácsadó, fejlesztő és gondozó, tanulási nehézségeket kezelő, integrációs) Szakszolgálata
(röviden: Református Pedagógiai Szakszolgálat, RPSZ)

2. Székhelye: 6400 KISKUNHALAS, Szilády Áron u. 2.

3. Az intézmény típusa: pedagógiai szakszolgálat.

4. Az intézmény alaptevékenysége és célja: a Magyarországi Református Egyház hitelveinek és hagyományainak szellemében,

- szakmai és pedagógiai segítséget nyújtson a hozzá forduló érzékszervi-, mozgás-, értelmi-, és halmozottan sérült gyermekek fejlesztéséhez, neveléséhez és oktatásához,
- az őket nevelő szülők, pedagógusok szaktanáccsal és információval való ellátásához,
- a sérült emberek társadalmi integrációjához,
- ezen belül kiemelten biztosítsa a MRE közoktatási intézményeiben nevelkedő és tanuló gyermekek várható vagy létező tanulási nehézségeinek kezelését, szüleiknek, és az őket nevelő és oktató pedagógusoknak a szaktanácsadást és a megfelelő információkat.

5. Az intézmény országos szakszolgálati feladatokat lát el a református közoktatási intézmények tekintetében.

6. Az intézmény alapítója, fenntartója és felügyeleti szerve: a Magyarországi Református Egyház Zsinata. Az alapító a fenntartói irányítást a 7 tagú Igazgatótanácson keresztül látja el.
7. Az intézmény vezetőjét Magyarországi Református Egyház Zsinata nevezi ki, illetőleg bízza meg nyilvános pályázat vagy meghívás alapján. A megbízás, illetve kinevezés előkészítése az Igazgatótanács feladata. A pályázati eljárással kapcsolatos feladatokat az Igazgatótanács elnöke látja el.
8. Az intézmény gazdálkodási szempontból önálló költségvetésű szerv.
9. A feladatok ellátásához rendelkezésére állnak a székhelyén lévő 2243 hrsz. alatt található, 2.637 m² területű ingatlanon fekvő, a volt Református Polgári Leányiskola épületében található, leltár szerint nyilvántartott helyiségek, továbbá a leltár szerint nyilvántartott eszközök. Az intézmény rendelkezésére álló vagyontárgyakat a nevelő oktató feladatainak ellátásához szabadon használhatja.
10. Az intézmény a rendelkezésére álló ingatlant nem jogosult elidegeníteni, bérbe adni, illetőleg biztosítékként felhasználni.
11. Az intézmény a közoktatási törvényben foglaltak alapján önálló jogi személy. Vagyonával, költségvetésével ezen rendelkezés keretein belül önállóan gazdálkodik. Az intézmény vezetője az igazgatótanáccsal együttműködve gyakorolja az alkalmazotti szabályzatban, SZMSZ-ben és az erre vonatkozó jogszabályokban foglaltak szerint a munkáltatói jogokat.

Budapest, 2000. május 5.

Dr. Kálmán Attila s.k.
a MRE Zsinatának
világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k.
a MRE Zsinatának
lelkészi elnöke

Református Tehetséggondozó Alapítvány Alapító Okirata

(módosításokkal egységes szerkezetben)

Református Egyházunk és hazánk jövője szempontjából meghatározó jelentőségű közoktatási és felsőoktatási intézményeink tehetséges növendékeinek felkarolása. E tevékenység felöleli a kiemelkedő képességű gyermekek és ifjak felkutatását, a hátrányos helyzetűek támogatását, valamint az oktatási intézményen belüli és kívüli tehetséggondozását. Egyházi iskoláink, kollégiumaink múltjában ennek mély gyökerei vannak. Ahhoz azonban, hogy református oktatási intézményeink ennek az egyedülállóan fontos nevelési-oktatási feladatuknak eleget tudjanak tenni, meg kell teremteni a szakmai és anyagi támogatás kereteit.

E célból a Magyarországi Református Egyház – figyelemmel a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. tv. rendelkezéseire – létrehozza a Református Tehetséggondozó Alapítványt.

1. **Az Alapítvány neve:** Református Tehetséggondozó Alapítvány
2. **Az Alapítvány alapítója:** a Magyarországi Református Egyház
3. **Az Alapítvány székhelye:** 1146 Budapest, Abonyi utca 21.
4. **Az Alapítvány jogállása:** Az Alapítvány önálló jogi személy.
5. **Az Alapítvány létrejötte:** Az Alapítvány a Fővárosi Bíróság nyilvántartásba vételével jön létre.
6. **Az Alapítvány időtartama:** Az Alapítvány határozatlan időtartamra létesül.
7. **Az Alapítvány célja**: A református tehetséggondozás támogatása, amelynek jogi alapja a Magyar Köztársaság Alkotmánya, közoktatási és felsőoktatási törvénye által biztosított szabad vallásgyakorlás, a művelődéshez való jog és a közművelődés biztosítása, valamint a Magyarországi Református Egyház törvényei és zsinati határozatai.
8. **Az Alapítvány tevékenysége:**

- tehetséggondozási programok és munkatervek készíttetése,
- tehetséges diákok felkutatása a református gyülekezetekben, iskolákban és felsőoktatási intézményekben,
- a hátrányos helyzetű tehetséges diákok támogatása pályázatok útján,
- nevelés és oktatás, képességfejlesztés, tehetségfejlesztés, ismeretterjesztés, (1997. évi CLVI.tv. 26.§. 4. pont)
- a református oktatási intézményekből kikerülő tehetséges fiatalok sorsának figyelemmel kísérése,
- a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység: a határon túli magyar református oktatási intézmények tehetséges növendékeinek támogatása pályázatok útján (1997. évi CLVI.tv. 26.§. 13. pont),
- tehetséggondozó táborok, rendezvények támogatása,
- a református tehetséggondozás területét felölelő írások, publikációk megjelenésének támogatása.

Az Alapítvány tevékenységét a Református Pedagógiai Intézettel egyeztetve fejti ki.

Az Alapítvány esetleges vállalkozási tevékenységet csak közhasznú céljainak megvalósítása érdekében, azokat nem veszélyeztetve végez. Gazdálkodása során elért eredményét nem osztja fel, azt kizárólag tevékenységeire fordítja.

9. Az Alapítvány jellege:

Az Alapítvány nyílt, amelyhez bármely belföldi és külföldi természetes és jogi személy egyaránt csatlakozhat.

10. Az Alapítvány vagyona:

11. Az alapításkor az alapító által az Alapítvány céljára rendelt alaptőke 1.000.000,- azaz egymillió forint.

11.1. Bármely jogi vagy természetes személynek az Alapítvány létrejötte után befolyó adománya

11.2. Az Alapítvány a fenti vagyont saját elkülönített számláján kezeli.

12. Az alapítványi vagyon felhasználása:

11.1. Az Alapítvány tevékenységét a következőképpen finanszírozza:

- az Alapítvány vagyonának hozadékából,
- a továbbiakban érkező adományokból (amelyek vissza nem vonhatók)
- az induláskor, szükség esetén, az alaptőke egy részéből, amelyet azonban egy éven belül ki kell egészíteni az eredeti tőkeösszegre.

Az Alapítvány a tartalékvagyon éves hozadékának legalább 25%-át minden évben az éves zárómérleg alapján a tartalékvagyonba visszahelyezi.

Az esetleges külföldi támogatások devizában történő kezelésére az Alapítvány devizaszámlát nyit.

Az Alapítvány befektetési tevékenységet nem folytat.

11.2 A vagyonfelhasználás módja:

- nyilvános pályáztatás
- ösztöndíj fizetés
- rendezvények támogatása
- kiadványok megjelentetésének támogatása.

13. Az Alapítvány szervezete:

Az Alapítvány legfőbb döntéshozó szerve és vagyonának kezelője a Kuratórium. A kuratóriumi tagokat az alapító jelöli ki az erre a tisztségre alkalmas személyekből, akiknek megbízatása 2 évre szól. A Kuratórium tagjai egymással s az alapítóval munkaviszonyban és egyéb érdekeltségi viszonyban nem állnak. Ha a Kuratórium valamelyik tagja kiválik, akkor a hátralévő időre az alapító új tagot jelöl ki. A felkérés folyamatosan legfeljebb kétszer ismételhető. A Ptk. megfelelő rendelkezései szerint, ha a Kuratórium tevékenységével az Alapítvány célját veszélyezteti, az alapító a kijelölést visszavonhatja és kezelőként más szervet jelölhet ki.

Ha a Kuratórium tevékenysége az Alapítvány céljainak nem felel meg, vagy azok megvalósulását akadályozza, az alapító a Kuratórium jelölését visszavonhatja, és új Kuratóriumot jelölhet ki.

A Kuratórium tisztségviselői: az elnök és a gazdasági ügyeket intéző titkár, akiket az Alapító kér fel.

Az elnök és a titkár a Kuratóriumnak tartozik beszámolni, valamint évente egyszer, írásban és szóban az Alapítónak.

14. A Kuratórium ügyrendje:

A Kuratórium szükség szerint, de évente legalább kétszer – az iskolaév első és második félévében – tart ülést. Az ülést az elnök, illetve akadályoztatása esetén az általa felkért tag hívja össze, és össze kell hívni a Kuratóriumot, ha ezt legalább három tag kéri. Az ülésre szóló meghívókat a napirendi pontok feltüntetésével olyan időben kell kiküldeni, hogy azokat a meghívottak legalább 8 nappal az ülés előtt megkapják. E mellett az elnök köteles a meghívóhoz mellékelni bármelyik kuratóriumi tag által hozzá eljuttatott és a napirendre vonatkozó önálló indítványát.

Megfelelő értesítés hiányában a Kuratórium érvényes határozatot csak akkor hozhat, ha a kuratóriumi ülésen minden tag jelen van.

A Kuratórium üléseit az elnök vezeti le. Akadályoztatása esetén ügykörét a Kuratórium ülésén választott levezető elnök látja el.

A Kuratórium ülései nyilvánosak, azonban indokolt esetben – a Kuratórium legalább két tagjának indítványára – zárt ülést kell elrendelni. Az ülésre harmadik személyek is meghívhatók.

Az ülés állandó meghívottjai a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkészi és világi elnöke, valamint a Pedagógiai Intézet igazgatója.

A Kuratórium határozatképes, ha a tagok felénél több fő van jelen. Határozatképtelenség miatt elmaradt ülést 30 napon belül ismételten meg kell tartani. Az ismételt ülésre – változatlan napirend mellett – a tagok rövid úton is meghívhatók.

A Kuratórium határozatait nyílt szavazással, egyszerű többséggel hozza. Az egyszerű többség számításánál a Kuratórium teljes létszáma az irányadó. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Személyi ügyekben, vagy két tag kérésére bármely ügyben a Kuratórium titkosan szavaz.

Az Alapítvány szolgáltatásai igénybevételének módját, a pályázati kiírásokat a Kuratórium elnöke köteles a Reformátusok Lapja c. hetilapban rendszeresen közzétenni.

A Kuratórium határozatait az érintettekkel ajánlott, tértivevényes levél formájában kell közölni a döntés meghozatalát követő 15 napon belül.

A Kuratórium határozatait a nyilvánossággal a székhelyen történő kifüggesztés és az Interneten való megjelentetés útján közli.

A Kuratórium hatáskörébe tartoznak különösen:

- az alapítványi vagyon előmozdítása és az alapítványi vagyon felhasználásának meghatározása
- az Alapítvány számára felajánlott vagyoni hozzájárulások elfogadása,

- az Alapítvány éves költségvetésének, beszámolójának, közhasznúsági jelentésének és zárszámadásának elfogadása és jóváhagyása,
- az esetleges alapítványi intézetek és intézmények egységének és működésének felügyelete,
- döntés mindazokban az ügyekben, amiket a kuratóriumi tagok vagy tisztségviselők a Kuratórium elé utalnak.

A teljes tagság 2/3-os szavazattöbbségére van szükség:

- az Alapítvány éves költségvetésének, beszámolójának, közhasznúsági jelentésének és zárszámadásának elfogadása és jóváhagyása,
- díj és támogatás odaítélése feltételeinek megváltoztatásához.

A Kuratórium határozathozatalában nem vehet részt az a személy, aki vagy akinek közeli hozzátartozója /Ptk. 685 §. b.) pont/, élettársa a határozat alapján

- kötelezettség vagy felelősség alól mentesül, vagy
- bármilyen más előnyben részesül, illetve a megkötendő jogügyletben egyébként érdekelt.

Jegyzőkönyv, Határozatok Tára:

A Kuratórium üléseiről jegyzőkönyvet kell felvenni, amely tartalmazza a javaslatokat, az ellenjavaslatokat, a szavazások eredményeit, valamint a határozatokat. A Kuratórium határozatait folyamatos sorszámmal ellátva be kell vezetni a Határozatok Tárába is, úgy, hogy abból a döntés tartalma, hatálya, s a támogatók és ellenőrzők aránya kiderüljön. A jegyzőkönyvet a Kuratórium elnöke – távollétében a levezető elnök – és a jegyzőkönyvvezető írják alá.

A jegyzőkönyvet az ülés befejezésétől számított 15 napon belül meg kell küldeni a Kuratórium tagjainak, akik arra további 8 napon belül írásban észrevételeket tehetnek.

A kuratóriumi tagok előterjesztéseit, jegyzőkönyvi észrevételeit a Kuratórium soron következő ülésén köteles megtárgyalni.

A Kuratórium írásos anyagait az Alapítvány székhelyén dokumentálni, irattárazni kell.

A Kuratóriumnak bármilyen folyamatban lévő ügyben joga van az elnöktől vagy titkártól tájékoztatást kérni.

A Kuratórium meghatározott feladatok ellátására állandó vagy ideiglenes bizottságokat is létesíthet.

Az Alapítvány irataiba előzetes írásbeli bejelentés és időpont-egyeztetés után bárki betekinthet.

A Kuratórium elnöke feladatkörébe tartozik különösen:

- végrehajtja, illetve végrehajthatja a Kuratórium határozatait,
- gazdálkodik a Kuratórium által rábízott vagyonnal,
- gondoskodik a jogszabályok által előírt ügyviteli és számviteli rend kialakításáról,
- gyakorolja az Alapítvány esetleges alkalmazottai felett a munkáltatói jogokat,
- éves beszámolót és közhasznúsági jelentést készít az Alapítvány tevékenységéről a Kuratórium számára.

A Kuratórium titkárának feladatkörébe tartozik különösen:

- előkészíti a kuratóriumi üléseket,
- előkészíti a határozati javaslatok szövegét,
- a határozatok végrehajtásáról gondoskodik,
- kapcsolatot tart az alapítóval, az Alapítvány támogatóival és az alapító okiratban érintettek körével,
- nyilvántartást vezet az Alapítvány anyagi-pénzügyi helyzetéről,
- a befizetőknek igazolást állít ki.

15. A Kuratórium személyi összetétele:

Az Alapító jelen okirattal egyidejűleg az Alapítvány Kuratóriumába a következő hét személyt jelöli:

- Ábrám Tibor,
  3528 Miskolc, Fövényszer u. 67.
- Bellai Zoltán,
  7400 Kaposvár, Kossuth u. 23.
- Dr. Kovács I. Gábor,
  1138 Budapest, Népfürdő u. 15/D IV. 19.
- Nagy Kálmán,
  5200 Törökszentmiklós, Batthyány út 113.
- Papp Kornél
  2030 Érd, Nyárád u. 25.
- Szegedi György,
  2700 Cegléd, Dózsa György u. 56.
- Dr. Tőkéczki László,
  1117 Budapest, Karinthy F. u. 13. III. 6.

akik ezt a jelölést külön nyilatkozatban elfogadják, és aláírásukkal megerősítik. Egyúttal kijelentik, hogy személyükben semmi olyan ok nem áll fenn, amely e tisztség elvállalását az 1997. évi CLVI. tv. 8-9.§.-ai szerint kizárná.

A Kuratórium tagjai egymással és az Alapító jogi személy képviselőivel közeli hozzátartozói viszonyban nem áll(hat)nak.

A Kuratórium tagjai kurátori tevékenységüket külön díjazás nélkül végzik, költségtérítésre azonban igényt tarthatnak.

16. Az Alapítvány képviselete:

Az Alapítvány képviselője a Kuratórium elnöke. A bankszámla feletti rendelkezéshez az elnök és a titkár aláírása egyaránt szükséges.

Az Alapító – tanácskozási joggal – a Kuratórium tiszteletbeli elnökévé felkéri Dr. Harsányi Istvánt.

Az Alapító a Kuratórium elnökének felkéri: Dr. Tőkéczki Lászlót, a Kuratórium titkárává: Bellai Zoltánt, akik e megbízatás elfogadásáról írásban nyilatkoznak.

17. Az Alapítvány megszűnése:

Az alapító kijelenti, hogy az Alapítványt határozatlan időtartamra alapította, az Alapítvány megszűnése a Ptk. 74/E-F§-aiban foglaltak alapján következhet be.

Az Alapítvány megszűnése esetén az Alapítvány fennmaradó vagyonát egyházi oktatási tevékenységet támogató alapítvány céljaira kell fordítani.

18. Az Alapítvány közvetlen politikai tevékenységet nem folytat, szervezete pártoktól független és azoknak anyagi támogatást nem nyújt. /Kht. 4.§. (1) bek. d., pont/
19. Az Alapító Okiratban nem szabályozott kérdésekben a református Egyházalkotmány, a református közoktatási és felsőoktatási törvény, valamint a hatályos magyar jogszabályok rendelkezései az irányadóak.

Kelt.: Budapest, 1999. március 24.

Az Alapító Magyarországi Református Egyház képviseletében:

Dr. Kálmán Attila s.k. egyházkerületi főgondnok, a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv s.k. püspök, a Zsinat lelkészi elnöke

A Református Iskolák Diáksportszövetsége Alapszabály

I. ÁLTALÁNOS SZABÁLYOK

1. **A Szövetség elnevezése:** Református Iskolák Diáksportszövetsége. Rövidített neve: RIDISZ

1.1. A Szövetség **jelvénye:** egy zászlót a kezében tartó futó alak, a háttérben egy templommal (rajta református csillag), az előtérben „RIDISZ" felirat.

1.2. A Szövetség **bélyegzője:** Kör alak, köriratban a teljes név, REFORMÁTUS ISKOLÁK DIÁKSPORTSZÖVETSÉGE *2000*, benne a RIDISZ jelvénye

1.3. A Szövetség **zászlója:** fehér alapon a RIDISZ jelvénye, alatta felirat „Református Iskolák Diáksportszövetsége 2000"

1.4. A Szövetség **jogállása:** A Református Iskolák Diáksportszövetsége önálló jogi személy, melyet a Fővárosi Bíróság sorszám alatt a társadalmi szervezetek nyilvántartásába vett.

2. A Szövetség **székhelye:** Református Iskolák Diáksportszövetsége (1146 Budapest, Abonyi u. 21.)

II. A SZÖVETSÉG CÉLJA, FELADATA

3. **A Szövetség célja**
   - a református iskolák diákjainak képviselete, sportolásának, versenyeztetésének szervezett keretek közötti elősegítése,
   - a szabadidő hasznos eltöltésének szervezése és az egészséges életmódra való nevelés keresztyén szellemben a sport sajátos eszközeivel.

4. A Szövetség **feladata**
   - évenkénti legalább egy alkalommal országos verseny előkészítése, szervezése.
   - Területi szervek létrehozása és azok működésének segítése.

III. A SZÖVETSÉG TAGSÁGA ÉS SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

5. **A Szövetség tagsága**

A tagokat megillető jogok és kötelezettségek alapján a szövetség tagjai lehetnek: a) rendes tagok; b) pártoló tagok.

5.1 A szövetség rendes tagja lehet minden református iskola, amennyiben a szövetség alapszabályát elfogadja és kéri felvételét a szövetségbe. A tagfelvételről a közgyűlés, ill. két közgyűlés között az Elnökség dönt.

5.2 A szövetség pártoló tagjai lehetnek azok a nagykorú magánszemélyek, jogi személyek, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező gazdálkodó szervezetek, akik illetve amelyek vállalják a szövetség erkölcsi és anyagi támogatását.

5.3. A Szövetség rendes tagjainak éves tagdíja: 5.000.- Ft.

6. **A Szövetség szervezeti felépítése**
   - közgyűlés,
   - elnökség,
   - területi szervek,
   - számvizsgáló bizottság.

7. **A közgyűlés**

A szövetség legfőbb szerve a közgyűlés. A közgyűlést a tagszervezetek küldöttei alkotják. Minden tagszervezetet egy szavazati jog illeti meg. Minden tagszervezetet három küldött képviselhet.

7.1 A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik:

a) az Elnök, az Elnökség, az Ellenőrző Bizottság, a Regionális és Sportszakmai Bizottság, a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság elnökének négy évre történő megválasztása;
b) egyéb bizottságok létrehozása és működési idejük meghatározása;
c) az Elnökség által létrehozott szervezeti és működési szabályzat jóváhagyása;
d) az évi költségvetés meghatározása és az évi pénzügyi gazdálkodás jóváhagyása;
e) a bizottságok évi beszámolójának meghallgatása és elfogadása;
f) döntés tagfelvétel, kiválás és kizárás ügyében;
g) tagsági díj összegének megállapítása;
h) mindazon kérdés, melyet az Elnökség a közgyűlés elé utal.

7.2. A közgyűlést az Elnökség szükség szerint, de legalább évente egyszer hívja össze. Össze kell

hívni a közgyűlést akkor is, ha a tagszervezetek egyharmada - az ok és a cél megjelölésével - indítványozza, vagy a Bíróság elrendeli. Az ülést a közgyűlés tagjaiból egyszerű többséggel megválasztott Elnök vezeti le.

7.3. A közgyűlés határozatképes, ha a küldöttek több mint a fele jelen van - 50%+1 fő. Határozatképtelenség esetén a következő közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A közgyűlésre szóló meghívók elküldése és a közgyűlés napja között legalább 10-15 napi időköznek kell eltelnie.

7.4 A közgyűlésen megfigyelőként, szaktanácsadóként az Elnökség meghívására meghívottak is részt vehetnek.

8. Az elnökség

A közgyűlés időszakai között a szövetség folyamatos működését az Elnökség biztosítja.

8.1. Az Elnökség öt tagból álló testület, amelybe az Elnököt és az Elnökségi tagokat a közgyűlés titkos szavazással választja meg. Az első Elnököt az Alakuló Közgyűlés választja meg. A bizottságok elnökei félévenként beszámolnak tevékenységükről az Elnökségnek.

8.2. Az Elnökség saját tagjai sorából két alelnököt választ titkos szavazással.

8.3. Az Elnökség tevékenységéről a közgyűlésnek éves beszámolási kötelezettséggel tartozik. Az Elnökség dönt a két közgyűlés között mindazokban a kérdésekben, amelyek nem tartoznak a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe.

8.4. Az elnök, valamint az alelnökök - két közgyűlés között - képviselik a szövetséget a különböző fórumokon. A képviseleti jogot az elnök a regionális és sportszakmai bizottság tagjaira is átruházhatja egyes esetekben, szükség szerint.

8.5. Az Elnökség feladatai különösen:

a) Szervezeti és működési szabályzat kialakítása és szükségszerinti módosítása;
b) a közgyűlés előkészítése;
c) a szövetségnek a közgyűlés döntése szerinti ellátása;
d) a más (bel- és külföldi) szövetségekkel való együttműködés kiépítése;
e) az állami és közigazgatási szerveknél a szövetség képviselete.

8.6. Az Elnökség szervezeti és működési szabály szerint végzi a tevékenységét.

9. A területi szervek

A szövetségnek négy kialakított régióban területi szerve működik az alábbi központokkal:

a) DEBRECEN
b) MEZŐTÚR
c) KUNSZENTMIKLÓS
d) BUDAPEST

10. A bizottságok

10.1. Ellenőrző Bizottság

A közgyűlés háromtagú Ellenőrző Bizottságot választ négy évre és megválasztja annak Elnökét. A bizottság feladata a Szövetség Alapszabály szerinti működésének és pénzügyi gazdálkodásának vizsgálata.

10.2. Regionális és Sportszakmai Bizottság

10.3. Pénzügyi és Gazdasági Bizottság

10.5 A szövetségi szervekben betöltött tisztség megszűnik lemondással, felmentéssel, a határozott idő lejártával, halállal, vagy a közügyektől való eltiltást kimondó bírósági ítélettel.

10.6 A szövetség testületi szerveinek állásfoglalásaival kapcsolatos kisebbségi véleményt jegyzőkönyvbe kell foglalni.

IV. A SZÖVETSÉG PÉNZÜGYI GAZDÁLKODÁSA

11. A Szövetség pénzügyi kereteit

a) tagsági díj;
b) jogi és természetes személyek anyagi támogatásai (adományok);
c) gazdasági tevékenység bevételei;
d) nevezési díjak;
e) egyéb bevételek képezik.

12. A Szövetség nonprofit szervezet, azonban - célja megvalósítása, gazdasági feltételeinek biztosítása érdekében - gazdasági, vállalkozási tevékenységet is folytathat.

13. A vagyoni felelősség

A szövetség tartozásaiért saját vagyonával felel, a tagszervezetek saját vagyonukkal a szövetség tartozásaiért nem felelnek.

14. A bankszámláról való pénzfelvétel az elnök és az egyik alelnök együttes aláírásával érvényes.

V. A SZÖVETSÉG KÉPVISELETE

15. A Szövetség képviselete

A szövetséget az Elnök, akadályoztatása esetén az elnökhelyettesek képviselik. A szövetség nevében az aláírás úgy történik, hogy az Elnök egyedül, vagy három elnökségi tag együttesen gyakorolja.

VI. A SZÖVETSÉG MEGSZŰNÉSE

16. A szövetség megszűnik

a) feloszlással;
b) más társadalmi szervezettel való egyesüléssel;
c) feloszlatással;
d) illetve megszűnésének megállapításával.

Megszűnés esetén a Szövetség vagyonáról - a tartozások kiegyenlítése után - a közgyűlés határozata dönt.

VII. EGYÉB SZABÁLYOK

17. A szövetség tevékenységére nézve az alapszabályban nem szabályozott kérdésekben az 1989. évi II. törvény, ill. a Polgári Törvénykönyv rendelkezései irányadóak.

ZÁRADÉK

17. Jelen Alapszabályt a közgyűlés 2000. szeptember 9-én megtárgyalta és jóváhagyta.

Kelt, Budapesten 2000. szeptember 9. napján.

Balássy László s.k.
elnök

Hitelesítők:
1. név: **Dobrosi Márta** sk. iskola: Baár-Madas Református Gimnázium és Általános Iskola
2. név: **Molnár László** sk. iskola: Julianna Református Általános Iskola

ZS-155/2001. Zsinati határozat a Magyarországi Református Egyház általános iskolai kerettanterve (1-8. évfolyam) kiadásáról

1§

A Magyarországi Református Egyház Zsinata jelen határozatával elrendeli, hogy a Magyarországi Református Egyház valamennyi általános iskolájában a helyi tantervek elkészítésénél „A Magyarországi Református Egyház általános iskolai kerettantervét (1-8. évfolyam)" vegye alapul.

Jelen zsinati határozat kihirdetésével lép hatályba. (ZS-155/2001.)

Budapest, 2001. május 10.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

ZS-164/2001. Zsinati határozat a református vallástanár, református hittanoktató és református kántor szakok képzési követelményrendszerének meghatározásáról

A Magyarországi Református Egyház Zsinata - az Iskolaügyi Szakbizottságnak a református felsőoktatási intézmények vezetőinek egyetértésével tett előterjesztésére - a református vallástanár, református hittanoktató és református kántor szakok képzési követelményrendszerét elfogadja, s bevezetését 2002. szeptember 1-jével kezdődően elrendeli. A Zsinat felkéri az Iskolaügyi Szakbizottságot, hogy a Zsinat következő ülésére terjessze be a főiskolai diakónus illetve a lelkész-teológus szakok képzési követelményrendszerét.

Budapest, 2001. november 29

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat a református vallástanár szak képzési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a vallástanár szak képesítési követelményrendszerét:

1. A képzési cél

A vallástanári szakon folyó oktatás célja olyan református vallástanárok képzése, akik megfelelő szaktudományos, pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel, valamint gyakorlati felkészültséggel rendelkeznek ahhoz, hogy mind iskolai, mind pedig gyülekezeti keretben, az 5-12. évfolyamok tanulói között keresztyén nevelő és vallásoktató munkát végezzenek.

2. A kiadott oklevél szintje: egyetemi.

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

- református vallástanár
- református lelkész-vallástanár
- református teológus-vallástanár

4. A képzés idő

Nappali tagozaton alapképzésben: 10 szemeszter.

Levelező tagozaton kiegészítő alapképzésben vagy másoddiplomás képzésben: 4-6 szemeszter

5. A képzés főbb tanulmányi területei

Az *elméleti oktatás* célja az, hogy a vallástanár képes legyen a Szentírás önálló tanulmányozására, rendelkezzen a szakterületén folytatandó kutatómunkához szükséges történeti és rendszeres teológiai, valamint pedagógiai és pszichológiai ismeretanyaggal.

A *gyakorlati képzés* olyan képességek megszerzésére irányul, amelyek révén a vallástanár felelősségteljes, szakszerű és hatékony nevelőmunka végzésére és bibliaismereti, hitvallásismereti, etikai, valamint egyháztörténeti tananyag didaktikailag megalapozott és módszertanilag kimunkált oktatására válik alkalmassá.

A vallástanárnak rendelkeznie kell továbbá megfelelő *egyház- és társadalomismerettel* ahhoz, hogy

oktató-nevelő munkája nyomán a fiatalok református hitünkhöz, egyházunkhoz hű és az egész társadalom életére nézve felelősséget vállaló és közösségileg aktív felnőtté váljanak.

6. A felvétel követelményei

6.1. Nappali alapképzés:

Nappali képzésre jelentkezhetnek 18-35 év közötti érettségizett, református férfiak és nők, akik legalább két évvel a jelentkezés előtt konfirmáltak. A teológia-szakosok kivételével a hallgatónak a vallástanári szak mellé egy tanárképzési szakpárt kell választania. Amennyiben a szak teológia ill. teológia-lelkész szakhoz kapcsolódik, a képzést folytató hittudományi karnak kell gondoskodnia arról, hogy az általános tanárképzés tantárgycsoportját a hallgatók valamely egyetem bölcsészettudományi karán abszolválhassák.

6.2. Kiegészítő alapképzés: főiskolai szintű református hittanoktatói oklevél.

6.3. Másoddiplomás képzés: főiskolai vagy egyetemi szintű református lelkészi vagy református teológus oklevél.

A jelentkezési lap mellékleteként benyújtandó: születési anyakönyvi kivonat, érettségi bizonyítvány, ill. korábbi oklevél, részletes, kézzel írt önéletrajz, konfirmációi igazolás, hatósági erkölcsi bizonyítvány, lelkipásztori és/vagy vallástanári vélemény.

Felvételi vizsga:

A jelentkezők írásbeli és szóbeli felvételi vizsgát tesznek magyar nyelv és irodalomból, magyar és egyetemes történelemből és egyháztörténetből, hitvallásismeretből / egyházismeretből, bibliaismeretből. A szóbeli vizsga része a spirituális beszélgetés és az ének-meghallgatás. Középiskolai végzős eredmények beszámíthatók a felvételi tárgyakból az intézmény felvételi szabályzata szerint.

7. Szakindítás feltételei

A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minősített oktató, szakfelelősként garantálja. A képzés tárgyi feltételeit az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően garantálja.

8. Megszerzendő kreditek száma

Nappali alapképzésben: 300

Levelező: min. 120, a korábban szerzett kreditek beszámításáról az intézmény dönt.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben előírt - részben egymásra épülő, részben egymástól független - aláírások, gyakorlati jegyek megszerzéséből, kollokviumok, szigorlatok letételéből, nyelvvizsga megszerzéséből, szakmai gyakorlatok elvégzéséből, vizsgatanításból, szakdolgozat elkészítéséből, valamint záróvizsga letételéből tevődik össze.

9.1. Kötelező szigorlati tárgyak:

I. év végén: bibliaismeret, hitvallásismeret, ekkleziasztika/egyházismeret.

III. év végéig: házi írásbeli dolgozat írásmagyarázatból, ó- és újszövetségi bevezetéstan, komplex pedagógiai és pszichológiai szigorlat.

V. év végéig: egyháztörténet, dogmatika, etika, bibliai teológia.

9.2. A szakdolgozat

A képzés részét képezi a szak tárgyköréhez tartozó szakdolgozat elkészítése.

A szakdolgozatot témavezető tanár és opponens szakember értékeli.

9.3. A záróvizsga

9.3.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése, az abszolutórium megszerzése,
- a gyakorlatok minősített dokumentumainak benyújtása,
- a gyakorlati tanítás vizsgatanítással történt lezárása,
- a szakdolgozat elkészítése, benyújtása és elfogadása, valamint
- egy idegen nyelvből A vagy B vagy C típusú, középfokú állami vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

9.3.2. A záróvizsga részei

A vizsgabizottság előtt

- a szakdolgozat megvédése, valamint
- komplex szóbeli vizsga (valláspedagógia, katechetika, szakdidaktika)

9.3.3. A záróvizsga eredménye

A záróvizsga eredménye az alábbi négy érdemjegy alapján számított átlag ötfokozatú jeggyel kifejezve:

- a teológiai szaktárgyi szigorlatok és a pedagógia-pszichológia szigorlat átlaga,
- a vizsgatanítással zárult iskolai gyakorlat érdemjegye,
- a szakdolgozat és megvédésének átlaga,
- a komplex vizsga érdemjegyeinek átlagértéke.

10. Függelék

X. A vallástanári szak óra- és vizsgaterve

Az intézmények a félévek között tantárgyi átcsoportosítást hajthatnak végre!

I. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Bibliaismeret	K	3-0		
Hitvallásismeret	K	2-0		
Teol. enciklopédia	K	1-0		
Ekkléziasztika/Egyházszervezet	K	1-0		
Filozófia I.	K	2-0		Hallgatható a BTK-n is
Egyházi ének	GY	0-1		
			72-48	

II. félév

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Bibliaismeret	SZ	3-0		
Hitvallásismeret	SZ	2-0		
Ekkléziasztika/Egyházszervezet	SZ	1-0		
Filozófia II.	K	2-0		Hallgatható a BTK-n is
Egyházi ének	GY	0-1		
			60-48	

III. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Ószöv. bevezetés	K	2-0		
Dogm. prolegomena	GY	0-1		
Szimbolika	GY	0-1		
Egy.egyháztörténet	K	2-0		
Ált. vallástörténet	K	2-0		
Egyházi ének	GY	0-1		
Szeminárium	GY	0-2		
			72-60	

b) *Pedagógiai és pszichológiai tantárgycsoport* (BTK-n hallgatható, lásd általános tanárképzési program)

IV. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Ószöv. bevezetés	SZ	2-0		
Dogmatörténet	GY	0-2		
Szimbolika	GY	0-1		
Egy. egyháztörténet	K	2-0		
Ált. vallástörténet	K	2-0		
Egyházi ének	GY	0-1		
Szeminárium	GY	0-2		
			72-72	

b) *Pedagógiai és pszichológiai tantárgycsoport* (BTK-n hallgatható, lásd általános tanárképzési program)

V. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Ószöv. írásmagy.	K	2-0		
Újszöv. bevezetés	K	2-0		
Dogmatika	K	2-0		
Bibl. kortört.	GY	0-2		
Egy.egyháztörténet	K	2-0		
Magy. egyh. tört.	K	2-0		
Egyházi ének	GY	0-1		
Egyházszociológia	K	2-0		
			144-36	

b) *Pedagógiai és pszichológiai tantárgycsoport* (BTK-n hallgatható, lásd általános tanárképzési program)

VI. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Újszöv. bevezetés	SZ	2-0		
Újszöv. írásmagy.	K	2-0		
Dogmatika	K	2-0		
Egy.egyháztörténet	K	2-0		
Magyar egyh.tört.	K	2-0		
Bibliai kortört.	GY	0-2		
Egyházi ének	GY	0-1		
Egyh. szociológia	K	2-0		
			144-36	

b) *Pedagógiai és pszichológiai tantárgycsoport* (BTK-n hallgatható, lásd általános tanárképzési program)

Az általános tanárképzési blokk képzési tantárgyi programja a következő:

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Kötelező	Összesen
Filozófiatörténet *	K	2-0		
Filozófiatörténet *	K	2-0	4-0	60-60
A pedagógia logikai alapjai	GY	0-2		
Etika	K	1-0		
Esztétika **	K	1-0		
Tudománytörténet **	GY	0-2		
Tanári beszéd *	GY	0-2	1-4	75-120
Bevezetés a pedagógiába	K	1-0		
Neveléstörténet	K	2-0		
Neveléstan	K	2-0		
Neveléstani gyakorlat	A	0-1		
Didaktika I.	K	2-1		
Didaktika II.	A/SZ	1-1		
Nevelésszociológia	K	2-0		
Isklaszervezettan	K	1-0		
Iskolaegészségtan	A	1-0		
Emberi kapcsolatok **	A	0-1		
Pszichológia I. (Általános)	K	2-0		

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Kötelező	Összesen
Pszichológia II. (Fejl.psz.)	K	2-0		
Pszichológia III.(Nev.psz.)	SZ	2-1		
Pszichológia IV.(Szoc.psz.)	K	1-0		
Pályapedagógia	A	1-0	20-4	360-375
Informatikai ism. *	GY	0-2	0-2	30-30
Szakmódszertan I.	K	2-2		
Szakmódszertan II.	GY	2-2		
Szakmódszertan III. ***	K	2-2		
Szakmódszertan IV.	GY	3-3	7-7	210-210
Összefüggő tanítási gyak.	GY	0-3(30+15)		
Külső, egyéni ped. gyak.	A	0-4(60)	0-10	150-150
Diplomaterv-készítés	A	0-1	15	
A kötelező minimális összóraszám: 885 óra Gyakorlat 60%				

* A bölcsész alapképzésben is szereplő tantárgy
** Választható, nem kötelező tárgy
*** Kétszakos képzésben

VII. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Ószöv. írásmagy.	K	2-0		
Újszöv. írásmagy.	K	2-0		
Bibl. teológia	K	2-0		
Etika	K	2-0		
Egy. egyh.tört.	K	2-0		
Vallásfilozófia	K	2-0		
Egyházi ének	GY	0-1		
Magy. egyh. tört.	K	2-0		
			168-12	

b) Pedagógiai és pszichológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Valláspedagógia I. (Katechetika)	K	2-0		
Szakmódszertan	K/GY	2-2		
Valláspszichológia	K	2-0		
			72-24	

VIII. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Ószöv. írásmagy.	GY	0-2		
Újszöv. írásmagy.	GY	0-2		
Bibl. teológia	K	2-0		
Etika	K	2-0		
Egy. egyháztört.	SZ	2-0		
Vallásfilozófia	K	2-0		

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Egyházi ének	GY	0-1		
Magy. egyh.tört.	SZ	2-0		
			120-60	

b) Pedagógiai és pszichológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Valláspedagógia II.	K	2-0		
Szakmódszertan	K/GY	2-2		
			48-24	

IX. félév

a) Teológiai tantárgycsoport

Tantárgy	Ellenőrzési forma	Heti óraszám elm/gyak	Összesen elm/gyak	Megjegyzés
Bibl. teológia	K	2-0		
Egyházi ének	GY	0-1		
			24-12	

b) Pedagógiai és pszichológiai tantárgycsoport

Gyakorlóiskolai tanítási gyakorlat 90 óra (szakpár esetén 45 óra), beleértve 15 óra gyakorlótanítást (hittan- ill. vallásóra 10 éves kor feletti tanulóknak), ami vizsgatanítással zárul.

Összefüggő külső (nem gyakorlóiskolai) gyakorlat 60 óra. Elvégezhető a VIII. szemesztert követő nyári szünetben ifjúsági tábor munkatársaként.

X. félév

Ugyanaz, mint a IX. félév.

Budapest, 2001. november 29.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat a református hittanoktató szak képzési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a református hittanoktató szak képesítési követelményrendszerét:

1. A képzési cél

A hittanoktató szakon folyó oktatás célja olyan református hittanoktatók képzése, akik megfelelő szaktudományos, pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel, valamint gyakorlati felkészültséggel rendelkeznek ahhoz, hogy mind óvodai, iskolai, mind pedig gyülekezeti keretben, a 8. évfolyammal bezárólag keresztyén nevelő és vallásoktató munkát végezzenek.

2. A kiadott oklevél szintje: főiskolai

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

„Református hittanoktató"

4. A képzés idő

Nappali és levelező tagozaton alapképzésben: 8 szemeszter.

Levelező, másoddiplomás képzésben: református lelkipásztori és református teológus oklevéllel rendelkezők esetében 4 szemeszter, másoddiplomások esetében 6 szemeszter.

5. A képzés főbb tanulmányi területei

Az elméleti oktatás célja az, hogy a hittanoktató képes legyen a Szentírás önálló tanulmányozására, rendelkezzék a szakterületén folytatandó kutatómunkához szükséges történeti és rendszeres teológiai, valamint pedagógiai és pszichológiai ismeretanyaggal.

A gyakorlati képzés olyan képességek megszerzésére irányul, amelyek révén a hittanoktató felelősségtel-

jes, szakszerű és hatékony nevelőmunka végzésére és bibliaismereti, hitvallás ismereti, etikai, valamint egyháztörténeti tananyag didaktikailag megalapozott és módszertanilag kimunkált oktatására válik alkalmassá.

A hittanoktatónak rendelkeznie kell továbbá megfelelő egyház- és társadalomismerettel ahhoz, hogy oktató-nevelő munkája nyomán a gyermekek református hitünkhöz, egyházunkhoz hű és az egész társadalom életére nézve felelősséget vállaló és közösségileg aktív felnőtté váljanak.

6. A felvétel követelményei

6.1. Nappali és levelező alapképzés: érettségi, konfirmáció, lelkészi ajánlás. További feltételeket szabhatnak az egyes intézmények.

6.2. Másoddiplomás levelező képzés: főiskolai vagy egyetemi szintű oklevél.

A jelentkezési lap mellékleteként benyújtandó:

születési anyakönyvi kivonat, érettségi bizonyítvány, ill. korábbi oklevél, részletes, kézzel írt önéletrajz, konfirmációi igazolás, hatósági erkölcsi bizonyítvány, lelkipásztori és/vagy vallástanári vélemény.

Felvételi vizsga: A felvételi vizsgát az intézmény szabályozza.

7. Szakindítás feltételei

A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minosített oktató, szakfelelősként garantálja. A képzés tárgyi feltételeit az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően garantálja.

8. Megszerzendő kreditek száma

Nappali és levelező tagozat, alapképzésben: 180

Másoddiplomás, levelező: min. 90, a korábban szerzett kreditek beszámításáról az intézmény dönt.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben eloírt - részben egymásra épülő, részben egymástól független - aláírások, gyakorlati jegyek megszerzéséből, kollokviumok, szigorlatok letételéből, nyelvvizsga megszerzéséből, szakmai gyakorlatok elvégzéséből, vizsgatanításból, szakdolgozat elkészítéséből, valamint záróvizsga letételéből tevődik össze.

9.1. Kötelező szigorlati tárgyak:

bibliaismeret, hitvallásismeret és dogmatika, etika, egyháztörténet

Pedagógia-pszichológiai szigorlat (kétszakos képzés vagy másoddiplomás képzés esetén beszámítható)

9.2. A szakdolgozat

A képzés részét képezi a szak tárgyköréhez tartozó szakdolgozat elkészítése.

A szakdolgozatot témavezető tanár és opponens szakember értékeli.

9.3. A záróvizsga

9.3.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése, az abszolutórium megszerzése,
- a gyakorlatok minősített dokumentumainak benyújtása,
- a gyakorlati tanítás vizsgatanítással történt lezárása,
- a szakdolgozat elkészítése, benyújtása és elfogadása, valamint
- egy idegen nyelvből A vagy B vagy C típusú, alapfokú állami vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

9.3.2. A záróvizsga részei

A vizsgabizottság előtt

- a szakdolgozat megvédése, valamint
- komplex szóbeli vizsga (ének, katechetika, szakdidaktika)

9.3.3. A záróvizsga eredménye

A záróvizsga eredménye az alábbi négy érdemjegy alapján számított átlag ötfokozatú jeggyel kifejezve:

- a teológiai szaktárgyi szigorlatok és a pedagógia-pszichológia szigorlat átlaga,
- a vizsgatanítással zárult iskolai gyakorlat érdemjegye,
- a szakdolgozat és megvédésének átlaga,
- a komplex vizsga érdemjegyeinek átlagértéke.

10. Függelék

A hittanoktatói szak óra- és vizsígaterve

Az intézmények a félévek között tantárgyi átcsoportosítást hajthatnak végre!

Budapest, 2001. november 29.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

HITTANOKTATÓ KÉPZÉS ÓRATERVE

Kötelező elméleti modulok

I. Általános értelmiségképző modulok

A hittanoktató képzés (8 félév) óraterve												
Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Társadalomtudományok												
Filozófia I.	2/0 K									2	30	
Filozófia II.		2/0 SZ								2	30	
Pszichológia I.	2/0 K									2	30	
Pszichológia II.		1/0 K								1	15	
Pszichológia III.			2/0 SZ							2	30	
Pedagógia I.				2/0 K						2	30	
Pedagógia II.					2/0 K					2	30	
Pedagógia III.						2/0 K				2	30	
Pedagógia IV.							2/0 SZ			2	30	
Kredites óraszám	4	3	2	2	2	2	2	-		17	255	
Kredit nélküli óraszám	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	
Összes óraszám	4	3	2	2	2	2	2	-		17	255	
Filozófia szigorlat		3										
Pszichológia szigorlat			3									
Pedagógia szigorlat							3					

II. Hittanoktatói szakmai modulok

A hittanoktató képzés (8 félév) óraterve												
Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Hittudományok												
Ósz.-i kort. és bev. tan I.	2/0 K									2	30	
Ósz.-i kort. és bev. tan II.		2/0 K								2	30	
Ósz.-i kort. és bev. tan III.			2/0 K							2	30	
Ósz.-i kort. és bev. tan IV.				2/0 SZ						2	30	
Újsz.-i kortörténet I.		2/0 K								2	30	
Újsz.-i kortörténet II.			2/0 K							2	30	
Újsz.-i bevezetéstan I.				2/0 K						2	30	
Újsz.-i bevezetéstan II.					2/0 SZ					2	30	
Ósz. Bibl.theo.és exeg. I.					2/0 GY.j.					2	30	
Ósz. Bibl.theo.és exeg. II.						2/0 K				2	30	
Újsz.Bibl.theo.és exeg. I.						2/0 Gy.J.				2	30	
Újsz.Bibl.theo.és exeg. I.							2/0 K			2	30	
Hitvallásismeret	2/0 K									2	30	
Kredites óraszám	4	4	4	4	4	4	2	-		26	390	
Kredit nélküli óraszám	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	

Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Összes óraszám	4	4	4	4	4	4	2	-		26	390	
Ósz. k. és bev.t. szigorlat				3								
Újsz.-i bevezet. szigorlat					3							

A hittanoktató képzés (8 félév) óraterve

Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Hittudományok												
Dogmatika I.		2/0 K								2	30	
Dogmatika II.			2/0 K							2	30	
Dogmatika III.				2/0 SZ						2	30	
Etika I.						2/0 K				2	30	
Etika II.							2/0 SZ			2	30	
Egyetemes egyháztört. I.	2/0 K									2	30	
Egyetemes egyháztört. II.		2/0 K								2	30	
Egyetemes egyháztört. III.			2/0 SZ							2	30	
Magyar egyháztörténet I.				2/0 K						2	30	
Magyar egyháztörténet II.					2/0 K					2	30	
Magyar egyháztörténet III.						2/0 SZ				2	30	
Egyházismeret I.	2/0 K									2	30	
Egyházismeret II.		2/0 K								2	30	
Felekezetismeret I.				2/0 K						2	30	
Felekezetismeret II.					2/0 SZ					2	30	
Kredites óraszám	4	6	4	6	4	4	2	-		30	450	
Kredit nélküli óraszám	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	
Összes óraszám	4	6	4	6	4	4	2	-		30	450	
Dogmatika szigorlat				3								
Etika szigorlat							3					
E. egyháztört. szigorlat			3									
M. egyháztört. szigorlat						3						
Felekezetismeret szigorl.					3							

A hittanoktató képzés (8 félév) óraterve

Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Hittudományok												
Katechetika I.	2/0 K									2	30	
Katechetika II.		2/0 K								2	30	
Katechetika III.			2/0 K							2	30	
Katechetika IV.				2/0 K						2	30	

Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Katechetika V.					2/0 K					2	30	
Katechetika VI.						1/0 Ai.				1	15	
Katechetika VII.							1/0 Ai.			1	15	
Egyházi ének I.	2/0 K									2	30	
Egyházi ének II.		1/0 K								1	15	
Egyházi ének III.			1/0 K							1	15	
Egyházi ének IV.				2/0 K						2	30	
Egyházi ének V.					2/0 K					2	30	
Egyházi ének VI.						2/0 K				2	30	
Egyházi ének VII.							2/0 K			2	30	
Kredites óraszám	4	3	3	4	4	2	2	-		22	330	
Kredit nélküli óraszám	-	-	-	-	-	1	1	-		2	30	
Összes óraszám	4	3	3	4	4	3	3	-		24	360	
Hittanoktatói záróvizsga								3				

Szakdolgozat

A hittanoktató képzés (8 félév) óraterve

Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Szakdolgozat												
Szakdolgozati konzult.							2/0 AI.			2	30	
Kredites óraszám	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	
Kredit nélküli óraszám	-	-	-	-	-	-	2	-		2	30	
Összes óraszám	-	-	-	-	-	-	2	-		2	30	
Szakdolgozat										-	-	

Gyakorlati képzés

A hittanoktató képzés (8 félév) óraterve

Tantárgyak	I. félév 15 hét	II. félév 15 hét	III. félév 15 hét	IV. félév 15 hét	V. félév 15 hét	VI. félév 15 hét	VII. félév 15 hét	VIII. félév 15 hét	Előfeltételek, a szükséges tárgyak teljesítése	Hetente	Össz/ félév	Megjegyzés
Hittanoktatói Gyakorlati képzés												
Hittanoktatói komplex gyakorlat								H.K. Gy				
Hittanoktatói zárótanítás												
Kredites óraszám	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	
Kredit nélküli óraszám	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	
Összes óraszám	-	-	-	-	-	-	-	-		-	-	

Zsinati határozat a főiskolai szintű református kántor szak képesítési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a református kántor szak képesítési követelményrendszerét:

1. A képzés célja:
A szakon végzett hallgatók képesítést kapnak református kántori szolgálatra, a tanítói oklevéllel is rendelkezők az általános iskola 1-6. osztályában történő ének-zene oktatásra, ugyanis a kántor szak tantárgyai magukba foglalják az „ének-zene" műveltségi terület óráit, melyek elválaszthatatlanul egybe épülnek.
A cél felkészíteni a hallgatókat a kántor-tanítói tevékenység sokoldalú képzettséget kívánó, az iskolán túl a gyülekezetben is helytálló, és a református egyházzenéért felelős szolgálatra. Személyükben megoldódik az általános önkormányzati és református iskolák, valamint a kis létszámú gyülekezetek zenei vezetésének kérdése.

2. A végzettség szintje: főiskolai

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése:
„Általános iskolai tanító és kántor"

4. A képzés időtartama:
Nappali tagozaton alapképzésben: 8 félév.

5. 1. A képzés tanulmányi területei, szaktárgyai:
Ószövetségi kortörténet és bevezetéstan, Újszövetségi kortörténet és bevezetéstan, Egyháztörténet, Hitvallásismeret, Egyházismeret és liturgika;
Szolfézs, Zeneelmélet, Ének-zene tantárgypedagógia, Karvezetés, Hangképzés, Zenetörténet-zeneirodalom, Énekkar;
Egyházi ének és hymnológia, Orgonaismeret, Orgona, Gregorián-graduál alapismeret;

5. 2. A képzés feladata:
- a gyülekezeti énekkincs tanításához szükséges ismeretek elsajátítása;
- a gyülekezeti énekvezetéséhez szükséges biztos technika elsajátítása orgonán;
- a kórusvezetéshez szükséges karvezetési technika elsajátítása,
- a gyülekezeti énekkarok repertoárjának kialakításához szükséges ismeretek szerzése;
- megfelelő énekhang fejlesztése;
- az általános iskola 1-6. osztályában történő énekzene órák ellátásához szükséges ismeretek szerzése;
- kottaolvasási készség fejlesztése;
- a protestáns zeneirodalom megismerése;
- református identitás erősítése;
- alapvető ismeretek elsajátítása az orgona szerkezetéről és történetéről;

6. A felvétel követelményei:
Speciális ének-zenei alkalmassági vizsga, bibliaismereti teszt és egyházi elbeszélgetés.
A kántor szakos jelölteknek speciális ének-zene alkalmassági vizsgát kell tenniük, amely a tanítói ének-zenei alkalmassági vizsgán kívül a következőkből áll:
- egyházi ének: a református énekeskönyv legalább 20 szabadon választott énekének első versszaka kotta nélkül;
- szolfézs: a zeneiskola 4. osztályának megfelelő eloképzettség;
- hangszerjáték: egy-egy mű előadása az intézmény által megszabott különböző zenei korszakok irodalmából zongorán vagy orgonán.

7. 1. A szakindítás személyi feltételei:
Az oktatott tantárgyaknak megfelelően egyetemi szintu zeneakadémiai ill. teológiai végzettségű szakemberek részvétele az oktatásban. A minőségbiztosítást a minősített oktatók jelenléte garantálja.

7. 2. A szakindítás tárgyi feltételei:
- A létszámnak megfelelő számú gyakorló terem biztosítása;
- A kottatár, hangtár, a zenei könyvtár biztosítása;
- A megfelelő minoségű és számú hangszerállomány biztosítása;
- Egy nagyobb zeneterem a kóruspróbák számára;
- Állandó kapcsolat kiépítése a gyülekezetekkel templomi orgonák használata révén.

8. Megszerezhető kreditek száma: 180

9. A kántor szak ismereteinek ellenorzési rendszere:

9. 1. Szigorlat: - Ének-zene muveltségterület összevont szolfézs-zeneelmélet szigorlata
9. 2. Szakdolgozat: - Szabadon választott témában benyújtott dolgozat elkészítése és megvédése
9. 3. Záróvizsga: - Vizsgahangverseny - orgonajáték és kórusvezetés - Korálkönyvismeret
9. 4. Gyakorlati kántorvizsga: - Kántorizálás liturgikus keretben, vasárnap délelőtti istentisztelet teljes zenei szolgálatának ellátása
9. 5. Az oklevél minősítése:
Az alábbi részterületek átlaga:
- szigorlatok átlageredménye
- szakdolgozat és védésének érdemjegye
- gyakorlati kántorvizsga érdemjegye
- záróvizsga részterületeinek átlageredménye

10. Függelék

KÁNTOR SZAK - ÉNEK-ZENE MŰVELTSÉGI TERÜLET ZENEI TÁRGYAI

Egyházi ének – Hymnológia	0/1 k.	0/1 k.	0/1 k.	0/2 k.	0/2 k.	0/2 k.	0/2 k.				165 óra
Hangszer alapism.	0/1	0/1	0/1							45 óra	
Hangszer (orgona)	+0/1 k k.	+0/1 k. 0/2 ai.	+0/1 k.	0/2 k.	0/2 k.	0/2 k.	0/2				195 óra
Orgonaismeret	0/1 k.	0/1 gyj.									30 óra
Szolfézs	0/2 gyj.	0/2 k.	0/1 gyj.	0/1 k.	- ai.	- szig.				90 óra	
Ének-zene tantárgyped.			0/2 gyj.	0/2 gyj.	2/0 k.					90 óra	
Zeneelmélet			0/2 gyj.	0/2 gyj.	0/2 k.	0/2gyj. + szig.				120 óra	
Karvezetés				0/2 gyj.	0/2 gyj.	0/2 gyj.	0/2. gyj.			90 óra	30 óra
Hangképzés	0/1 gyj.									15 óra	15 óra
Gregorián-graduál alapismeretek						1/0 gyj.	1/0 gyj.				30 óra
Zeneirodalom					2/0 k.	2/0 k.	2/0 k.			60 óra	30 óra
Összesen heti:	7 óra	6 óra	8 óra	11 óra	12 óra	11 óra	9 óra	2 óra		510 óra	495 óra

BIBLIAI TÁRGYAK

Ószöv.-i kortört. és bev. tan	2/0 gyj.	2/0 k.	2/0 gyj.	2/0 k.					120 óra		
Újszöv.-i kortört. és bev.	2/0 k.	2/0 gyj.	2/0 k.						90 óra		
Egyháztörténet				2/0 gyj.	2/0 k.				60 óra		
Hitvallásismeret			1/0 k.						15 óra		
Egyházism. és liturgika	1/0 gyj	1/0 k.									30 óra
Összesen									285 óra		

GYAKORLATOK

Ének-zene tanítás 5-6. o.					10 óra gyj.	45 óra gyj.	45 óra gyj.			100 óra	
Kántorizálás			10 óra gyj.	10 óra gyj.	10 óra gyj.	10 óra gyj.	10 óra gyj.				20 óra
Összesen			10 óra	10 óra	20 óra	55 óra	55 óra			130 óra	20 óra
A hetedik félév novemberében külső kántori gyakorlat										80 óra	

A kántor szak szakmai gyakorlatai:

- Tanítási napokon reggeli áhítat keretében. (Félévente 5 alkalom). A gyakorlatot megelőzi szaktanári előkésztés majd szóbeli értékelés követi.
- Vasárnaponként a főiskola kollégiumában tartandó istentiszteleten, a hazautazó hallgatók saját gyülekezetükben.
- Heti 5 óra rögzített időpontban történő gyakorló óra, mely nem kontakt óra, de tanári ellenőrzés mellett folyik. A gyakorlat értékelése szóban történik.
- Félévenként legalább egy diákhangversenyen való hangszerjáték, melyet több hetes helyszíni gyakorlat előz meg.
- Esetenként a tanárokkal együtt egyházzenei kurzusokon való részvétel.
- Kéthetes külső szakmai gyakorlat.

Budapest, 2001. november 29.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

ZS-168/2002. zsinati határozat a református teológia szak, a református teológia szak lelkész szakiránya, a református diakónus szak és a börtönpasztoráció továbbképzési szak képzési követelményrendszerének meghatározásáról

A Magyarországi Református Egyház Zsinata - az Iskolaügyi Szakbizottságnak a református felsőoktatási intézmények vezetőinek egyetértésével tett előterjesztésére - a református teológia szak, a református teológia szak lelkész szakiránya, a református diakónus szak és a börtönpasztoráció továbbképzési szak képzési követelményrendszerét elfogadja, s bevezetését 2002. szeptember 1-jével kezdődően elrendeli.

Budapest, 2002. február 20.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat a református teológia szak képzési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a református teológia szak képesítési követelményrendszerét:

1. A képzési cél

A református teológia szakon az intézmény olyan értelmiségi egyháztagokat kíván képezni, akik a teológia tudományát felsőfokú szinten művelik.

2. A kiadott oklevél szintje

- egyetemi.

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

„Református teológus (Magister Theologiae)"

4. A képzési idő

A képzés államilag finanszírozott időtartama: 10 félév, lelkész szakirány esetén: 12 félév.

5. A képzés főbb tanulmányi területei

A teológia műveléséhez szükséges tanulmányi területek:

- nyelvi tanegységek (görög, héber, latin és modern nyelv)
- a Biblia tanulmányozásához kapcsolódó szakmai tanegységek (ószövetségi, újszövetségi, bibliai teológiai és vallástudományi tudományterületek)
- a teológia rendszerezéséhez kapcsolódó szakmai tanegységek (filozófiai, dogmatikai, etikai egyháztörténeti és kapcsolódó tudományterületek)
- a teológia gyakorlati alkalmazásához kapcsolódó szakmai tanegységek (gyakorlati teológiai, missziológiai és kapcsolódó tudományterületek)

6. A felvétel követelményei

6.1 Nappali alapképzés

Nappali képzésre jelentkezhetnek református férfiak és nők.

További feltételeket megállapíthat a fenntartó.

6.2. Kiegészítő alapképzés: főiskolai szintű teológus oklevél.

6.3. Másoddiplomás képzés: főiskolai vagy egyetemi szintű oklevél.

A jelentkezési lap mellékleteként benyújtandó:

Sajátkezű önéletrajz, érettségi bizonyítvány, ill. korábbi oklevél, bizonyítványmásolat a magyar nyelv és irodalom, történelem tárgyak osztályzatairól (11. évfolyam év végi, 12. évfolyam félévi), állami nyelvvizsgáról másolat (ha ilyennel rendelkezik), régebben érettségizetteknél hatósági erkölcsi bizonyítvány, pályaalkalmasságról orvosi igazolás.

Felvételi vizsga:

A jelentkezők írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek bibliaismeretből, egyházismeretből, magyar és egyetemes történelemből és egyháztörténetből, írásbelit magyar nyelv és irodalomból.

7. Szakindítás feltételei

A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minősített oktató szakfelelősként garantálja. A képzés tárgyi feltételeit az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően garantálja.

8. Megszerzendő kreditek száma

Nappali alapképzésben: 300

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben előírt gyakorlati jegyek, nyelvvizsga megszerzéséből, kollokviumok, szigorlatok letételéből, alap- és szakdolgozat elkészítéséből, valamint záróvizsga letételéből tevődik össze.

9.1 Kötelező szigorlatok:

Hebraicum, Graecum, Ószövetségi bevezetés, Újszövetségi bevezetés, Bibliaismeret, Rendszeres teológia I., Egyháztörténet I.

Az alapdolgozat írásmagyarázat tárgykörből bizonyítja, hogy a hallgató képes egy adott bibliai szakaszt önállóan feldolgozni.

9.2. A szakdolgozat:

A szakdolgozat megírása a tanszékek által megadott témakörökből szabadon választható, a témavezető tanár értékeli.

9.3 A záróvizsga:

9.3.1. A záróvizsgára bocsátás feltétele:
- a szakhoz tartozó követelmények teljesítése,
- a szakdolgozat elkészítése, benyújtása és elfogadása,
- egy idegen nyelvből C típusú, középfokú nyelvvizsga, vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

9.3.2. A záróvizsga részei:

Vizsgabizottság előtt
- a szakdolgozat megvédése
- szóbeli vizsga az alábbi tárgyakból: ószövetségi írásmagyarázat, újszövetségi írásmagyarázat, bibliai teológia, rendszeres teológia II., egyháztörténet II, gyakorlati teológia.

9.3.3. Az oklevél minősítése:

A szakdolgozat érdemjegye, a szigorlatok átlaga és a záróvizsga eredményének számtani közepe alapján számított átlag ötfokozatú jeggyel kifejezve.

Budapest, 2002. február 20.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat a református teológia szak lelkész szakirányának képzési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a református teológia szak lelkész szakirányának képesítési követelményrendszerét:

1. A képzési cél

Olyan elkötelezett lelkipásztorok képzése és nevelése, akik a Református Egyházban szolgálnak.

2. A kiadott oklevél szintje

- egyetemi

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

„Református teológus (Magister Theologiae)"

„Református lelkész (Magister Rerum Divinarum)"

4. A képzési idő

A képzés államilag finanszírozott időtartama: 12 félév

(Minimum 10 félév, maximum 16 félév)

5. A képzés főbb tanulmányi területei

A teológia műveléséhez és a lelkészi szolgálat végzéséhez szükséges tanulmányi területek:
- nyelvi tanegységek (görög, héber, latin és modern nyelv)
- a Biblia tanulmányozásához kapcsolódó szakmai tanegységek (ószövetségi, újszövetségi, bibliai teológiai és vallástudományi tudományterületek)
- a teológia rendszerezéséhez kapcsolódó szakmai tanegységek (filozófiai, dogmatikai, etikai, egyháztörténeti és kapcsolódó tudományterületek)
- a teológia gyakorlati alkalmazásához kapcsolódó szakmai tanegységek (gyakorlati teológiai, missziológiai és kapcsolódó tudományterületek)

A lelkészi munkával összefüggő gyakorlati ismereteket nyújtó tanegységek (legáció, szakmai gyakorlatok)

6. A felvétel követelményei

6.1. Nappali alapképzés:

Nappali képzésre jelentkezhetnek református férfiak és nők, akik legalább két évvel a jelentkezés előtt konfirmáltak.

6.2. Kiegészítő alapképzés: főiskolai szintű teológus oklevél.

6.3. Másoddiplomás képzés: főiskolai vagy egyetemi szintű oklevél.

A jelentkezési lap mellékleteként benyújtandó:

Konfirmációról szóló igazolás, lakóhely szerinti illetékes lelkész ajánlólevele (református gimnazistáknál a vallástanár ajánlása is), sajátkezű önéletrajz, érettségi bizonyítvány ill. korábbi oklevél, bizonyítványmásolat a magyar nyelv és irodalom, történelem

tárgyak osztályzatairól (11. évfolyam év végi, 12. évfolyam félévi), állami nyelvvizsgáról másolat (ha ilyennel rendelkezik), régebben érettségizetteknél hatósági erkölcsi bizonyítvány, pályaalkalmasságról orvosi igazolás, más egyházkerületből érkezőknek ajánlás az illetékes püspöktől.

Felvételi vizsga:

A jelentkezők írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek bibliaismeretből, egyházismeretből, magyar és egyetemes történelemből és egyháztörténetből, írásbelit magyar nyelv és irodalomból. A szóbeli vizsga része beszélgetés a hivatásértelmezésről és egyházi-ének-meghallgatás.

7. Szakindítás feltételei

A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minősített oktató szakfelelősként garantálja. A képzés tárgyi feltételeit az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően garantálja.

8. Megszerzendő kreditek száma:

Nappali alapképzésben: 360

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben előírt gyakorlati jegyek, nyelvvizsga megszerzéséből, kollokviumok, szigorlatok letételéből, alap- és szakdolgozat elkészítéséből, valamint záróvizsga letételéből tevődik össze. A hallgató lelkészi pályára való alkalmasságát minősítő eljárás(ok) során az intézmény saját hatáskörben állapítja meg.

9.1. Kötelező szigorlatok:

Hebraicum, Graecum, Ószövetségi bevezetés, Újszövetségi bevezetés, Bibliaismeret, Rendszeres teológia I., Egyháztörténet I., Vizsgaprédikáció.

Az alapdolgozat írásmagyarázat tárgykörből bizonyítja, hogy a hallgató képes egy adott bibliai szakaszt önállóan feldolgozni.

9.2. Speciális feladatok teljesítése:

9.2.1. A gyakorlati teológiai diszciplínákhoz csatlakozó gyakorlatok és legációs szolgálatok elvégzése az intézményi szabályozás szerint.

9.2.2. Egy A vagy a B típusú középfokú állami nyelvvizsga letétele a 7. félév kezdetéig.

9.3. A szakdolgozat:

A szakdolgozat megírása a tanszékek által kitűzött témakörökből szabadon választható, a témavezető tanár értékeli.

9.4. A lelkészi képesítés

A lelkészi képesítés megszerzését a Magyarországi Református Egyház 1994/II., az egyház alkotmányáról és kormányzatáról szóló törvényének 30-32. §-a szabályozza.

10. A záróvizsga:

10.1. A záróvizsga bizottság előtt zajlik.

10.2. A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a szakhoz kapcsolódó követelmények teljesítése,
- a szakdolgozat elkészítése, benyújtása és elfogadása,
- egy idegen nyelvből „C" típusú középfokú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele

10.3. A záróvizsga részei:

- a szakdolgozat, amelyet a témavezető értékel, és a védés során szakbizottság minősít,
- a vizsgabizottság előtt letett, a képzés főbb tárgyköreit átfogó szóbeli vizsga,

10.4. Az oklevél minősítése:

Az oklevél minősítése az alábbi érdemjegyek alapján számított átlag ötfokozatú jeggyel kifejezve:

- a szakdolgozat érdemjegye,
- a szigorlatok átlaga,
- a záróvizsga eredményének számtani közepe

Budapest, 2002. február 20.

Zsinati határozat a börtönpasztoráció hitéleti szakirányú képzési és továbbképzési szak képzési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a börtönpasztoráció hitéleti szakirányú képzési és továbbképzési szak képesítési követelményrendszerét:

A képzés a teológiai alapképzésre épülő szakirányú képzés, lelkészi oklevéllel rendelkezők esetében szakirányú továbbképzés.

1. A képzés célja a lelkészek felkészítése a börtönpasztorációs, börtönlelkészi szolgálatra, valamint az ifjúságvédelem, a bűnmegelőzés és a szabadultak utógondozása keretében végzendő lelkészi, lelkigondozói és tanácsadói feladatokra.

2. A kiadott oklevél szintje: az alapképzésben megszerzett oklevéllel azonos.

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: börtönlelkész.

4. Képzési idő: 4 szemeszter.

5. A képzés főbb területei:

5.1. elméleti képzés

5.1.1 Büntetés-végrehajtási ismeretek (min. 8 kredit)

Pedagógia (prevenció, reszocializáció, utógondozás, a segítő szervezetek szerepe)

Pszichológia (börtönpszichológia, kriminálpedagógia, személyiségfejlesztés a fogvatartottak között)

Jog (büntetés-végrehajtási jogrendszerek és filozófiák, intézményi ismeretek)

Biztonság (intézményi ismeretek, biztonság és humánum)

5.1.2. Szociológiai és mentálhigiénés ismeretek (általános társadalomismeret, személyiség- és neveléslélektan, lelkigondozás, krízishelyzetek kezelése) (min. 8 kredit)

5.1.3. Gyakorlati teológiai ismeretek (min. 8 kredit) (a börtönlelkészi szolgálat története és jelene, jogi szabályozása, a börtönlelkészi szolgálat területei, sajátosságai: szervezés, lelkészi szolgálat a fogvatartottak között, istentiszteletek, katechézis, lelkigondozás, a börtönlelkész személyisége, helye a büntetés-végrehajtás rendszerében)

5.2. Gyakorlati képzés

Gyakorlatok (intézménylátogatás, hospitálás börtönlelkészek és nevelőtisztek mellett, valamint az ifjúságvédelem a bűnmegelőzés és a szabadultak utógondozása keretében, önálló feladatok elvégzése)

6. A felvétel követelményei: Az alapképzésen belüli szakirányú képzés esetén a lelkészi szolgálatra szóló minősítés, szakirányú továbbképzés esetén lelkészi oklevél. A szakirányú továbbképzésben más egyházak lelkészei is részt vehetnek saját egyházuk ajánlása alapján.

7. A képzés feltételei: A képzés személyi és tárgyi feltételeit az intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően garantálja.

A képzés a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságával megkötött megállapodás szerint a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszékével együttműködve történik, amely a „Büntetés-végrehajtási ismeretek" tanulmányi területhez ad szakmai segítséget, továbbá irodalmat és oktatókat biztosít. A gyakorlatokhoz a BVOP nyújt segítséget.

8. megszerzendő kreditek száma: 60, ezen belül legalább 10 kredit a gyakorlatok, 15 kredit a szakdolgozat alapján.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere: A tantervben előírt kollokviumok, szigorlatok letételéből, gyakorlati jegyek megszerzéséből, gyakorlatok elvégzéséből, szakdolgozat elkészítéséből és záróvizsga letételéből tevődik össze.

9.1. Kötelező szigorlatok: Büntetés-végrehajtási ismeretek, szociológiai és mentálhigiénés ismeretek.

9.2. Szakdolgozat: A börtönpasztoráció vagy ahhoz kapcsolódó szakterület témájában készítendő dolgozat. Feltétel a téma tudományos megalapozottságú, átfogó feldolgozása, vonatkozó irodalom és a képzés során szerzett elméleti és gyakorlati ismeretek felhasználásával.

9.3. A záróvizsga feltétele a tanulmányi kötelezettségek, a gyakorlatok és a szigorlatok eredményes teljesítése, a szakdolgozat elkészítése.

9.4. A záróvizsga részei: a szakdolgozat megvédése, komplex szóbeli vizsga. Az oklevél minősítése: a szigorlatok, a szakdolgozat és a szóbeli záróvizsga eredményeinek átlaga.

Budapest, 2002. február 20.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat a főskolai szintű református diakónus szak képzési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a református diakónus szak képesítési követelményrendszerét:

1. A képzés célja: hitben járó, szakmailag alaposan felkészült szakemberek képzése diakóniai szolgálat ellátására.

2. A kiadott oklevél szintje: főiskolai

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése

„diakónus"

4. A képzési idő: 8 félév

5. A képzés főbb tanulmányi területei

A képzési program elméleti képzésből, gyakorlati képzésből áll, mely alapozó képzés, szakképzés és integráló képzés formájában valósul meg.

A képzés főbb tudományterületei:

- társadalomismeret,
- társadalom- és szociálpolitika,
- szociális munka,
- jog,
- pszichológia,
- speciális pedagógia,
- népegészségtan,
- teológia,
- diakónia,
- valamint az értelmiségi képzéshez szükséges tárgyak.

A gyakorlati felkészítés területei terepen:

- hitmélyítés, szakmai készség- és személyiség fejlesztés;
- intézménylátogatás;
- diakónia gyülekezetben családokkal,

- diakónia fogyatékosokkal gyermekotthonokban, családokban
- diakónia idősek otthonában,
- kórházi (egészségügyi) diakóniai munka
- diakóni a szenvedélybetegekkel (alkohol-, drogfüggőség stb.)
- diakónia hajléktalanokkal, szegényekkel, munkanélküliekkel stb.
- gyermek-, családvédelem,
- gyülekezeti szociális munka, stb.

6. A felvétel követelményei

6.1. Nappali és levelező alapképzés

Az érettségi, konfirmáció, lelkészi ajánlás alapfeltétel; a képző intézmények további feltételeket - pl. felvételi vizsga, alkalmassági vizsga - szabhatnak.

6.2. Másoddiplomás levelező képzés:

Főiskolai vagy egyetemi szintű katechetikai, ill. szociális munkás oklevél.

A jelentkezési lap mellékleteként benyújtandó: születési anyakönyvi kivonat, érettségi bizonyítvány, ill. korábbi oklevél, részletes, kézzel írt önéletrajz, konfirmációi igazolás, hatósági erkölcsi bizonyítvány, lelkipásztori és/vagy vallástanári vélemény. A felvételi vizsgát az intézmény határozza meg.

7. A szakindítás feltételei

A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minősített oktató, szakfelelősként garantálja; míg a tárgyi feltételek biztosításáért az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően felelős.

8. Megszerzendő kreditek száma

Nappali és levelező szakon, alapképzésben 240 kredit. Másoddiplomás képzés esetén a korábban megszerzett kreditekből max. 120 számítható be.

9. Az ismeretek ellenőrzésének feltételei

9.1. A szigorlatok száma: 3;

pszichológia
teológia
társadalmi és jogi ismeretek

9.2. A képesítés megszerzéséhez szakdolgozat készítése szükséges, melyet a hallgató a záróvizsgán véd meg, a témavezető és az opponens bírálatához kapcsolódva.

9.3. A hallgató tanulmányai végén záróvizsgát tesz.

9.3.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- az előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségek teljesítése;
- a terepgyakorlatok elvégzését igazoló dokumentumok,
- a szakmai készség- és személyiségfejlesztő csoportokban történt részvétel (min. 120 óra); valamint szupervízió (terepgyakorlatokhoz kötötten) igazolása
- elfogadott szakdolgozat;
- nyelvvizsga igazolás.

9.3.2. A záróvizsga tartalma; vizsgabizottság előtt:

- a szakdolgozat megvédése;
- szóbeli vizsga a diakóniából

9.3.3. Az oklevél minősítése a szakdolgozat, a szakdolgozat megvédése és a záróviszga érdemjegyeinek átlagértéke.

10. Egyéb követelmények

10.1. Egy idegen nyelvből tett állami vagy azzal egyenértékű alapfokú C típusú vagy középfokú B típusú nyelvvizsga.

10.2. A szakma műveléséhez szükséges számítástechnikai és számítógép-kezelési ismeretek.

Függelék
DIAKÓNUS SZAK ÓRA- ÉS VIZSGATERVE

TANTÁRGYAK	FÉLÉVEK								
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össz.
Társadalomismeret									
Filozófia	2/0K	2/0K							60
Antropológia	0/1 GYJ	1/0 K							30
Etika			2/0 AI	1/1 K					60
Szociológia			1/1 GYJ	1/1 K					60
Vallásszociológia					0/1				15

Társadalompolitika - szociálpolitika									
Intézménylátogatás	0/8 AI	0/8 AI							240
Magyar társadalom története			0/1 GYJ						15
A szociális gondoskodás tört.			0/1 GYJ						15
Közgazdasági alapismeretek			1/1 K						30
Társ. és szociálpol.							0/2 GYJ		30
Mai magyar szociálpol.								0/3 AI	45
Jogi ismeretek									
Társ. állp. és jogi ism.		1/0 K							15
Család- és gyermekvédelmi jog		0/2 AI	2/0 K						60
Munkajog, TB-, szociális jog			2/0 K						30
Büntetőjog							1/0 K		15
Szociális igazgatás							2/0 K		30
Egyházjog								1/0 K	15
Civil szervezetek								1/0 K	15
Népegészségtan									
Bev. az egészségtudományba	1/1 GYJ	1/1 K							60
Gyógyítástan			0/1 GYJ	1/1 K	1/0SZ				60
Ápolástan			1/1 GYJ	0/2 GYJ					60
Pszichológia-pedagógia									
Anyanyelvi komm.	0/2 GYJ	0/2 GYJ							60
Bev. a pszichológiába	1/1GYJ								30
Fejlődéslélektan	1/1 K							30	
Gerontopszichológia	0/1 GYJ							15	
Személyiségfejl. psz.			1/1 SZ						30
Szociálpszichológia			1/1 SZ						30
Gyógypedagógiai psz.			1/1 GYJ						30
Felnőttnevelés psz.				1/1 K					30
Személyiségzavarok psz.									
Segíto kapcs. pszich.							0/2GyJ		30
Pásztori pszich.							1/1 K	1/1 K	60
Teológia									
Egyháztörténet	2/0 K								30
Egyházismeret	2/0 K								30
Felekezetismeret					2/0 K				30
Ószövetség	2/0 K	2/0 K	2/0 K	2/0 SZ					120
Újszövetség	2/0 K	2/0 K	2/0 K						90
Hitvallásismeret			1/0 K						15
Dogmatika			2/0 K						30
Egyházi ének	0/1 GYJ	0/1 GYJ	0/1 GYJ	1/0 K					60
Bibliakörvezetés							1/0 AI		15
Idegen nyelv	0/3 GYJ	0/3 GYJ	0/3 GYJ	0/3 GYJ					180

Diakónia									
Diakónia			2/0 K	2/0 K					60
Diakóniatörténet	1/0 K								15
Diakónia alapjai	1/1 K	1/1 K							60
Diakónia szakterületei és módszerei			1/1 GYJ	2/2 GYJ			3/0 K	0/3 GYJ	180
Diakónia menedzselése							0/2 GYJ		30
Diakónia elm.-gyj projekt.							0/3 GYJ	0/3 GYJ	90
Elmélet összesen	32	31	34	24	4	-	18	13	2340
GYAKORLATI KÉPZÉS									
Órarendben megjelenő gyakorlat									
Testnevelés	2AI	2AI	2AI	2AI					120
Számítógépkezelés		0/3 GYJ							45
Intenzív gyakorlat					200	360			560
Joggyakorlat						120			120
Ápolástan gyakorlat					60	60			120
Szupervízió					15	30			45
Szakm. készség és szem. fejl. csoport	30 AI	30 AI	30 AI	30 AI					120
Gyakorlat összesen 1130									

1 szigorlat = 3 kr.
2+1 összevont szigorlat = 3 szigorlat = 9 kr.
1710 + 630 = 2340 óra = 156 kr.
elméleti óraszám összesen = 2340 óra = 156 kr.
gyakorlati óraszám összesen = 1130 óra = 75 kr.

összes óraszám = 3470 óra = 231 kr.
3 szigorlat = 9 kr.
összesen: = 240 kr.

Budapest, 2002. február 20.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

ZS-177/2002. zsinati határozat az „Egyházi szervezetfejlesztő egyetemi szakirányú továbbképzés", a „Pásztorálpszichológia egyetemi szakirányú továbbképzés" és a „Lelkigondozói képzésvezető szupervizor egyetemi szakirányú továbbképzés" képzési követelményrendszerének meghatározásáról

A Magyarországi Református Egyház Zsinata - az Iskolaügyi Szakbizottságnak a református felsőoktatási intézmények vezetőinek egyetértésével tett előterjesztésére - a Egyházi szervezetfejlesztő egyetemi szakirányú továbbképzés, a Pásztorálpszichológia egyetemi szakirányú továbbképzés és a Lelkigondozói képzésvezető szupervizor egyetemi szakirányú továbbképzés képzési követelményrendszerét elfogadja, s bevezetését 2002. szeptember 1-jével kezdődően elrendeli. (Zs-177/2002.)

Budapest, 2002. május 31.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat az Egyházi szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés képesítési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg az *Egyházi szervezetfejlesztő szakirányú továbbképzés* képesítési követelményrendszerét:

1. A képzés célja:

Lehetőséget adni a résztvevők számára olyan - református hitünkön alapuló professzionális - vezetési/menedzselési ismeretek megszerzésére, kompetenciák fejlesztésére, melyek segítségével képesek lesznek a rájuk bízott gyülekezetek, intézmények (diakóniai intézmények, iskolák, missziók):

- helyzetének elemzésére
- a felmerült szükségletek, igények feltárására, előrejelzésére
- a kívánatos fejlesztési és fenntartási programok megtervezésére, valamint

- megszervezésére (megvalósítására),
- a velük együtt dolgozó szakemberek, önkéntesek munkájának koordinálására,
- ellenőrzésére
- és a vezetői identitás elmélyítésére.

Az első négy félévet követően képesítést nyert lelkészek közül az arra különösen alkalmasak gyülekezet és intézmény szervezetfejlesztési tanácsadókká képződhetnek.

2. A megszerezhető végzettség szintje:
- egyetemi (teológus-lelkész diplomára épülve)
- főiskolai (egyéb főiskolai diplomára épülve)

3. A diplomában feltüntetett képzettség, szakképesítés megnevezése: egyházi szervezetfejlesztő illetve egyházi szervezetfejlesztési tanácsadó

4. Képzési időtartam:
- szervezetfejlesztői szakon 4 félév
- szervezetfejlesztési tanácsadó szakon 6 félév

5. Képzési program

A képzési program elméleti képzésből és gyakorlati képzésből (tréningek, illetve terepmunka) áll.

A képzés főbb tudományterületei:
- A protestáns kybernetika alapjai (egyházkormányzás)
- Társadalomtudományi alapismeretek
- Jog
- Vezetéselmélet
- Menedzsmenttudományi alapkérdések (vezetéstechnika)
- Nonprofit marketing; szociálmarketing
- Gazdasági és gazdaságetikai ismeretek
- A munkatársak menedzselése, emberi erőforrásmenedzsment
- Tanácsadáselmélet és módszertan

Gyakorlati felkészítés:
- Kommunikáció; konfliktuskezelés
- Vezetői önismeret
- Projektmanagement
- Esetmegbeszélő csoport
- Szupervízió

A képzés két specializációra tagozódik: parochiális vezetési ismeretek, illetve intézményvezetés; párhuzamosan is végezhető.

6. A felvétel követelményei

A képzésre főiskolai, illetve egyetemi szintű hitéleti diplomával (lelkészi; diakónusi, valamint katechetikai - utóbbi esetében a jelöltnek pedagógiai diplomával is kell rendelkeznie.) lehet jelentkezni, néhány (min. kétéves) éves, lehetőleg vezetői gyakorlattal.

A képzésre történő jelentkezéshez a képző intézmények további feltételeket - pl. alkalmassági vizsga - előírhatnak.

7. A szakindítás feltételei

A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minősített oktató, szakfelelősként garantálja; míg a tárgyi feltételek biztosításáért az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően felelős.

8. Megszerzendő kreditek száma:
- szervezetfejlesztői szakon 120 kr.
- szervezetfejlesztési tanácsadó szakon 180 kr.

A korábban - hasonló képzés keretében - megszerzett kreditekből max. 60 számítható be.

9. Minősítési pontok; az ismeretek ellenőrzésének feltételei

9.1. A szigorlatok száma: 2;
A protestáns kibernetika alapjai, vezetéselmélet
Társadalomismeret és jog

9.2. A képesítés megszerzéséhez szakdolgozat készítése szükséges, melyet a hallgató a záróvizsgán véd meg, a témavezető és az opponens bírálatához kapcsolódva.

9.3. A hallgató tanulmányai végén záróvizsgát tesz (4., illetve 6. félév vége)

9.3.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei:
- az előírt tanulmányi és vizsgakötelezettségek teljesítése;
- a terepgyakorlatok elvégzését igazoló dokumentumok,
- a szakmai készség- és személyiségfejlesztő csoportokban történt részvétel; valamint szupervízió (terepgyakorlatokhoz kötötten) igazolása
- elfogadott szakdolgozat (4., illetve 6. félév);
- a gyakorlati képzési program teljesítése
- nyelvvizsga igazolás.

9.3.2. A záróvizsga tartalma; vizsgabizottság előtt:
- a szakdolgozat megvédése;
- szóbeli vizsga az egyházi szervezetfejlesztő szakon (4. félév)
  tanácsadáselmélet és módszertan (6. félév)

9.3.3. Az oklevél minősítése a szakdolgozat, a szakdolgozat megvédése és a záróvizsga érdemjegyeinek átlagértéke.

Budapest, 2002. május 31.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat a pásztorálpszichológia egyetemi szakirányú továbbképzés képesítési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a Pásztorálpszichológia egyetemi szakirányú továbbképzés képesítési követelményrendszerét:

1. Képzési cél: A képzés célja olyan teológiai és pszichológiai felkészültségű, pásztorálpszichológiában jártas lelkigondozók képzése, akik a különböző társadalmi és egyházi igényeknek megfelelően, szakszerű lelkigondozói, családgondozói, egyéni és csoportos ellátásban tudják részesíteni az arra rászorulókat (pl. kórházakban, családsegítő központokban, humán szervezetekben, illetve gyülekezetekben).

Pásztorálpszichológiai-lelkigondozói szakképzettségükkel és az abból adódó speciális (etikai, spontán-lelkigondozói) témákkal bekapcsolódnak az egészségügyi és szociális dolgozók kiképzésébe és továbbképzésébe (nővérképzés, szociális munkások képzése, orvostovábbképzés kórházakban). Képesítésükkel a kórházak, stb. etikai bizottságainak fontos tagjaivá válnak. Átfogó ismereteikkel feladatot vállalnak az intézmények (kórházak) soft-management-ében (mint az intézmény spirituálisai).

A teológus-lelkészi alapképesítéssel rendelkezők pásztorálpszichológiában képzett lelkigondozókként fejthetik ki tevékenységüket.

Az a mentális és lelki terheltségi szint, amelyik ma a társadalom nagy részét érinti, szükségessé teszi a segítő szakmák jobb kooperációját, mélyebb egymásra figyelését. Magától értetődő kapcsolat mutatkozik a teológiai lelkigondozás és a pszichés gondozás területein, hiszen ezek gyakran ugyanazokat az emberi problémákat, konfliktusokat kezelik, jóllehet másmás teoretikus és módszertani alapokon.

Az alkalmazkodási zavarok, pszichés megbetegedések, öngyilkossági mutatók, általános rossz emberi közérzet elterjedtsége kihívásként jelenik meg a teológiai képzésben is, elkerülhetetlenné téve a szakmai továbbképzés kidolgozását. A hittudomány részeként megjelenő pásztorálpszichológiai szak olyan képzési lehetőséget rejt magában, amelyben a képzett lelki segítők jól körülhatárolt szakmai kompetenciát és felkészítést kaphatnak. Ennek igénye már korábban is felmerült, különböző továbbképzési tanfolyamok elindítását eredményezve. Az előzőekben megfogalmazott célok elérését és az ezek mögött meglévő igények kielégítését leghatásosabban mégis egy szisztematikusan építkező továbbképzési forma - a pásztorálpszichológiai lelkigondozó képzés - szolgálhatja.

2. A kiadott oklevél szintje: egyetemi

3. Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése: pásztorálpszichologiai lelkigondozó

4. Képzési idő: 5 félév, legkisebb óraszám 600 óra.

5. A képzés főbb tanulmányi területei: A képzés előzetesen feltételezi a lelkigondozói tevékenységhez szükséges teológiai ismeretek megszerzését, ezért a tanulmányi területek között megjelenő teológai diszciplinák speciálisan a pásztorálpszichológia tudományának további elmélyítését teszik lehetővé (pl. bibliai és pásztorálpszichológiai antropológia, speciális hermeneutika és etika, pásztorációtörténet, szintetizáló szeminárium). Az európai fejlett országokban már folyó hasonló protestáns és római katolikus képzés progjamját is adaptálva (Bethel, Passau), a következő főbb témakörök kerülnek áttekintésre.

- Elméleti alapozás: A teológus-lelkészi alapdiplomával rendelkezőknek el kell sajátítaniuk a szükséges pszichológiai alapokat (bevezetés a pszichológiába, személyiséglélektan, magatartászavarok lélektani háttere). Erre épülhet a segítő kapcsolati munka elméleti megalapozása, a mentálhigiéné, az egészségbetegség állapotára vonatkozó pszichológiai kérdéskörök áttekintése. Mindehhez szervesen kapcsolódnak a speciális teológiai diszciplinák közül az antropológia, pásztorációtörténet, vallásfenomenológia és vallás-lélektan tárgyak. A hallgatók szintetizáló szemináriumok formájában végzik el a két szakterület ismereteinek interdiszciplináris rendszerezését, kapcsolatainak felismerését.

- A lelkigondozás jelenségkörei: az e körben megjelenő tárgyak áttekintik azokat a lelkigondozói helyzeteket, attitűdöket, illetve a lelkigondozás elméletének mindazon területeit, amelyekkel a pásztorálpszichológiai lelkigondozók munkájuk során találkozni fognak. Így elméleti felkészítést kapnak a különböző krízishelyzetek, alkalmazkodási zavarok területeire, a segítő kapcsolati munka formáira, elveire, ezek speciális szakmai etikai aspektusaira, hermeneutikai és pásztorálpszichológiai összefüggéseinek felismerésére.

- Gyakorlati követelmények: a képzésben a gyakorlati felkészítés két területen is kiemelt szerepet kap: egyrészt az önismereti fejlesztés (min. 150 óra), va-

lamint ehhez kapcsolódóan a spirituális személyiségformálás, másrészt a segítő kapcsolati munka begyakoroltatása a külső gyakorlatok, a szupervízió és az egyéni konzultációk segítségével. Az önismereti fejlesztést és a szupervíziót (csoportos) megfelelően képzett pszichológus és teológus szakember együttesen vezeti.

A konkrét tantárgyakat, az összóraszámokat a mellékelt hálóterv tartalmazza.

- A pásztorálpszichológia szak belső specializálódási lehetőségei: a képzésben résztvevők az V. félévben a pásztorálpszichológiai alapfelkészítésre további speciális felkészítést kapnak, amelynek választható területei: kórházi lelkigondozás; börtönlelkigondozás; lelkigondozás a katonaságnál, rendőrségnél, mentőknél, tűzoltóknál, katasztrófáknál; iskolai, ifjúság- és családsegítő lelkigondozás; pásztorálpszichológiai-diakóniai intézményvezetés.

6. A felvétel követelményei:
- teológus-lelkészi oklevél,
- legalább egy éves gyakorlat,
- személyi alkalmasság.

Felvételi vizsga: felvételi elbeszélgetés megadott szakirodalom alapján

7. A szakindítás feltételei: A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minősített oktató, szakfelelősként garantálja. A képzés tárgyi feltételeit az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően garantálja.

8. Megszerzendő kreditek száma: Minimum 150 kredit, a korábban vagy máshol szerzett kreditek beszámításáról az intézmény dönt.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere: Az ismeretek ellenőrzési rendszere a tantervben előírt - részben egymásra épülő, részben egymástól független - aláírások, gyakorlati jegyek megszerzéséből, kollokviumok, gyakorlati jegyek, szigorlatok letételéből, szakmai gyakorlatok elvégzéséből, szakdolgozat elkészítéséből, valamint záróvizsga letételéből tevődik össze.

9.1. Kötelező szigorlati tárgyak:
- Segítő kapcsolat és pszichoterápiai alapok - III. félév
- Lelkigondozás-elmélet - V. félév

9.2. A szakdolgozat: A szakdolgozat témája feltétlenül gyakorlati esethez kapcsolódjon, amelyet a hallgató témavezető felügyelete mellett készít el. Terjedelme minimum 40, maximum 100 oldal. Elkészítésekor írásbeli bírálat készül, s a munkákat jeggyel is minősíteni kell.

9.3. A záróvizsga

9.3.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei
- az előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése
- a gyakorlatok minősített dokumentumainak benyújtása,
- a szakdolgozat elkészítése, benyújtása és elfogadása.

9.3.2. A záróvizsga részei:
- a záródolgozat megvédése,
- az ide kapcsolódó elméleti felkészültség felmérése (Személyiséglélektan, Krízislélektan, Pásztorálpszichológia).

A záróvizsga felkért bizottság előtt folyik, megkezdésének feltételei a jelölt részéről: az előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése, valamint a záródolgozat minősített dokumentumainak benyújtása.

9.3.3. a záróvizsga eredménye:
- a két szigorlati jegy,
- a szakdolgozati jegy,
- a záróvizsga jegye.

Ezek átlaga adja a diploma általános minősítését.

10. Az oklevél felhasználhatósága: A lelkigondozói oklevéllel rendelkező szakember kompetenssé válik a vallásos ember lelki sajátosságainak kezelésére. Szakavatottként tud az egyházi közösségek tagjainak pszichés folyamataiban eligazodni és segítséget nyújtani.

Az oklevél felhasználhatóságának sajátos formái a választott specializáció alapján:
- egészségügyi intézmények, kórházak lelkigondozói,
- börtönök, katonaság, rendőrség, mentők, tűzoltók lelkigondozói,
- egyházi oktatási intézmények, iskolák, ifjúság- és családsegítő szolgálat lelkigondozói,
- pasztorálpszichológiai-diakóniai intézményvezetői állások betöltésére jogosít.

11. Függelék:

A pásztorálpszichologia szak óra és vizsgaterve (ajánlás)

I. TANTERV

A Pásztorálpszichológia szakirányú továbbképzés tantervstruktúrája*

Tantárgy	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév
I. Elméleti alapozó:					
Bevezetés a pszichológiába	10 óra gyak.j.				
Személyiséglélektan	20 óra koll.				
Alkalmazott szociálpszichológia	15 óra gyak.j.				
Pásztorálpszichológia I. (Lelkigondozás-elméletek és irányzatok)	15 óra koll.				
Az emberkép pásztorál-pszichológiai aspektusai	10 óra gyak.j.				
Pásztorációtörténet	10 óra gyak.j.				
Szintetizáló szeminárium			15 óra gyak.j.		
Vallásfenomenológia				10 óra, a.i.	
Valláslélektan					10 óra koll.
II. A lelkigondozás jelenségkörei:					
Mentálhigiéné		30 óra, koll.			
Krízislélektan		10 óra, koll.			
Pásztorálpszichológia II. (A család lelkigondozása)		20 óra gyak.j.			
Alkalmazkodási zavarok			25 óra, koll.		
Segítő kapcsolat és pszichoterápiai alapok			20 óra szig.		
Pásztorális hermeneutika				20 óra gyak.j.	
Beteg- és idősgondozás					20 óra gyak.j.
Pásztorálpszichológia III.(Lelkigondozás speciális területeken)					30 óra szig.
Pásztorálpszichológiai gyakorlat			10 óra gyak.j.	10 óra, gyak.j.	10 óra gyak.j.
Speciális etika					10 óra, a.i.
III. A lelkigondozás gyakorlata:					
Önismereti és személyiségfejlesztő csoport	50 óra, a.i.	50 óra, a.i.	50 óra, a.i.		
Külső gyakorlat		20 óra, a.i.	20 óra, a.i.	30 óra, a.i.	30 óra, a.i.
Szupervízió				30 óra, a.i.	
Egyéni konzultáció					5 óra/fő
Összesen:	130 óra	130 óra	140 óra	100 óra	115 óra

Mindösszesen: 615 óra

A teológiai jellegű tárgyak elnevezésénél, a tantárgyleírások célmeghatározásánál és a tantárgyi tematikák leírásánál tudatosan törekedtünk arra, hogy azok minden keresztény felekezet számára konvertálhatóak legyenek.

Budapest, 2002. május 31.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke

Zsinati határozat a lelkigondozói képzésvezető szupervizor egyetemi szakirányú továbbképzés képesítési követelményrendszeréről

A Magyarországi Református Egyház Zsinata az alábbiakban állapítja meg a Lelkigondozói képzésvezető szupervizor egyetemi szakirányú továbbképzés képesítési követelményrendszerét:

1. **Képzési cél:** Olyan szakemberek képzése, akik egyházi munkaterületeken dolgozó segítő (pasztorációs, diakóniai, missziói) foglalkozású egyének, csoportok és munkatársi közösségek (teamek), valamint önkéntes segítők szakavatott szupervízióját (lelkigondozók és lelkigondozói segítők lelkigondozását) képesek ellátni, és szakmai képzésükben részt tudnak venni. Az egyházi segítő foglalkozásúak szakmai kompetenciájához a pszichikus kiegyensúlyozottság és problémamegoldó képesség mellett az egészséges és eleven spiritualitás is hozzátartozik. Munkájuk során gyakran merülnek fel hitbeli kérdések, konfliktusok és dilemmák. Ezért a szupervíziójuk speciális szakértelmet igényel.

A képzésvezetői képesítés arra irányul, hogy a hallgatók a lelkigondozóképzés elméleti és módszertani, valamint önismereti, esetmegbeszélő és szupervíziós gyakorlati tanegységeinek vezetésére alkalmassá váljanak, továbbá felkészítsen lelkésztovábbképzéseken és más egyházi munkatársak továbbképzésein lelkigondozói szemináriumok vezetésére.

A képzés közelebbi céljai:

- a szupervizori munkához szükséges speciális pasztorálteológiai és pasztorálpszichológiai ismeretek megszerzése,
- megfelelő probléma-érzékenység és probléma-felismerési (diagnosztikai) képesség megszerzése,
- az egyházi segítő hivatások munkaterületéhez kapcsolódó problémák kezelésében és megoldásában módszertani felkészültség megszerzése,
- képesség megszerzése a csoportfolyamatok elemzésére, értékekése, jótékony befolyásolására és irányítására,
- terepkompetencia elnyerése,
- lelkigondozóképző tanfolyamok szervezéséhez és vezetéséhez szükséges szakmai ismeretek és gyakorlati kompetencia megszerzése.

2. **A kiadott oklevél szintje: egyetemi**

3. **Az oklevélben szereplő szakképzettség megnevezése:** Lelkigondozói képzésvezető szupervizor

4. **Képzési idő:** 6 félév, összóraszám minimálisan: 1006 óra, a 6. félév lezárásáig megszerezendő kreditek száma: 125 kredit.

5. **A képzés főbb tanulmányi területei és arányai:** Ez a szakirányú továbbképzés a lelkészi oklevél megszerzéséhez szükséges teológiai ismeretekre és gyakorlati kompetenciákra, valamint a lelkigondozás munkaterületére nézve megszerzett szakirányú képzettségre épül. Két szakaszból áll: a lelkigondozói szupervizori és a lelkigondozói képzésvezető képzésből.

5.1. Elméleti képzés:

I. képzési szakasz:

a) Az elméleti képzés úgy kívánja bővíteni a lelkigondozói szakképzésben szerzett pszichológiai, valamint pasztorálpszichológiai és valláslélektani ismeretek körét, hogy közben kialakuljon a hallgatókban az önálló és szakszerű ítéletalkotás képessége, valamint kiformálódjon a saját felfogásuk a lelkigondozás teológiájáról és gyakorlatáról.

b) Másfelől ki akarja alakítani a hallgatókban azt a képességet, hogy elméleti és gyakorlati tudásukat eredményesen adják át másoknak. Ehhez behatóan tanulmányozniuk kell a felnőttképzés didaktikáját és módszertanát.

c) Az elméleti képzés feladata továbbá, hogy bevezessen a szupervízió elméletébe, megismertesse a különböző felfogásokat, eljárási módokat és szupervíziós formákat (egyéni, csoportos, intézményi-team).

d) A hallgatóknak alapos tájékozottságot kell szerezniük az egyházi segítő munka egyes ágainak (lelkigondozás, diakónia, misszió, gyülekezetpedagógia) faladatköréről, az azokhoz kapcsolódó igényekről, valamint a betöltésükhöz megkívánható teológiai, kommunikációs és segítő kapcsolati kompetenciákról. Fontos ismerniük az egyház életterében folyó kommunikáció spirituális vonatkozásait, hogy segíthessék a munkatársakat abban, hogy munkájuk túlmutasson a humanitárius gondoskodáson és valóban az Isten országa építését szolgálja.

II. képzési szakasz:

a) A képzésszervezés és -vezetés elméleti és gyakorlati kérdéseinek feldolgozása 3 hetes képzési blokk keretében. A hallgatóknak írásbeli dolgozat formájában be kell mutatniuk saját felfogásukat a lelkigondozói munka elméletéről és gyakorlatáról, valamint a lelkigondozóképzésről. E dolgozat a szigorlat írásbeli része.

b) Konzultációk a szakdolgozat elkészítéséhez.

Az elméleti képzés témakörei:
- Pasztorálpszichológia (egyéni, csoportos és pár-lelkigondozás pszichológiája)
- Valláspszichológia
- Csoportdinamika
- Rendszerelmélet
- A szupervizió elmélete és módszertana
- Felnőttképzés didaktikája és módszertana
- Pasztorális identitás
- Spirituális kommunikáció (egyéni beszélgetésekben és a gyülekezeti életben)
- A lelkigondozóképzés szervezése és vezetése

Az elméleti képzés kontakt-óraszáma: 288 óra (39 kredit).

5.2. Gyakorlati képzés:

A gyakorlati képzés keretében a hallgatóknak szert kell tenniük saját élményekre a megismert mélylélektani, csoportdinamikai és rendszer-elméletekkel, valamint intervenciós technikákkal kapcsolatban. Ezen felül ki kell alakuljanak bennük a szupervizori, valamint a képzésvezetői munkához szükséges képességek és készségek, úgymint a kifinomult probléma-érzékenység, a rendszerszemléletű és a spirituális szempontot is figyelembe vevő diagnosztikai látásmód, kooperatív probléma-megoldási képesség, segítő attitűd, szervezőkészség és vezetői rátermettség.

I. képzési szakasz (szupervizori szint):

a) A gyakorlati képzés keretében a hallgatóknak magas szintű önismeretre kell eljutniuk, ami a képzésben résztvevők állandó összetételű önismereti csoportfoglalkozásai segítségével érhető el kiképző szupervizor vezetése mellett.

b) A hallgatóknak a képzés folyamán szupervíziós munkát kell végezniük mind az egyéni, mind pedig a csoportos (ill. intézményi team) szupervízió területén. A gyakorlat keretében folytatott egyéni szupervíziónak a lelkigondozás területén dolgozó munkatársakra kell irányulnia.

c) Kontakt gyakorlati órák formájában kell a hallgatóknak a szupervíziós munka problémaköreit csoportosan feldolgozni, ahol a saját szupervíziós gyakorlatukra is reflektálnak (beadott 3 - egyéni, csoportos és team szupervízióról szóló - esetleírásuk alapján). E gyakorlatok során a tanulócsoport foglalkozik a szupervíziós folyamat kezdetének kérdésével, az egyéni, a csoportos szupervíziós munka gyakorlati problémáival és az intézményi rendszer működési mechanizmusaival.

d) A képzés ideje alatt a hallgatóknak maguknak is folyamatosan egyéni szupervízióban kell részesülniük.

e) A képzés része továbbá olyan egyéni és csoportos szupervíziós gyakorlat, amely kiképző szupervizor jelenlétében történik, és amelynek ülései kiértékelésre kerülnek (tanszupervízió). E folyamatról a hallgatónak írásbeli önértékelést is kell készítenie.

II. képzési szakasz (képzésvezetői szint):

a) Folyamatos lelkigondozói és szupervíziós tevékenység a szervezett képzési tanegységeken kívül is.

b) Segédszupervizori részvétel a lelkigondozói szakirányú továbbképzési kurzus munkájában elismert képzésvezető irányítása mellett.

c) Önálló képzésvezetés szakirányú továbbképzésben és továbbképző szemináriumokon elismert képzésvezető jelenlétében. E gyakorlat kiértékelése írásbeli beadvány formájában.

A gyakorlati képzés tanegységei:
- Önismeret zárt továbbképzési csoportban,
- Szupervíziós tréning (egyéni, csoport- és team-szupervizió)
- Saját szupervíziós gyakorlat
- Tanszupervízió (a saját szupervíziós gyakorlat szupervíziója)
- Részvétel lelkigondozóképzés vezetésében ko-szupervizorként
- Lelkigondozóképzés vezetése gyakorlatvezető jelenlétében és ellenőrzése mellett.

A gyakorlati képzés óraszáma: 718 óra (86 kredit).

Az elméleti és a gyakorlati jellegű képzés aránya: 28,6 % és 71,4%

6. A felvétel követelményei
- Lelkészi oklevéllel lezárt protestáns teológiai szakképesítés,
- legalább 3 év, lelkigondozói munkakörben szerzett gyakorlati tapasztalat,
- a Magyarországi Református Egyház Zsinata által jóváhagyott, vagy elismert lelkigondozói szakirányú továbbképzésben szerzett képesítés,
- a lelkigondozói szakirányú képesítés megszerzése után 6 hetet kitevő, elismert képzésvezetők által tartott elmélyítő, ill. specializáló lelkigondozói továbbképzésen való részvétel igazolása,
- a jelentkezést megelőző két évben 15 (egyenként 90 perces) egyéni szuperviziós ülésen való részvétel igazolása,
- két ajánlás a Magyarországi Református Egyház elismert szupervizoraitól, egyikőjük olyan személy kell, hogy legyen, aki továbbképzés vezetőjeként ismeri a jelöltet, mint a képzés résztvevőjét.

A felvételről a továbbképzés oktatóiból álló, 3 tagú bizottság dönt, miután az előbbi feltételek teljesülését megvizsgálta és egy személyes beszélgetést folytatott a jelölttel.

7. A szakindítás feltételei: A szakindítás személyi feltételeit a MAB feltételrendszerének megfelelően minősített oktató, szakfelelősként garantálja. A képzés tárgyi feltételeit az indító intézmény a MAB feltételrendszerének megfelelően garantálja.

8. Megszerzendő kreditek száma: Minimum 125 kredit, a korábban vagy máshol szerzett kreditek beszámításáról az intézmény dönt.

9. Az ismeretek ellenőrzési rendszere: Az ismeretek ellenőrzése a tantervben előírt vizsgakötelezettségek (kollokviumi és szigorlati) teljesítése, a szakmai gyakorlatok elvégzése és az azokhoz kapcso-

lódó írásbeli dolgozatok értékelése, a szakdolgozatnak és megvédésének minősítése, valamint a záróvizsga letétele és értékelése révén történik meg.

9.1. Kollokviumok és gyakorlati jegyek:

Az első képzési szakaszban legalább 14 kollokviumi, 10 gyakorlati, 2 szigorlati jegyet és 8 aláírást kell szerezni, a második képzési szakaszt 1 kollokviummal, 1 szigorlattal, 6 gyakorlati jeggyel és 6 aláírás megszerzésével lehet abszolválni. A kollokviumokat és szigorlatokat öt-fokozatú érdemjeggyel kell minősíteni, a gyakorlati tanegységek és a hozzájuk kapcsolódó írásbeli dolgozatok minősítésére kiválóan megfelelt, megfelelt és nem felelt meg értékeléssel történik. A gyakorlathoz kapcsolódó írásbeli szupervíziós esetelemzésnek és a szakdolgozat esetfeldolgozásának eltérő szupervíziós típushoz kell tartoznia.

9.2. Szigorlatok:

Az alábbi, több tanegységet integráló komplex szigorlatokat kell letenni:

- Paszorálpszichológia és vallászlélektan
- A szupervízió elmélete és gyakorlata
- A lelkigondozóképzés szervezése és vezetése

9.3. Szakdolgozat:

A záró dolgozatnak írásos esetfeldolgozást kell tartalmaznia, mellyel a hallgató bizonyítja, hogy képes egy szupervíziós és/vagy képzési folyamat megtervezésére, megvalósítására és szakszerű reflektálására, jártas a kapcsolódó szakirodalomban és tárgyi ismereteit szintetizáló módon tudja alkalmazni. A dolgozat terjedelme min. 40 oldal. Minősítése a konzulens és a külső szakbíráló által adott érdemjegyek, valamint a védés eredményének összesítéséből áll elő. Az eredményesen megvédett szakdolgozat kreditértéke: 18 kredit (+ 2 kredit konzultáció).

9.4. Záróvizsga:

a) A záróvizsgára bocsátás feltétele a tantervben előírt tanulmányi kötelezettségek (legalább 125 kredit) teljesítése, és a benyújtott szakdolgozatnak a bírálók általi elfogadása.

b) A záróvizsga részei:

- a szakdolgozat szóbeli megvédése
- komplex szóbeli vizsga a lelkigondozás szupervíziója és a lelkigondozóképzés elméleti és gyakorlati kérdéseiről

c) A diploma minősítése:

A diploma általános minősítését a három szigorlati érdemjegynek, a szakdolgozat minősítésének és a komplex szóbeli záróvizsga érdemjegyének átlaga adja.

10. Függelék

A Lelkigondozói képzésvezető szupervizor egyetemi szakirányú továbbképzés óra és vizsgaterve (ajánlás)

I. képzési szakasz

Tantervi struktúra

I. szemeszter

Tanegységek	Kontakt óraszám		Kredit	
	elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
Pasztorálpszichológia	16 koll.		2	
Vallászlélektan	16 koll.		2	
Szupervízió elmélete és módszertana	16 koll.		2	
Rendszerelmélet	16 koll.		2	
Önismereti csoportmunka		24 aláírás		2
Szupervíziós tréning (belső gyakorlat)		24 gy.j.		4
Saját szupervíziós praxis (terepgyakorlat)		30 gy.j.		4
Személyes szupervízió		20 aláírás		2
Összesen: 64	98	8	12	

II. szemeszter

Tanegységek	Kontakt óraszám		Kredit	
	elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
Pasztorálpszichológia	16 koll.		2	
Vallászlélektan 16 koll.		2		
Szupervízió elmélete és módszertana	16 koll.		2	
Segítő kapcsolat	16 koll.		2	
Önismereti csoportmunka		24 aláírás		2
Szupervíziós tréning (belső gyakorlat)		24 gy.j.		4
Saját szupervíziós praxis (terepgyakorlat)		30 gy.j.		4
Személyes szupervízió		20 aláírás		2
Összesen:	64	98	8	12

III. szemeszter

Tanegységek	Kontakt óraszám		Kredit	
	elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
Pasztorálpszichológia	16 koll.		2	
Pasztorális identitás	16 koll.		2	
Szupervízió elmélete és módszertana	16 koll.		2	
Csoportdinamika16 koll.		2		
Önismereti csoportmunka		24 aláírás		2
Szupervíziós tréning (belső gyakorlat)		24 gy.j.		2
Saját szupervíziós praxis (terepgyakorlat)		30 gy.j.		4
Tanszupervízió evaluációval		30 gy.j.		4
Személyes szupervízió		20 aláírás		2
Összesen:	64	128	8	14

IV. szemeszter

Tanegységek	Kontakt óraszám		Kredit	
	elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
Pasztorálpszichológia	16 szig.		3	
Spirituális kommunikáció	16 koll.		2	
Szupervízió elmélete és módszertana	16 szig.		3	
Szupervízió intézményben	16 koll.		2	
Önismereti csoportmunka		24 aláírás		2
Szupervíziós tréning (belső gyakorlat)		24 gy.j.		2
Saját szupervíziós praxis (terepgyakorlat)		30 gy.j.		4
Tanszupervízió evaluációval		30 gy.j.		4
Személyes szupervízió		20 aláírás		2
Összesen:	64	128	10	14

II. képzési szakasz

V. szemeszter

Tanegységek	Kontakt óraszám		Kredit	
elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat	
A lelkigondozóképzés szervezése és vezetése	16 koll.		2	
Képzésvezetés ko-szupervizorként		30 gy.j.		4
Önismereti csoportmunka		24 aláírás		2
Képzésvezetési tréning (belső gyakorlat)		24 gy.j.		4
Saját képzésvezetési praxis (terepgyakorlat)		30 gy.j.		4
Kontrollszupervízió		20 aláírás		2
Szakdolgozat konzultációk		5 aláírás		1
Összesen:	16	133	2	17

VI. szemeszter

Tanegységek	Kontakt óraszám		Kredit	
	elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat
A lelkigondozóképzés szervezése és vezetése	16 szig.		3	
Képzésvezetés ko-szupervizorként		30 gy.j.		4
Önismereti csoportmunka		24 aláírás		2
Képzésvezetési tréning (belső gyakorlat)		24 gy.j.		4
Saját képzésvezetési praxis (terepgyakorlat)		30 gy.j.		4
Kontrollszupervízió			20 aláírás	2
Szakdolgozat konzultáció		5 aláírás		1
Összesen:	16	133	3	17

A szemeszterek kontaktóráit blokkosított formában kell megtartani. Minden szemeszterben legalább egy 3 hetes összefüggő blokknak kell szerepelnie.

Budapest, 2002. május 31.

Dr. Kálmán Attila sk.
a Zsinat világi elnöke

Dr. Bölcskei Gusztáv sk.
a Zsinat lelkészi elnöke